

ANNEX 2. INFORME DE LES APORTACIONS I SUGGERIMENTS DE L'ESQUEMA PROVISIONAL DE TEMES IMPORTANTS EN MATÈRIA DE GESTIÓ DE LES AIGÜES DEL PROCÉS DE PLANIFICACIÓ HIDROLÒGICA 2028 - 2033

1. Introducció

Amb data 6 de setembre de 2025, el Butlletí Oficial de les Illes Balears núm. 119 publicà la resolució del Director General de Recursos Hídrics a on es notificava l'obertura del període de consulta pública de sis mesos de l'Esquema provisional de Temes Importants de la revisió de quart cicle de planificació hidrològica de la Demarcació hidrogràfica de les Illes Balears (2028 - 2033).

Les aportacions, consultes o suggeriments d'aquests documents s'han presentat a través del Registre Electrònic General o mitjançant l'adreça electrònica participacio@dgrehid.caib.es o a través del Portal de Participació Ciutadana del Govern de les Illes Balears fins al 6 de març de 2026.

La relació d'aportacions rebudes a la Direcció General de Recursos Hídrics durant el període de consulta pública han sigut:

1. Aportació del Sr. C. O. a títol personal (8 de setembre de 2025).
2. Aportació del Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Mallorca (2 d'octubre de 2025).
3. Aportació del Sr. S. A. T. C. a títol personal (10 de novembre de 2025).
4. Aportació de la Subdirecció General de Política Forestal i Lluita contra la Desertificació (18 de desembre de 2025).
5. Aportació de la Subdirecció General de Política Forestal i Lluita contra la Desertificació (5 de gener de 2026).
6. Aportació de la Fundació Iniciatives del Mediterrani en representació de la

Annex 2 Informació pública
Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

- Plataforma Port Ramassat (9 de febrer de 2026).
7. Aportació del Sr. S. A. T. C. a títol personal (21 de febrer de 2026).
 8. Aportació de l'Empresa de Serveis del municipi de Manacor S.A. MP (SAM) (24 de febrer de 2026).
 9. Aportació del Partit Socialista de les Illes Balears (PSIB-PSOE) (5 de març de 2026).
 10. Aportació del Sr. C. G. a títol personal i UIB (6 de març de 2026).
 11. Aportació de Calvià 2000 SA (6 de març de 2026).
 12. Aportació de la Sociedad General de Aguas de Barcelona, SAU (VEOLIA) (6 de març de 2026).
 13. Aportació de l'Ajuntament de sa Pobla (6 de març de 2026).
 14. Aportació de la Federación Empresarial Hotelera de Ibiza y Formentera (FEHIF) (6 de març de 2026).
 15. Aportació del Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB Mallorca) (6 de març de 2026).
 16. Aportació de l'Ajuntament de Campos (6 de març de 2026).
 17. Aportació de l'Ajuntament des Mercadal (6 de març de 2026).
 18. Aportació de l'Aliança per l'Aigua (6 de març de 2026).
 19. Aportació d'Hoteles Trinidad S.L. (6 de març de 2026).
 20. Aportació de l'Ajuntament de Muro (6 de març de 2026).
 21. Aportació de l'Empresa Municipal d'Aigües i Clavegueram, S.A. (EMAYA) (6 de març de 2026).
 22. Aportació del Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears (COAIB) (6 de març de 2026).

A més, dins el tràmit de consultes del document inicial estratègic elaborat per la Direcció General d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental, s'han rebut informes d'administracions afectades. Alguns d'aquests informes, a més dels temes ambientals, fan qualque aportació a l'esquema provisional de temes importants. La totalitat de les respostes d'aquests informes s'inclou a l'annex 1 de l'estudi ambiental estratègic «*Resum del procés de consultes del document inicial estratègic, resultat de les mateixes i com s'han pres en consideració i resposta als aspectes que el document d'abast sol·licita que s'incloguin a l'estudi ambiental estratègic*» que acompanyarà el projecte de pla hidrològic, però si esqueia, s'han realitzat les modificacions corresponents a les fitxes dels temes importants.

2. Síntesi de les aportacions rebudes i les seves respostes motivades

Després de l'anàlisi de les aportacions rebudes s'ha elaborat una resposta motivada. Aquestes respostes es presenten conjuntament en cas d'assumptes o aportacions iguals o similars. Els documents d'aportacions s'han dividit en diversos apartats per analitzar-los i respondre'ls. Es recullen a continuació les aportacions i les respostes corresponents:

APORTACIÓ 1: Sr. C. O.

PROPOSTES

1. Es planteja que és necessària la construcció d'una dessalinitzadora per millorar la massa d'aigua subterrània 1901M1 Maó.
2. Es sol·licita que es controlin les grans propietats i hotels que malgasten l'aigua per regar jardins o zones d'oci.
3. Es demana vigilar on es tiren tots els purins que acaben contaminant l'aigua dels aqüífers.
4. Es sol·licita que s'han d'introduir mètodes més efectius per vigilar i controlar el buidatge de piscines.
5. Es sol·licita que es reguli l'entrada de turisme a Menorca fins a fer-lo sostenible als estius.

RESPOSTES

1. La fitxa núm. 7 de l'ETI preveu la implantació d'una nova dessalinitzadora a la zona de llevant de Menorca. En el projecte de Pla Hidrològic s'incorporarà en el programa de mesures el projecte i la seva construcció.

APORTACIÓ 1: Sr. C. O.

2. La fitxa núm. 10 de l'ETI preveu la limitació als grans consums que malbaratin l'aigua. Això es traduirà amb mesures de caràcter restrictiu per augmentar l'eficiència en el consum del recurs que s'incorporaran a la normativa del projecte de Pla Hidrològic. La competència en subministrament d'aigua correspon a l'Administració local i aquesta ha de tenir identificats i controlar quins són els consumidors malbaratadors dels seus municipis. A més, tots els municipis estan obligats a elaborar ordenances d'estalvi d'aigua abans de 2027, a aquestes ordenances es poden aplicar mesures restrictives i un règim sancionador més específic segons les característiques de cada municipi.

3. La fitxa núm. 2 de l'ETI preveu la regulació de l'ús i l'aplicació eficient de fertilitzants i fitosanitaris i implantar inspeccions i controls analítics de sòls com a base per dur a terme una fertilització més raonada, especialment en les finques més intensives. Aquesta competència és de la Conselleria competent en matèria agrícola, que té un protocol d'aplicació de purins al sòl.

4. El Pla Hidrològic prohibeix el buidatge de les piscines, i només es pot fer en cas de reparació o per motius sanitaris. També prohibeix que l'abocament es realitzi a la xarxa de clavegueram. La fitxa núm. 1 de l'ETI recull que cal aplicar un règim sancionador a les activitats que provoquin abocaments il·legals o negligents, per reforçar la responsabilitat ambiental. També preveu mesures de control específiques en relació amb els abocaments de salmorres. Una mesura aplicable seria l'obligatorietat de determinar punts de control de la conductivitat a la xarxa de sanejament, amb enviament de la informació de manera telemàtica, per fitar els usuaris que fan mal ús de la xarxa. També cal incidir al respecte, que la fitxa núm. 3 de l'ETI planteja obligar els municipis a aprovar una ordenança municipal reguladora de la xarxa de sanejament, així com el control d'abocaments il·legals i reforç de la vigilància ambiental, amb la creació d'un marc normatiu amb règim sancionador dissuasiu.

5. La fitxa núm. 10 de l'ETI preveu la limitació al creixement urbanístic, turístic i poblacional, especialment en zones amb recursos hídrics fràgils. Però per un tema competencial aquesta prohibició no es pot realitzar a través de la normativa del Pla Hidrològic, sinó que s'ha de realitzar a través de normativa urbanística i d'ordenació del territori.

MODIFICACIONS A L'ETI

No es realitzen modificacions a l'ETI.

APORTACIÓ 2: Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Mallorca

PROPOSTES

1. Els nous estudis hidràulics publicats identifiquen moltes més zones amb risc d'inundació (a sòls urbans sobretot) classificades com a zones de flux preferent i zones d'avinguda a 500 anys. Això impedeix a molts particulars poder executar nous habitatges dins solars urbans, ja que redueix l'edificabilitat permesa un 50% (perquè no es deixa fer ús residencial en planta baixa). Això limita els drets dels propietaris sobre l'edificabilitat de les seves parcel·les, sense haver-hi una justificació clara del risc d'inundació.

S'hauria de cercar un equilibri entre l'aplicació de les mesures per gestionar el risc d'inundació i els drets dels propietaris de parcel·les a poder executar l'edificabilitat completa de les parcel·les urbanes (a les quals tenen un dret adquirit a consolidar l'edificabilitat màxima permesa per les normes urbanístiques municipals).

No es pot fer normativa des de la por d'una administració sectorial. I no es poden treure i publicar estudis a la lleugera, sense estudiar bé els àmbits i identificar les conseqüències. S'ha de posar coherència i seny a la regulació normativa.

2. El Pla Hidrològic regula l'obligació de sol·licitar informes preceptius per fer qualsevol obra nova que s'executi sobre el nivell del sòl, ja que consideren que altera i impedeix el pas de l'aigua.

Al sòl urbà, on tota la superfície està consolidada i ja s'ha creat un impediment pel pas de l'aigua, no té sentit controlar o demanar informe preceptiu per realitzar obres. Limitar la realització d'actuacions com, per exemple, una petita ampliació en planta, o una piscina alçada sobre el nivell del sòl, o una sala de màquines en planta baixa, etc., no afectaran globalment al pas de l'aigua i l'únic que fan és retardar més les llicències en sòl urbà consolidat.

3. Aquest Pla Hidrològic estableix que tots els habitatges, inclosos els existents, s'adaptin per poder reutilitzar les aigües grises i així disminuir el volum d'aigües residuals (alternativa 2 de la fitxa 3 de l'annex 1. Fitxes de temes importants).

Aquesta mesura és molt complicada de complir a molts habitatges existents atès la poca superfície de la qual disposen per posar equips de reutilització d'aigües grises així com modificar tota la instal·lació existent, la qual suposaria

APORTACIÓ 2: Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Mallorca

un elevat cost per part dels ciutadans.

En nombroses ocasions, per poder executar aquesta instal·lació a qualsevol mena d'habitatge existent com poden ser edificis plurifamiliars o habitatges unifamiliars de petita superfície s'hauran de disminuir els espais habitables, possiblement donant incompliment i/o reduint les condicions mínimes establertes al Decret d'habitabilitat de les Illes Balears o executar obres que impliquin modificacions estructurals i/o substancials amb costos molt elevats com per exemple l'execució de plantes soterranis per poder instal·lar dipòsits d'aigües grises a petits habitatges existents, la qual cosa fa que aquesta mesura sigui inviable.

RESPOSTES

1. La cartografia de zones inundables en sòl urbà no s'inclou en el Pla Hidrològic de les Illes Balears, sinó en el Pla de gestió del risc d'Inundació de la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears. Els treballs desenvolupats en el marc del Pla de gestió del risc d'inundació responen a l'obligació legal d'actualitzar la cartografia de zones inundables, d'acord amb la Directiva 2007/60/CE relativa a l'avaluació i gestió dels riscos d'inundació, així com amb la normativa estatal i autonòmica en matèria d'aigües. Aquests estudis es basen en criteris tècnics objectius i metodologies homologades, que permeten identificar amb més precisió les zones potencialment inundables afectades per avingudes.

Les limitacions d'ús o d'edificació en aquestes àrees no deriven d'una decisió discrecional, sinó de la necessitat de garantir la seguretat de les persones i béns davant el risc d'inundació. Per tant, es considera plenament justificada la incorporació de les zones de flux preferent i els terrenys que resulten inundats per l'avinguda a 500 anys.

Finalment, l'actualització dels estudis respon a un principi de prevenció i gestió responsable del risc, en coherència amb la planificació hidrològica vigent i al decret 902/2010.

2. L'obligació d'obtenir informe preceptiu de l'organisme de conca per a actuacions que puguin afectar el règim d'escorrentia o el pas de l'aigua deriva del principi de prevenció i gestió del risc d'inundació, establert per la normativa estatal i autonòmica en matèria d'aigües, per la Directiva 2007/60/CE i el Reglament del Domini Públic Hidràulic.

APORTACIÓ 2: Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Mallorca

Aquesta exigència s'aplica amb caràcter general, independentment de la classificació urbanística del sòl.

Els informes preceptius tenen com a objectiu assegurar la compatibilitat de les actuacions amb la seguretat hidràulica i la integritat del domini públic hidràulic, i es necessària l'autorització administrativa prèvia o declaració responsable davant l'organisme de conca regulada en el Reglament del Domini Públic Hidràulic.

3. L'alternativa 2 de la fitxa 3 de l'annex 1 no ha estat l'alternativa escollida, l'alternativa escollida és la número 1. L'alternativa 2 és una alternativa que es proposa en cas de no assolir els objectius ambientals a 2033 i que d'entrada no està previst incorporar a la normativa del Pla Hidrològic. De totes formes i per si en un futur es vol implantar aquesta mesura, es pren en consideració la dificultat assenyalada per adaptar els habitatges existents a sistemes de reutilització d'aigües grises, especialment en edificis plurifamiliars o habitatges de petita superfície, a fi de garantir que qualsevol mesura d'aquest tipus sigui tècnicament viable i econòmicament proporcionada per a la ciutadania.

MODIFICACIONS A L'ETI

No es realitzen modificacions a l'ETI.

APORTACIONS 3 I 7: Sr. S. A. T. C.

PROPOSTES

Se sol·licita de manera urgent i imprescindible la connexió en alta del municipi de Puigpunyent, així com d'altres nuclis de la Serra de Tramuntana com Galilea o Estellencs, a la xarxa hídrica autònoma que ja dona servei a gran part de Mallorca. Es denuncia una situació de greuge comparatiu i discriminació territorial, ja que mentre moltes localitats gaudeixen d'un subministrament garantit, els residents de la Serra pateixen amenaces constants de talls d'aigua i restriccions malgrat l'esforç per mantenir els recursos locals.

S'exposa que la pressió sobre els aqüífers s'ha vist greument agreujada per l'augment de les cases vacacionals i un model turístic que, segons l'escrit, és responsable del 90% de l'excés de consum a causa del malbaratament en piscines i usos recreatius. En aquest sentit, es critica que les campanyes d'estalvi i els bans municipals es redactin exclusivament en català, ignorant els idiomes

APORTACIONS 3 I 7: Sr. S. A. T. C.

dels principals consumidors estrangers (com l'alemany o l'anglès), cosa que resta eficàcia a la gestió de la demanda.

L'argument central sosté que, si el model turístic que minva les reserves d'aigua ha estat impulsat per les polítiques autonòmiques, ha de ser el mateix Govern qui garanteixi la igualtat de tracte i solucioni el desequilibri hídric mitjançant la distribució en xarxa per a tota l'illa. Des del punt de vista tècnic, es destaca que la interconnexió amb els dipòsits de Palma, com els de Son Anglada, seria fàcilment executable aprofitant traçats públics viables com la franja paral·lela al torrent de la Riera. En conseqüència, es demana que es prioritzi la inversió en l'extensió d'aquesta xarxa per assegurar un subministrament estable, just i solidari per a tots els mallorquins, eliminant les desigualtats actuals entre municipis.

RESPOSTES

El terme municipal de Puigpunyent està sobre masses d'aigua subterrània que es troben en bon estat quantitatiu, i on d'entrada hi ha recursos hídrics naturals suficients per atendre les demandes en situacions de normalitat. Sembla que, i tenint en compte que el municipi de Puigpunyent no aporta informació sobre el subministrament d'aigua (volums i origen) ni el consum que realitza el municipi a la Direcció General de Recursos Hídrics, tot i que s'ha sol·licitat reiteradament a l'Ajuntament, la manca d'aigua es deu al fet que no disposa de pous de subministrament alternatius i de gran profunditat. A més, l'Ajuntament tampoc ha elaborat el Pla de Gestió Sostenible de l'Aigua, document que ens serviria per poder assessorar millor quina gestió hídrica hauria de fer el municipi, tenint en compte l'oferta i la demanda. S'ha de tenir tota la informació que afecta al municipi per valorar-la i prendre decisions basades en la relació cost/eficàcia de la mesura a considerar, incloent la xarxa en alta.

Els documents d'estalvi d'aigua que genera la direcció general de Recursos Hídrics es fa en 4 idiomes; català, castellà, anglès i alemany. Els bans són competència municipal, però en tot cas avui en dia amb la IA se pot tenir traducció de un document en qualsevol idioma fent una foto.

MODIFICACIONS A L'ETI

No es realitzen modificacions a l'ETI.

APORTACIONS 4 i 5: Subdirecció General de Política Forestal i Lluita contra la Desertificació (SGPFLD)

PROPOSTES

Es formulen un conjunt de consideracions i propostes orientades a reforçar la integració de la lluita contra la desertificació, la degradació de terres i la restauració d'ecosistemes en la planificació hidrològica.

La SGPFLD subratlla que Espanya, i particularment les regions mediterrànies, es troben entre les àrees europees amb risc més elevat de desertificació, risc que es veu accentuat pels efectes del canvi climàtic. En aquest context, destaca la importància de la *Estrategia Nacional de Lucha contra la Desertificación* (ENLD), recentment actualitzada, com a instrument marc per prevenir, reduir i revertir la degradació de terres, i considera clau que els plans hidrològics de conca la incorporin explícitament com a marc de referència.

L'aportació 4 posa de manifest la necessitat d'un enfocament integrat de la gestió del territori, que consideri de manera conjunta el sòl, l'aigua i la coberta vegetal. En aquest sentit, s'assenyala que les demarcacions hidrogràfiques constitueixen un àmbit estratègic idoni per aplicar polítiques de prevenció i mitigació de la desertificació, així com actuacions de restauració d'àrees degradades. Es remarca el paper fonamental de la gestió forestal sostenible i de les actuacions de restauració hidrològico-forestal (RHF) en la regulació dels fluxos hídrics, la reducció de l'erosió, el control de la sedimentació, la millora de la qualitat de l'aigua i la reducció dels riscos d'inundació aigües avall.

Així mateix, s'assenyala que la gestió de l'aigua no pot desvincular-se del maneig del sòl, especialment en zones vulnerables a la desertificació, on determinades pràctiques agrícoles intensives incrementen la pressió sobre els recursos hídrics i edàfics. Per això, es proposa que l'ETI incorpori de manera explícita la degradació de terres i la desertificació com a tema rellevant, i que els programes de mesures reforcin les actuacions de RHF i d'ordenació agrohidrològica del territori, entenent aquesta com la planificació integrada dels usos del sòl, de la vegetació i de l'aigua segons la seva aptitud i vulnerabilitat.

D'altra banda, a l'aportació 5 la SGPFLD proporciona específicament un conjunt de recomanacions per a la restauració de zones afectades per incendis forestals, amb l'objectiu d'alinear aquestes actuacions amb el Pla Nacional de Restauració de la Natura, en aplicació del Reglament (UE) 2024/1991. Aquestes recomanacions inclouen criteris per a la selecció d'àmbits prioritaris (especialment en espais de la Xarxa Natura 2000), la restauració d'ecosistemes

APORTACIONS 4 i 5: Subdirecció General de Política Forestal i Lluita contra la Desertificació (SGPFLD)

fluvials i forestals, la millora de la connectivitat ecològica, el control de l'erosió i l'ús preferent de solucions basades en la natura i tècniques de bioenginyeria. També es proposa l'ús d'un format homogeni de fitxa d'actuació que faciliti el seguiment i el report dels resultats.

Finalment, la SGPFLD destaca la importància de la coordinació interadministrativa entre organismes de conca i administracions forestals i agràries, així com l'aprofitament de les eines disponibles en el marc de la Política Agrària Comuna (PAC), com els eco-règims i les intervencions agroambientals, per contribuir als objectius de la lluita contra la desertificació i a la millora de la gestió dels recursos hídrics.

RESPOSTES

S'incorporen a l'ETI les consideracions relatives a la integració de la lluita contra la desertificació i la degradació de terres, així com el paper de la gestió forestal sostenible, la restauració hidrològico-forestal i l'ordenació agrohidrològica del territori. Igualment, s'incorporaran com a referència les recomanacions formulades per a la restauració de zones incendiades, en coherència amb la ENLD i amb el marc establert pel Reglament (UE) 2024/1991.

L'aportació s'incorpora en la fitxa 12 "Efectes del canvi climàtic sobre els recursos hídrics i mesures per mitigar el consum energètic en el cicle de l'aigua" en considerar que el seu contingut s'emmarca principalment en els efectes del canvi climàtic sobre els recursos hídrics i en les mesures d'adaptació necessàries per reforçar la resiliència del territori. Les consideracions relatives a la desertificació, la degradació de terres, la gestió forestal sostenible i la restauració hidrològico-forestal responen a un enfocament preventiu i estructural orientat a millorar la regulació natural del cicle hidrològic, reduir la vulnerabilitat davant sequeres, episodis extrems i incendis forestals, i preservar la qualitat i disponibilitat dels recursos hídrics.

MODIFICACIONS A L'ETI

S'ha reforçat el contingut de la fitxa 12 *Efectes del canvi climàtic sobre els recursos hídrics i mesures per mitigar el consum energètic en el cicle de l'aigua*, incorporant referències a la degradació de terres i a la desertificació, així com a la gestió integrada del sòl, la vegetació i l'aigua.

En concret, s'han introduït ajustos en l'apartat 2 de diagnosi del problema i s'ha ampliat el punt 5.2 relatiu a les mesures per afavorir l'increment de recursos

APORTACIONS 4 i 5: Subdirecció General de Política Forestal i Lluita contra la Desertificació (SGPFLD)

hídrics i la recàrrega d'aqüífers, plantejant actuacions de restauració hidrològico-forestal alineades amb la ENLD.

APORTACIÓ 6: Fundació Iniciatives del Mediterrani

PROPOSTES

A la fitxa 8 consta que l'EDAR de Sóller disposa de tractament terciari, fet que no és correcte a febrer de 2026. Tot i que les obres estan previstes, actualment es troben bloquejades administrativament perquè la parcel·la adquirida pel consistori està situada en zona inundable.

Aquesta situació impedeix l'aprofitament agrícola de l'aigua regenerada, malgrat l'existència d'un conveni amb el sindicat de regants, ja que la xarxa de clavegueram del Port presenta entrades de salinitat que en limiten l'ús per al reg. Per tant, és imprescindible disposar del tractament terciari, instal·lació que a dia d'avui no existeix.

RESPOSTES

Es corregeix la fitxa 8: *Ús de les aigües regenerades i tancament del cicle integral de l'aigua*, eliminant la referència al tractament terciari a l'EDAR de Sóller. Està previst desbloquejar la realització d'aquestes obres mitjançant una modificació del Decret llei 6/2024, de 13 de desembre, de mesures urgents per a la protecció de les persones i béns en les zones inundables de la comunitat autònoma de les Illes Balears, consistent en no considerar les infraestructures de regeneració com a equipament sensible.

MODIFICACIONS A L'ETI

Es corregeix el tipus de tractament de l'EDAR de Sóller a la taula 1 de la fitxa 8.

APORTACIÓ 8: Empresa de Serveis del municipi de Manacor SA

PROPOSTES

1. Es demanen mecanismes per agilitzar la tramitació d'infraestructures del cicle de l'aigua, com EDAR, ETAP o tancs de tempestes, ja que es considera que els procediments actuals són massa lents per a les necessitats existents. Per resoldre-ho, es proposa que aquestes obres es qualifiquin explícitament com d'Utilitat Pública, Interès General o Interès Estratègic. Aquesta figura jurídica

APORTACIÓ 8: Empresa de Serveis del municipi de Manacor SA

hauria de permetre reduir els terminis urbanístics, facilitar la disponibilitat de sòl i accelerar l'execució de les obres mitjançant la declaració implícita d'urgència.

2. Es proposa la creació d'una Guia Tècnica per facilitar la implementació dels Sistemes de Drenatge Sostenible (SUDS), ja que, tot i ser una mesura estratègica contra les inundacions, la seva aplicació pràctica presenta dificultats.

Aquesta guia hauria d'incloure criteris de dimensionament homogenis, un catàleg de solucions preferents i un procediment administratiu simplificat. L'objectiu és que, mitjançant un llistat de verificació, els tècnics municipals i de la Direcció General puguin validar els projectes de forma ràpida si compleixen els estàndards establerts.

3. Es planteja que el nou PHIB revisi l'actual règim de concessions subterrànies per adaptar-lo a les pressions hídriques i als riscos de sequera. S'exposa que molts municipis tenen concessions insuficients o massa dependents d'una sola massa d'aigua, assumint riscos operatius sense marge d'acció real. Per solucionar-ho, es demanen dues mesures concretes: una revisió d'ofici de les concessions en masses d'aigua en mal estat per prioritzar el proveïment urbà davant altres usos, i la creació d'un procediment de reserva preferent per a zones d'abastament que subministrin més de 1.000 m³/dia (d'acord amb el RD 3/2023). L'objectiu final és garantir el subministrament urbà tant en condicions normals com de sequera.

4. S'incideix a dir que el 23% del volum extret de les masses d'aigua subterrània correspon a consum dispers, tal com recull la fitxa 6. Per millorar la informació sobre aquest ús, es proposa incloure una nova mesura consistent en la realització d'un inventari de les xarxes de distribució en sòl rústic, sigui quin sigui el seu ús.

5. D'acord amb les fitxes 10 i 11, es coincideix en la necessitat de gestionar l'oferta i la demanda, així com de reforçar l'execució dels Plans de Gestió Sostenible de l'Aigua (PGSA). Tot i això, s'assenyala la dificultat pràctica de reduir l'aigua no comptabilitzada i la demanda real per falta de mesures concretes. Per aquest motiu, es proposa que el nou PHIB incorpori un marc de mesures d'estalvi estructurat, operatiu i aplicable directament a l'àmbit local (PGSA o ordenances). Entre els exemples suggerits destaquen: tarifes progressives, la individualització de comptadors, criteris de xerojardineria i l'ús d'aigües regenerades, regulacions específiques per a piscines (com l'ús de cobertes o comptadors propis) i l'obligació dels grans consumidors d'elaborar plans de

APORTACIÓ 8: Empresa de Serveis del municipi de Manacor SA

reducció de consum amb seguiment municipal.

6. Es comparteix la necessitat de reforçar el règim sancionador per abocaments il·legals que s'especifica a la Fitxa 1, però s'adverteix que el marc competencial actual limita l'impacte de les actuacions municipals. Les ordenances locals només permeten aplicar sancions amb imports irrisoris que no tenen un efecte dissuasiu real davant de conductes greus que contaminen la xarxa de sanejament, les depuradores o el medi receptor de manera indirecta.

Per aquest motiu, es proposa que el futur PHIB impulsi un mecanisme que habiliti l'Administració hidràulica per exercir la potestat sancionadora en casos d'abocaments prohibits o negligents amb incidència ambiental rellevant. Aquesta facultat s'hauria d'aplicar fins i tot quan els abocaments no es realitzin directament sobre el domini públic hidràulic, però afectin les infraestructures o la qualitat de les masses d'aigua.

RESPOSTES

1. En general s'accepta la proposta d'agilitzar la tramitació de les infraestructures del cicle urbà de l'aigua. Però això implica la col·laboració entre les diferents administracions amb competències urbanístiques i ambientals. L'article 44 «Declaració d'utilitat pública» del Text Refós de la Llei d'Aigües (TRLA) estableix que l'aprovació dels plans hidrològics implica la declaració d'utilitat pública dels treballs d'investigació, estudis, projectes i obres previstes en el Pla. D'aquesta manera les infraestructures que estan incloses dins el PHIB, per exemple les EDAR, són d'utilitat pública. Però hi ha infraestructures d'àmbit municipal, com pugui esser la construcció d'un tanc de tempesta, que si l'Ajuntament no proposa afegir-ho en el programa de mesures del PHIB amb pressupost i administració responsable de la seva execució, no estan declarades d'utilitat pública.

S'inclourà en l'ETI la consideració d'instar a que la totalitat de les obres, estiguin o no incloses en el PHIB, puguin esser considerades d'utilitat pública o interès general per tal de simplificar els terminis urbanístics, facilitar la disponibilitat de sòl i permetre l'execució urgent de les actuacions en matèria d'abastament i sanejament.

2. S'accepta incloure la proposta per a la creació d'una Guia Tècnica per a la implementació dels SUDS en les decisions a adoptar per a la configuració del futur PHIB.

APORTACIÓ 8: Empresa de Serveis del municipi de Manacor SA

3. Es constata que existeix una divergència significativa entre els volums d'aigua concedits oficialment i els volums que realment s'utilitzen segons els balanços hídrics. Tot i que la fitxa 6 de l'ETI ja preveu la necessitat de revisar i adaptar les concessions més grans a la realitat del recurs, s'ha detectat que aquesta acció no s'havia traslladat posteriorment a l'apartat de decisions estratègiques per a la configuració del futur PHIB. En conseqüència, s'esmena aquesta omissió per incloure-hi la revisió de concessions.

Així mateix, s'incorpora la valoració de crear d'un procediment de sol·licitud de reserva preferent per a l'abastiment urbà, com a ús prioritari, amb l'objectiu de garantir el subministrament a la població i millorar la gestió de les zones d'abastament davant situacions de sequera.

4. En sòl rústic hi pot haver xarxes si hi ha un aprofitament col·lectiu i està constituïda una comunitat d'usuaris o de regants d'acord a l'article 81 del TRLA. També es pot donar el cas de xarxes municipals de proveïment a població obligatòries a sòl urbà, però que passen per sòl rústic per portar aigua entre dipòsits o municipis, i algunes vegades donen servei a habitatges existents que es troben relativament a prop. En aquest cas han d'estar cartografiades al planejament municipal i la informació la tenim controlada com a proveïment urbà. Les xarxes privades de pous que abasteixen diverses finques sense comunitat d'usuaris incompleixen la normativa i per tant ha de ser objecte de sanció, en cas que alguna administració local les detecti n'ha de denunciar el seu ús.

S'accepta la inclusió d'aquesta nova mesura a la Fitxa 6 de l'ETI. Es reconeix que el pes del consum dispers pot justificar la creació d'un inventari de les xarxes de distribució en sòl rústic per millorar el control i la planificació de les masses d'aigua subterrània.

5. S'admet el suggeriment d'incorporar un catàleg de mesures d'estalvi d'aigua concretes i operatives per facilitar la gestió municipal i l'aplicació dels PGSA. Hem de dir que el PHIB de tercer cicle ja regula les tarifes progressives, la regulació de la xerojardineria i les piscines... i està previst seguir-les regulant el PHIB de quart cicle.

6. Es valora positivament el suggeriment de reforçar el règim sancionador, coincidint amb l'anàlisi sobre la necessitat de dotar l'Administració de mecanismes més dissuasius i efectius davant els abocaments que afecten les infraestructures i el medi. S'estima que un increment del personal especialitzat permetria una vigilància i instrucció més exhaustiva d'aquests expedients.

APORTACIÓ 8: Empresa de Serveis del municipi de Manacor SA

No obstant això, cal precisar que el PHIB s'aprova mitjançant un Reial decret, instrument que no té rang de llei i, per tant, manca de competències per crear o modificar un règim d'infraccions i sancions. La tipificació de noves infraccions o l'alteració de les quanties de les sancions ha de realitzar-se necessàriament a través d'una norma amb rang de llei, sigui d'àmbit autonòmic o estatal, per tal de garantir el principi de reserva de llei en matèria sancionadora.

MODIFICACIONS A L'ETI

- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 1 *Contaminació puntual de masses d'aigua* la proposta d'agilitzar la tramitació de les infraestructures del cicle urbà de l'aigua prioritàries.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 3 *Gestió de les aigües pluvials i residuals* la proposta de crear d'una Guia Tècnica per a la implementació dels SUDS.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 6 *Explotació sostenible de les aigües subterrànies i repartiment de l'aigua entre els diferents usos i municipis* la proposta de revisar i adaptar les concessions a la realitat del recurs i la de crear un procediment de sol·licitud de reserva preferent per a l'abastiment urbà i la d'elaborar un inventari de les xarxes de distribució en sòl rústic.

APORTACIÓ 9: Partit Socialista de les Illes Balears (PSIB-PSOE)

PROPOSTES

1. Se suggereix modificar la metodologia per determinar el recurs disponible de les reserves hídriques a les Illes Balears. Actualment, s'utilitza un líndiar fix del 80%, el qual es considera obsolet basant-se en les tendències històriques recents. Es proposa, en canvi, establir com a referència la mitjana dels nivells registrats durant els darrers 5 anys per tal d'ajustar la gestió a la realitat climàtica actual.

2. Se sol·licita la incorporació explícita del concepte de seguretat hídrica dins el redactat del pla hidrològic. Es defineix aquest concepte com l'accés sostenible a l'aigua en quantitat i qualitat suficients per cobrir tant les necessitats humanes com les ambientals. Es proposa que aquesta definició inclogui objectius de reducció de riscos en la disponibilitat, l'eficiència en la gestió i el reconeixement de l'aigua com a un bé públic essencial i un procés continu que implica un desafiament tant econòmic com institucional per a la societat.

APORTACIÓ 9: Partit Socialista de les Illes Balears (PSIB-PSOE)

3 i 10. S'exigeix un control més rigorós de les concessions d'aigua subterrània en masses d'aigua en mal estat o en risc, mitjançant el seguiment de les extraccions reals i els nivells freàtics. Així mateix, es proposa prohibir noves concessions o legalitzacions en aquestes zones fins que no s'assoleixi el bon estat quantitatiu i qualitatiu.

4. Es proposa obligar a una producció d'aigua dessalada estable i elevada durant tot l'any per tal de reduir la pressió sobre les aigües subterrànies. Concretament, es demana que la producció anual sigui sempre superior al 75% de la capacitat instal·lada i que, fins i tot en temporada baixa, els nivells de producció mensual no baixin del 60%, amb l'objectiu de facilitar la recuperació dels aqüífers.

5. Es planteja que qualsevol increment en la producció d'aigua dessalada s'ha de traduir de manera obligatòria en una reducció equivalent o superior de les extraccions d'aigua subterrània. Aquesta mesura s'ha d'aplicar amb especial prioritat en aquelles masses d'aigua que presenten un mal estat quantitatiu o qualitatiu, així com en aquelles que es troben en risc de sobreexplotació.

6. Es demana que el Govern de les Illes Balears promogui i garanteixi l'aprovació de les ordenances municipals d'estalvi i gestió eficient de l'aigua en un termini màxim d'un any des de l'aprovació del nou PHIB. Aquestes ordenances s'entenen com l'instrument necessari per fer efectius i d'obligat compliment els continguts dels plans municipals de gestió de la demanda d'aigua.

7. Es subratlla la necessitat de millorar la governança de l'aigua a través de la col·laboració entre les diferents administracions i la societat civil. Per aconseguir-ho, proposa utilitzar instruments econòmics per a una assignació més eficient dels recursos, una coordinació administrativa real, l'increment de la conscienciació ciutadana i l'establiment de processos d'aprenentatge i adaptació institucional.

8. Es proposa implementar dins el PHIB un mecanisme d'avaluació interinstitucional amb caràcter anual. Aquest sistema hauria de permetre mesurar de manera objectiva el grau de compliment de les mesures previstes, amb un focus especial en l'execució del pla d'inversions associat.

9. Es demana que, en el termini d'un any des de l'aprovació del PHIB, el Govern creï un cos funcional especialitzat a cada illa. Aquest personal tindria funcions

APORTACIÓ 9: Partit Socialista de les Illes Balears (PSIB-PSOE)

clau d'informació, assessorament, inspecció i control per garantir el compliment efectiu de la normativa i dels plans de gestió del cicle integral de l'aigua.

11. Es planteja que el PHIB fixi objectius quantitatius i percentatges mínims d'aprofitament de l'aigua depurada a cada illa. L'objectiu és fomentar la reutilització en usos agrícoles, urbans no potables i ambientals per reduir la pressió sobre els aqüífers, prioritzant les inversions en infraestructures de distribució en aquelles zones amb masses d'aigua subterrània en mal estat.

12. Es considera que el PHIB ha d'integrar de forma explícita els escenaris de canvi climàtic (reducció de pluges, pujada de temperatures i sequeres més freqüents). Això ha de comportar una revisió realista dels recursos disponibles i de les demandes, adaptant les mesures de gestió a un context d'estrès hídric estructural.

RESPOSTES

1. El recurs disponible és la quantitat total d'aigua que es pot extreure d'una massa d'aigua un cop descomptades les reserves ambientals. És una dada que s'obté a partir del balanç de masses i que es calcula sobre sèries històriques. En canvi, el recurs assignable és la part d'aquest recurs disponible que l'administració decideix que pot ser utilitzada per a consum i que s'ha establert en un màxim del 80%.

El límit del 80% s'estableix com el marge de seguretat necessari per garantir l'equilibri de les masses d'aigua i evitar la seva sobreexplotació. L'adopció d'aquest percentatge respon a la necessitat de disposar d'una reserva de garantia davant la incertesa climàtica i la variabilitat de les precipitacions pròpia de l'àmbit mediterrani. D'aquesta manera es pretén que el sistema tingui capacitat de resposta davant períodes de sequera prolongats sense posar en risc la supervivència dels ecosistemes associats ni la recuperació natural dels aqüífers, a més de que serveixi com una barrera de protecció essencial contra la intrusió salina.

Si s'ajustés el recurs a mitjanes de períodes de cinc anys, es correria el risc d'autoritzar extraccions basades en conjuntures humides temporals que no reflecteixen la realitat estructural de la massa d'aigua. Mantenir el criteri actual permet una planificació hidrològica basada en el principi de precaució i la seguretat jurídica, assegurant que les concessions atorgades siguin sostenibles a llarg termini i no depenguin de la volatilitat de sèries temporals curtes.

2. S'accepta la proposta d'incorporar explícitament el concepte de seguretat hídrica en el redactat de la memòria i la normativa del futur PHIB. Aquesta

APORTACIÓ 9: Partit Socialista de les Illes Balears (PSIB-PSOE)

inclusió es considera oportuna ja que s'alinea amb el Reglament de la Planificació Hidrològica, que en la seva darrera actualització estableix de manera formal la relació entre el règim de cabals ecològics, les prioritats d'ús i l'assignació de recursos amb l'objectiu d'assolir la seguretat hídrica.

3 i 10. Pel que fa a la necessitat de reforçar el control de les concessions i extraccions s'hi està d'acord, i aquesta mesura ja es troba recollida en la fitxa número 6 de l'ETI. Concretament, el text ja preveu la necessitat de comunicar les extraccions reals mesurades en totes les captacions mitjançant la instal·lació de comptadors digitals que permetin l'enviament de la informació de manera telemàtica. Així mateix, també inclou com a decisions a adoptar l'impuls del monitoratge dels aqüífers amb dades en temps real i l'elaboració d'estudis actualitzats, garantint així un seguiment efectiu de l'estat piezomètric de les masses d'aigua.

Actualment està prohibit autoritzar noves autoritzacions o concessions a les masses d'aigua subterrània l'explotació de les quals és superior al 100% del disponible, excepte determinades excepcions per explotacions agràries preferents i el proveïment urbà de nuclis legalment existents i infradotats. Respecte a la prohibició total de noves concessions en masses en mal estat o en risc, independentment de si és quantitatiu o qualitatiu, podria comprometre situacions excepcionals d'interès general o de proveïment. De totes formes, s'incorpora com a decisió i s'estudiarà en detall quan es redacti la normativa, per si es pot incrementar la limitació actualment existent de fer pous per determinats usos a masses que tinguin una explotació superior al 80 % o en mal estat químic.

4. L'EpTI, a la seva fitxa 7, preveu com a una decisió estratègica l'obligació dels municipis connectats a les dessalinitzadores d'utilitzar prioritàriament aquesta aigua durant tot l'any en substitució de les extraccions d'aigües subterrànies. La mesura proposada s'accepta i s'integra en aquesta decisió com a un complement tècnic que quantifica i dona estabilitat a aquest objectiu de gestió.

5. Es revisa el redactat de l'EpTI, a la seva fitxa 7, per reforçar la vinculació entre l'increment de la dessalinització i la reducció de les extraccions. Així, aquest principi ja està integrat en l'EpTI, el qual estableix que la producció d'aigua dessalada ha d'anar acompanyada d'un detriment de les extraccions en les masses d'aigua subterrània en mal estat quantitatiu. Es complementarà el text per tal d'especificar que aquesta reducció de les extraccions ha de ser, com a

APORTACIÓ 9: Partit Socialista de les Illes Balears (PSIB-PSOE)

mínim, equivalent al volum d'aigua dessalada incorporat al sistema, prioritant les masses d'aigua que es troben en mal estat quantitatiu o en risc de sobreexplotació.

6. Pel que fa a la fixació d'un termini per a l'aprovació de les ordenances, cal assenyalar que el PHIB de tercer cicle ja estableix a l'article 46 l'obligatorietat que els municipis de les Illes Balears aprovin les seves ordenances d'estalvi d'aigua abans de l'any 2027. Per tant, el marc normatiu ja preveu un horitzó temporal, que s'haurà d'haver complit abans de l'entrada en vigor de la revisió de quart cicle del PHIB.

No obstant això, es comparteix la preocupació de l'aportació pel que fa a la implementació real d'aquesta mesura. Per aquest motiu, resulta necessari introduir en el nou PHIB mecanismes de suport i seguiment que garanteixin el compliment efectiu d'aquesta obligació. S'incorpora a la fitxa 11 un redactat que emfatitza la necessitat de garantir l'aprovació i compliment d'aquestes ordenances.

7. S'accepta la proposta d'incorporar el redactat a la fitxa 13 de l'ETI. Es coincideix en que la introducció d'instruments econòmics i el reforç de la coordinació administrativa permeten una gestió més àgil i eficient del recurs.

8. S'accepta incorporar a la fitxa 13 de l'ETI la proposta d'establir un mecanisme d'avaluació anual per millorar la transparència i l'eficàcia en l'execució del Pla. La creació d'un marc d'avaluació interinstitucional específic ha de permetre una millor coordinació amb la resta d'administracions implicades en el finançament i execució d'infraestructures.

9. S'accepta la proposta pel que fa a la necessitat de reforçar les tasques de vigilància i suport tècnic a cada territori insular, encara que aquest reforç de personal no es pot fer a través del PHIB sinó a través de la relació de llocs de treballs de la CAIB. S'incorporarà a la fitxa 13 de l'ETI la incorporació d'un cos funcional especialitzat a cada illa que permeti una vigilància permanent del domini públic hidràulic i un control rigorós de les extraccions i abocaments.

11. S'accepta la proposta d'incorporar objectius de reutilització per illa. A la fitxa 8 de l'ETI s'inclourà el plantejament de fixar objectius i percentatges mínims d'ús d'aigua regenerada.

12. La revisió del quart cicle del PHIB ja compta amb l'*Estudi específic d'adaptació als riscos del Canvi Climàtic* (octubre 2025), el qual recull les projeccions més

APORTACIÓ 9: Partit Socialista de les Illes Balears (PSIB-PSOE)

actualitzades (AR6 de l'IPCC) per a les Illes Balears. Aquest estudi serà el document de referència per ajustar els balanços hídrics del PHIB, permetent una gestió basada en la realitat de la menor recàrrega d'aqüífers i l'augment de l'evapotranspiració, enfocant les mesures de planificació a un context d'estrès hídric estructural i no a dades històriques ja superades.

MODIFICACIONS A L'ETI

- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 6 *Explotació sostenible de les aigües subterrànies i repartiment de l'aigua entre els diferents usos i municipis* la proposta d'incrementar la limitació actualment existent de fer pous per determinats usos a masses que tinguin una explotació superior al 80 % o en mal estat químic
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 7 *Optimització de l'oferta de recursos dessalinitzats, assignació i gestió d'infraestructures de dessalinització* la proposta d'objectius de producció anual i mensual d'aigua dessalinitzada i la d'equivalència entre l'increment de la producció d'aigua dessalada i la reducció d'extraccions d'aigua subterrània.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 8 *Ús de les aigües regenerades i tancament del cicle integral de l'aigua* la definició d'objectius i percentatges d'aprofitament d'aigua regenerada.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 10 *Garanties de satisfacció de les demandes en situacions de normalitat i de sequera* la introducció del concepte de seguretat hídrica.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 11 *Avaluació de l'eficàcia dels Plans de Gestió Sostenible de l'Aigua i les seves accions com a eina de gestió d'àmbit municipal* la necessitat d'establir mecanismes que garanteixin l'aprovació de les ordenances d'estalvi.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 13 *Coordinació entre administracions, transparència i participació* el foment de la coordinació interadministrativa i instruments econòmics per a l'eficiència proposada; l'avaluació interinstitucional i seguiment de les inversions suggerida i la incorporació d'un cos funcional especialitzat a cada illa que permeti una vigilància permanent del domini públic hidràulic i un control rigorós de les extraccions i abocaments.

APORTACIÓ 10: C. G.

PROPOSTES

APORTACIÓ 10: C. G.

1. Es manifesta la disconformitat amb la metodologia de càlcul de les dotacions hídriques brutes i netes que apareixen a la fitxa 11, relativa a l'avaluació de l'eficàcia dels plans de gestió sostenible de l'aigua. Es sosté que utilitzar la població resident més la totalitat de les places d'allotjament turístic de l'IBESTAT implica assumir una ocupació teòrica del 100% que no s'ajusta a la realitat.

Segons el criteri de l'al·legant, aquest mètode infla el denominador i redueix artificialment el consum per habitant i dia, beneficiant els municipis turístics i facilitant el compliment del límit de 250 litres. Es proposa que es canviï la terminologia cap a dotació bruta i neta i, com a alternativa, que s'utilitzin mètodes més precisos de població flotant real, com les pernoctacions efectives de l'IBESTAT o les dades de telefonia mòbil de l'INE, per evitar el que considera una distorsió en el càlcul de l'eficiència hídrica municipal.

2. Es denuncia una manca de rigor i d'actualització en les dades relatives a l'ús d'aigües regenerades que recull la taula 3 de la fitxa 8. Segons l'al·legació, les xifres presentades per a Mallorca són repetitives de plans anteriors i no reflecteixen la realitat, ja que no integren volums clau com els subministrats per EMAYA al Prat de Sant Jordi ni les dades de diversos camps de golf i usos urbans que no faciliten informació. S'insta l'Administració a fer un esforç d'inventari real per establir amb seguretat els volums emprats.

Així mateix, l'aportació critica l'absència de referències a les Solucions basades en la natura per a la recàrrega d'aqüífers, malgrat les recomanacions de la Unió Europea, i assenyala com a omissió important la recàrrega indirecta que es produeix a través dels torrents on aboquen les EDAR. Es demana que es quantifiqui aquest volum d'aigua que acaba als aqüífers mitjançant la xarxa fluvial, sovint amb presència de clorurs i nitrats, i que es reconegui el paper d'aquests abocaments en el manteniment de zones humides específiques com la de Son Bou a Menorca.

3. S'assenyalen diverses omissions transversals en el conjunt de les fitxes de l'ETI. En primer lloc, es reclama la inclusió de les solucions basades en la natura com a estratègies claus per a la restauració d'ecosistemes, la millora de la qualitat de l'aigua i la reducció del risc d'inundació, especialment en el TI.09. En segon lloc, es proposa introduir el concepte de seguretat hídrica, segons les recomanacions de les Nacions Unides, per definir l'accés sostenible al recurs en quantitat i qualitat. En tercer lloc, s'insisteix en l'ús de terminologia tècnica normalitzada, com dotació bruta i neta, en lloc de ràtios de volum, i suggereix

APORTACIÓ 10: C. G.

que els Plans de Gestió Sostenible de l'Aigua s'han de traduir en ordenances municipals efectives amb el suport dels Consells Insulars. Finalment, se sol·licita l'aplicació d'avaluacions a posteriori de les polítiques hídriques per mesurar-ne l'eficàcia real, esmentant la necessitat de controlar fenòmens com la paradoxa de l'eficiència, on la modernització pot derivar en un increment del consum.

RESPOSTES

1. A dia d'avui no hi ha cap dada estadística oficial sobre pernoctacions reals o pressió humana diària desagregada a escala municipal i que presentin una periodicitat anual homogènia per a tots els nuclis de les Illes Balears. Som conscients que emprar com a dades la població resident més la totalitat de les places d'allotjament turístic de l'IBESTAT no reflecteix la població real que hi ha en un determinat municipi, un determinat dia de l'any, però ens serveix per comparar la dotació a falta de dades estadístiques reals. Les dades de telefonia mòbil o d'ocupació real sovint es publiquen per a àmbits territorials més amplis o amb un retard temporal que impediria una avaluació àgil i comparable de l'eficàcia dels plans de gestió.

2. No hi ha manca de rigor en les dades recollides a la taula 3 de la fitxa 8. Es recorda que el PHIB és un document dinàmic que es nodreix de la millor informació disponible en el moment de la seva redacció i que aquesta pot ésser actualitzada. De fet, durant l'elaboració de l'ETI final s'han rebut noves dades sobre els volums d'aigua regenerada utilitzada que s'han incorporat a la fitxa 8, entre d'altres les d'Emaya als que l'al·legació al·ludeix. També s'ha aconseguit actualitzar les dades d'aigua regenerada emprada pels camps de golf.

Pel que fa a les solucions basades en la natura, es comparteix l'observació i s'incorpora el seu foment a les fitxes 8 i 9 de l'ETI. Quant a la recàrrega indirecta a través de la xarxa fluvial i el manteniment de zones humides amb aigües depurades, es desestima la petició d'incloure una quantificació immediata d'aquests volums, si bé s'accepta el fons de l'al·legació respecte a la importància de la recàrrega indirecta, que ja consideràvem. Es reconeix que l'abocament de cabals depurats als torrents constitueix una recàrrega de les masses d'aigua subterrània que ha de ser considerada en el balanç hídric global.

Tanmateix segons les dades disponibles dels 100 hm³ anuals depurats a les Illes Balears de l'ordre de 10 hm³ s'aboquen als torrents, la resta es reutilitza per a reg o s'aboca al mar mitjançant emissaris. S'ha de considerar, també, que en el balanç de masses d'aigua es considera com entrada la infiltració que té lloc en els torrents de les Illes Balears que s'han declarat com a Massa d'Aigua tipus Riu

APORTACIÓ 10: C. G.

sempre i quan discorren per terrenys permeables. Aquesta infiltració és de l'ordre dels 24.5 hm³/any a totes les Illes Balears.

Tanmateix, a causa de la complexitat tècnica que suposa destriar quina part del cabal s'evapora, quina arriba a la mar i quina s'infiltra efectivament, no es pot oferir un número fiable sense una base científica prèvia. Per aquest motiu, s'inclou com a decisió estratègica a la fitxa 8 el desenvolupament d'una metodologia de càlcul específica per estimar la recàrrega indirecta provinent d'abocaments en l'àmbit de la xarxa fluvial.

3. Respecte les solucions basades en la natura es remet a la resposta 2. S'accepta la proposta d'incorporar explícitament el concepte de seguretat hídrica en el PHIB. Aquesta inclusió s'alinea amb el Reglament de la Planificació Hidrològica, que en la seva darrera actualització estableix de manera formal la relació entre el règim de cabals ecològics, les prioritats d'ús i l'assignació de recursos amb l'objectiu d'assolir la seguretat hídrica.

S'accepta la precisió terminològica respecte als conceptes de dotació bruta i neta per a una millor claredat del text. Quant a la necessitat que els PGSA es concretin en normatives d'obligat compliment a escala local, cal assenyalar que el PHIB vigent estableix a l'article 46 l'obligatorietat que els municipis de les Illes Balears aprovin les seves ordenances d'estalvi d'aigua abans de l'any 2027.

Finalment, sobre l'avaluació a posteriori de les polítiques hídriques i la paradoxa de l'eficiència, es reconeix la importància de la governança i el seguiment dels resultats i es reforçarà el redactat en aquest sentit a la fitxa 13.

MODIFICACIONS A L'ETI

- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 8 *Ús de les aigües regenerades i tancament del cicle integral de l'aigua* la integració de Solucions basades en la natura i l'estudi per quantificar la recàrrega procedent dels torrents.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 9 *Gestió del risc d'inundació* la integració de Solucions basades en la natura.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 10 *Garanties de satisfacció de les demandes en situacions de normalitat i de sequera* la introducció del concepte de seguretat hídrica.
- Es modifica la taula 2 de la fitxa 11 *Avaluació de l'eficàcia dels Plans de Gestió Sostenible de l'Aigua i les seves accions com a eina de gestió d'àmbit municipal* amb els conceptes de dotació bruta i neta.

APORTACIÓ 10: C. G.

- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 13 *Coordinació entre administracions, transparència i participació* l'avaluació i seguiment de les polítiques hídriques.

APORTACIÓ 11: Calvià 2000 SA

PROPOSTES

1. Es presenta un seguit de consideracions tècniques i de governança en relació amb la fitxa 1 de l'ETI sobre contaminació puntual. En primer lloc, es proposa que la potenciació de tractaments addicionals al secundari vagi acompanyada d'un marc de col·laboració institucional estret mitjançant grups de feina que serveixin de punt de debat entre l'Administració i els gestors.

En segon lloc, se sol·licita que es tenguin en compte els abocaments procedents de descalcificadors domèstics, rentaplats i piscines d'aigua salada, ja que la seva suma representa una càrrega de salinitat important que pot comprometre la qualitat de l'aigua regenerada, especialment a les zones turístiques. En aquest sentit, demana que el PHIB incideixi en la regulació d'aquests abocaments a la xarxa de sanejament i prevegi un règim sancionador per part de l'Administració supramunicipal.

D'altra banda, s'exposa la dificultat tècnica i econòmica que suposa per als laboratoris locals la determinació de contaminants emergents i substàncies prioritàries, i se suggereix que aquestes anàlisis siguin assumides pel laboratori de la CAIB o mitjançant convenis amb la UIB.

Finalment, pel que fa a la implantació de SUDS, per evitar l'arribada de pluvials a les depuradores, es reclama que l'Administració defineixi clarament l'abast i els criteris de disseny requerits per poder traslladar-los amb seguretat jurídica a les normatives municipals.

2. Pel que fa a la fitxa 3 sobre la gestió d'aigües pluvials i residuals, se sol·licita que l'Administració assumeixi el lideratge i la dotació pressupostària per a la modernització de la informació cartogràfica necessària per elaborar els PIGSS que exigeix la nova Directiva 2024/3019. Es reclama una col·laboració estreta per consensuar l'abast d'aquests plans i evitar discrepàncies entre els

APORTACIÓ 11: Calvià 2000 SA

ajuntaments i l'autoritat supervisora.

S'insisteix en la necessitat que el PHIB reguli i sancioni els abocaments d'aigües salobres procedents de descalcificadors i piscines a les xarxes de sanejament.

L'entitat també demana la correcció de diverses dades a les taules de la fitxa 3, assenyalant que el nucli de Portals Vells sí que disposa de xarxa de clavegueram i corregint el tipus de tractament de les estacions depuradores de Calvià, Santa Ponça i Peguera, així com la titularitat d'aquesta darrera.

3. A la fitxa 8 sobre aigües regenerades, se sol·licita que s'inclogui l'ús urbà de qualitat UA+ (reg de jardins privats i descàrrega de sanitaris) com un ús prioritari per substituir l'aigua potable. També es proposa un canvi en el criteri concessional perquè la titularitat de l'ús de l'aigua regenerada pugui recaure en l'operador o distribuïdor municipal i no en l'usuari final, facilitant així la gestió administrativa i el compliment dels Plans de Gestió del Risc.

Pel que fa als camps de golf, es demana que l'Administració assumeixi un paper actiu en la inspecció de la qualitat i el control de volums, i que s'obligui a l'ús d'aigua regenerada sempre que hi hagi una planta de tractament (ERA) amb capacitat suficient. Així mateix, reclama que l'Administració defineixi recomanacions i controls per a l'ús d'aigües grises que serveixin de base per a ordenances municipals.

Finalment, se sol·licita que el PHIB garanteixi el suport econòmic i jurídic necessari per als projectes de reutilització, d'acord amb el RD 1085/2024. Es reclama que l'ETI reculli expressament els criteris de l'Acord del Consell de Govern de 27 de març de 2023, segons el qual la regeneració per a usos propis, urbans o ambientals es considera política hidràulica de la Comunitat Autònoma. S'insisteix que els costos de conservació, manteniment i explotació d'aquests sistemes han de ser finançats íntegrament mitjançant el cànon de sanejament, en considerar-se la regeneració com un procés inherent a la depuració en aquests supòsits. S'adverteix que qualsevol canvi en aquest criteri d'indemnització podria comprometre la viabilitat econòmica dels plans municipals actuals.

RESPOSTES

1. Quant a la governança, s'accepta la necessitat d'enfortir els espais de col·laboració tècnica amb els ens gestors en l'aplicació de tractaments

APORTACIÓ 11: Calvià 2000 SA

addicionals al secundari i així s'incorpora a la fitxa 1.

Respecte a la regulació dels abocaments de descalcificadors i piscines, es recorda que la competència sobre els abocaments a la xarxa de clavegueram i el seu règim sancionador és municipal. El PHIB pot establir objectius de qualitat i recomanacions, i de fet, la fitxa 8 contempla augmentar la inspecció urbana per detectar els abocaments de salmorra no autoritzats a les xarxes públiques, però són els ajuntaments qui han de regular aquestes pràctiques mitjançant les seves ordenances municipals de sanejament.

La Directiva 2024/3019 estableix que a 31 de desembre de 2033, el 20% a nivell nacional de les EDAR que tractin una càrrega de 150.000 h.e. o superior, hauran de realitzar el control de microcontaminants. Com que actualment no es duu a terme aquest control, en el laboratori de l'aigua de la Direcció General de Recursos Hídrics del Govern de les Illes Balears no es disposa d'equips tècnics específics per dur a terme el control les analítiques de contaminants emergents o substàncies prioritàries, pel que de moment no podem ajudar a les entitats locals a determinar si hi ha aquests possibles contaminants. En cas que en un futur es disposi d'aquestes equipaments es podrà col·laborar amb les entitats locals. Desconeixem si el laboratori de la UIB disposa actualment d'aquests equipaments.

Sobre els SUDS, s'accepta el suggeriment i s'incorpora a la fitxa 3 de l'ETI la voluntat d'elaborar unes pautes de disseny mínimes que serveixin de base als ajuntaments per a la redacció de les seves normatives urbanístiques i de sanejament.

2. Respecte la modernització cartogràfica i l'elaboració dels PIGSS, es coincideix en la seva complexitat tècnica i en la necessitat de disposar de dades modelitzades d'alta qualitat. Si bé el lideratge tècnic i l'execució d'aquests plans correspon als ajuntaments com a titulars del servei de clavegueram, l'Administració hidràulica pot facilitar i impulsar línies de finançament específiques per a la seva redacció. Aquest suport es pot articular a través de convocatòries de subvencions o fons finalistes destinats a la millora de l'eficiència del cicle urbà de l'aigua.

Respecte la regulació específica i la vigilància dels abocaments de descalcificadors a la xarxa es remet a la resposta 2.

APORTACIÓ 11: Calvià 2000 SA

Pel que fa a les esmenes a les taules i dades d'infraestructura de Calvià, es procedeix a la seva correcció en la fitxa 3 de l'ETI final.

3. La proposta d'incloure l'ús urbà amb qualitat UA+ (reg de jardins privats i descàrrega d'aparells sanitaris), juntament amb la possibilitat que la titularitat de les concessions recaigui en els operadors o distribuïdors municipals per facilitar la gestió (d'acord amb el RD 1085/2024), es tindrà en compte en la fase de redacció de la normativa del PHIB.

Pel que fa als camps de golf, l'article 55.1 de la normativa del PHIB vigent recull que tenen l'obligació de satisfer les seves demandes de reg exclusivament amb aigües regenerades. Es coincideix en la necessitat de reforçar la vigilància i el control de volums emprats i així s'incorpora a la fitxa 8 de l'ETI.

En relació a l'ús d'aigües grises a establiments turístics i edificis públics, es considera que el marc de control i seguretat ja queda definit a través dels Plans de Gestió del Risc (PGR) que estableix el Reial decret 1085/2024. Aquests plans són l'instrument legal i tècnic que han de garantir la seguretat del recurs en cada instal·lació, per la qual cosa no es considera necessari establir regulacions addicionals, sens perjudici que els ajuntaments puguin recollir l'obligatorietat de presentar aquests PGR en les seves ordenances.

Es reconeix la importància de donar estabilitat financera als projectes de reutilització impulsats pels municipis, i en aquest sentit, la Comunitat Autònoma de les Illes Balears impulsa el cofinançament o finançament íntegre de projectes relacionats amb la reutilització d'aigua depurada amb fons estatals, europeus o autonòmics com per exemple l'impost de turisme sostenible.

En coherència, el PHIB estableix els objectius i les prioritats de gestió i incorpora la regeneració per a usos urbans i ambientals com a part integrant de la política hidràulica de les Illes Balears.

No obstant, l'abast del cànon de sanejament es regeixen per la seva pròpia normativa sectorial i les disponibilitats pressupostàries anuals de l'agència competent. En aquest sentit, cal indicar que a finals del 2025 s'ha iniciat la revisió d'ofici de l'Acord del Consell de Govern de 27 de març de 2023 esmentat atès a la consideració de la seva nul·litat, per la qual cosa ara per ara és d'aplicació la redacció del Decret legislatiu 1/2026, de 6 de març, pel qual s'aprova el text refòs de la Llei 9/1991, de 27 de novembre, reguladora del cànon

APORTACIÓ 11: Calvià 2000 SA

de sanejament d'aigües la qual estableix el tribut del cànon de sanejament per a finançar els costos de conservació, manteniment i explotació dels serveis de depuració d'aigües residuals que duen a terme els ajuntaments i les altres entitats públiques que el presten i la política hidràulica que executi el Govern de les Illes Balears; exceptuant en aquest cas les actuacions que executin altres institucions o entitats públiques (com és el cas que s'assenyala).

En aquest marc normatiu, la regeneració no es pot finançar directament amb recursos que provinguin del cànon de sanejament i per això la Direcció General de Recursos Hídrics finança aquestes actuacions amb altres recursos públics.

A més, el Text refós de la Llei d'aigües, el qual integra la Directiva Marc de l'Aigua indica que les administracions públiques, en virtut del principi de recuperació de costos, han d'establir els oportuns mecanismes per repercutir totes aquelles despeses dels serveis relacionats amb la gestió de l'aigua dels diferents usuaris finals.

Per tant, la regeneració ha d'implicar l'establiment de taxes o tarifes pròpies que hauran d'abonar els seus usuaris, les quals han de servir per finançar les despeses de manteniment i les inversions del servei.

MODIFICACIONS A L'ETI

- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 1 *Contaminació puntual de masses d'aigua* la possibilitat d'establir un marc de col·laboració per a la potenciació de tractaments addicionals al secundari.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 3 *Gestió de les aigües pluvials i residuals* l'elaboració de pautes de disseny pels SUDS, així com facilitar línies de finançament per a l'elaboració dels PIGSS. En aquesta fitxa també es fan les correccions indicades a les taules 1 i 3.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 8 *Ús de les aigües regenerades i tancament del cicle integral de l'aigua* reforçar la vigilància i el control als camps de golf i també s'esmena la taula 1 amb les indicacions facilitades.

APORTACIÓ 12: Sociedad General de Aguas de Barcelona, SAU (VEOLIA)

PROPOSTES

1. Sobre el T.I.1 es manifesta la conformitat amb la decisió d'iniciar l'adaptació a la Directiva UE 2024/3019 per a aglomeracions urbanes a partir de mil habitants

APORTACIÓ 12: Sociedad General de Aguas de Barcelona, SAU (VEOLIA)

equivalents i amb la prioritització de les millores en estacions depuradores amb deficiències de dimensionament. També es valora positivament l'obligatorietat dels municipis de disposar de plans directors de clavegueram i ordenances reguladores, així com la implantació de mesures per a la gestió d'aigües pluvials.

No obstant això, s'adverteix que el baix grau d'execució de les mesures del tercer cicle, amb més d'un 60% de les actuacions encara pendents, compromet l'assoliment dels objectius marcats. Se sol·licita que se seleccioni l'alternativa 2 com a estratègia de planificació i que s'estableixin mecanismes per accelerar l'aprovació pressupostària de les obres no executades. Així mateix, es demana prioritzar les millores en aquells sistemes de sanejament que aboquen a masses d'aigua superficial que no assoleixen el bon estat i que es consideri en el Pla de mesures la incorporació de tractaments terciaris i quaternaris per complir amb les noves exigències sobre microcontaminants. També es reclama que es tinguin en compte les noves obligacions sobre desbordaments del sistema de sanejament del Reglament del DPH i que l'organisme de conca agilitzi els tràmits administratius per a l'autorització de les infraestructures de retenció necessàries.

2. Respecte el T.I. 7 es valora positivament el reconeixement de la dessalinització com a recurs estratègic i el plantejament de construir tres noves IDAM, així com l'ampliació de les plantes existents i la millora de les xarxes en alta. Es proposa un objectiu d'increment de capacitat fins als 70 o 75 hm³ anuals per a l'any 2033 i es reclama la prioritització de les inversions en xarxes en alta i interconnexions, amb una menció específica a la zona del Llevant de Menorca. Així mateix, es considera imprescindible establir una vinculació obligatòria entre la nova oferta de recurs dessalinitzats i la reducció efectiva de les extraccions en masses d'aigua en mal estat mitjançant indicadors i calendaris de substitució per cada aqüífer.

D'altra banda, se suggereix la incorporació de dessaladores portàtils o modulars com a solució de transició per donar una resposta ràpida en menys d'un any a zones amb dèficit estructural o contaminació crítica. També es proposa un model de gestió basat en la transparència de costos, amb una tarificació progressiva i solidària que inclogui subvencions creuades entre zones. Finalment, l'entitat demana la integració d'energies renovables per reduir la petjada de carboni, un canvi de paradigma que normalitzi l'ús de l'aigua dessalada durant tot l'any i la creació d'una comissió de seguiment específica

APORTACIÓ 12: Sociedad General de Aguas de Barcelona, SAU (VEOLIA)

amb participació d'experts i gestors per garantir la coordinació entre administracions.

3. Pel que fa al T.I. 8 s'incideix positivament que la fitxa reconegui la salinitat com el factor limitant per a la reutilització i que es prioritzi la millora de la qualitat en origen mitjançant l'estanquitat de les xarxes. No obstant això, es considera que la situació actual és d'una emergència estructural que requereix un pla de xoc amb finançament específic i calendaris vinculants entre els anys 2027 i 2030 per a la renovació accelerada del clavegueram costaner. Es proposa l'ús de tecnologies de rehabilitació sense rasa, la instal·lació de sensors de conductivitat per al monitoratge continu i l'obligatorietat de certificacions d'estanquitat independents.

Així mateix, se sol·licita un control més estricte dels abocaments de salmorra de dessalinitzadores privades amb l'aplicació del corresponent criteri sancionador. També es sol·licita la implantació accelerada de tractaments terciaris i tecnologies de dessalinització d'efluents, com l'osmosi inversa, allà on la renovació de xarxes no sigui viable a curt termini.

També es demana passar dels estudis pilot a la implementació efectiva de la recàrrega artificial d'aqüífers com a barrera contra la intrusió marina en almenys tres ubicacions estratègiques, una per cada illa. I establir un protocol de qualitat específic per aigua de recàrrega (més exigent que per reg) amb monitorització de l'aqüífer receptor. S'ha d'establir un marc normatiu específic que reguli les autoritzacions, responsabilitats i seguiment de les operacions de recàrrega.

Finalment, l'entitat proposa l'obligatorietat de l'ús d'aigua regenerada per a camps de golf i zones verdes, usos industrials compatibles, la substitució programada d'extraccions subterrànies per reg agrícola i l'establiment d'un objectiu estratègic d'abocament zero amb fites intermèdies.

4. Al T.I. 9 s'expressa el suport a la integració entre la planificació hidrològica i el Pla de Gestió del Risc d'Inundació, avalant especialment el diagnòstic sobre la insuficiència de les xarxes de drenatge urbà i la necessitat d'actualitzar les corbes de torrencialitat (IDF i ADF) per adaptar-les als escenaris climàtics posteriors a l'any 2000. Es proposa anar més enllà i es demana que es prioritzi la restauració hidromorfològica d'aquells torrents vinculats a les 43 àrees de risc potencial significatiu (ARPSI) que a més es trobin en mal estat ecològic,

APORTACIÓ 12: Sociedad General de Aguas de Barcelona, SAU (VEOLIA)

integrant així la reducció del risc amb la millora de la biodiversitat.

També es reclama un impuls decidit per recuperar les planes d'inundació. Aquest impuls consisteix en la desocupació progressiva de les zones inundables i la recuperació de la capacitat de laminació natural de les lleres.

Així mateix, l'entitat sol·licita la creació de línies de subvenció específiques per als ajuntaments destinades a executar solucions basades en la natura i sistemes urbans de drenatge sostenible (SUDS) en zones urbanes consolidades.

Finalment, s'introdueix una petició basada en la Llei 8/2011, de 28 d'abril, sobre infraestructures crítiques, demanant que s'estableixin protocols de recuperació post-inundació que donin prioritat absoluta a la restauració de la funcionalitat de les plantes potabilitzadores, depuradores, dessaladores i les xarxes d'abastament per garantir la continuïtat del servei bàsic a la població després d'un episodi extrem.

5. Respecte el T.I. 10 es manifesta la seva conformitat amb la diagnosi sobre el mal estat quantitatiu de les masses d'aigua subterrànies i l'objectiu de 250 litres per habitant i dia però es reclamen canvis profunds en l'estratègia de gestió. Es denuncia que el PHIB ignora el creixement demogràfic diferencial del Pla de Mallorca i se sol·licita reconèixer aquesta dinàmica amb projeccions de demanda específiques i superiors a la mitjana insular. Per atendre aquesta pressió es demana un programa d'inversions prioritari que incrementi la capacitat d'interconnexió del centre de Mallorca amb les xarxes en alta d'aigua dessalada, reforçant les conduccions principals i construint nous dipòsits reguladors estratègics a la zona central.

Respecte a la gestió de la sequera, l'entitat denuncia un incompliment generalitzat de l'obligació legal de disposar de Plans d'Emergència Municipal per Sequera en els municipis de més de vint mil habitants i sol·licita la implementació de mesures contundents per revertir aquesta situació. En concret proposa establir un calendari vinculant amb terminis màxims de compliment basant-se en la Llei del Pla Hidrològic Nacional i demana que s'apliquin mecanismes de control i sanció efectius per a aquells ajuntaments que no activin les restriccions de consum previstes en els seus plans durant les fases de prealerta o alerta. Així mateix se sol·licita la creació d'una plataforma de seguiment públic que permeti visualitzar l'estat de sequera i el grau de compliment de les mesures restrictives per part de cada municipi per fomentar

APORTACIÓ 12: Sociedad General de Aguas de Barcelona, SAU (VEOLIA)

la transparència. També es proposa la creació de línies de subvenció específiques destinades a ajudar els ajuntaments en l'elaboració i posada en marxa d'aquests plans prioritzant aquells municipis del Pla de Mallorca que presenten un major creixement demogràfic i, per tant, un major risc de desabastament.

S'han d'incloure mesures de contenció del creixement urbanístic i donada la situació de dèficit estructural de les masses d'aigua, s'han d'avançar les mesures més restrictives previstes en l'escenari de contingència (alternativa 2) per incorporar-les de manera immediata al pla actual. En concret, se sol·licita la paràlisi de qualsevol nova concessió en zones abastides per masses d'aigua en mal estat quantitatiu fins que els aqüífers es recuperin. Així mateix, l'entitat proposa la prohibició efectiva de realitzar noves extraccions per a proveïment urbà en aquelles masses en mal estat quan ja existeixi un accés viable a la xarxa en alta d'aigua dessalada. Per garantir el compliment d'aquestes restriccions, es demana que els informes de disponibilitat hídrica emesos per l'Administració hidràulica siguin vinculants i previs a qualsevol aprovació de planejament urbanístic, i que en el cas específic dels municipis del Pla de Mallorca aquests informes tinguin en compte les projeccions de creixement demogràfic particulars de la zona per evitar el col·lapse del sistema.

També es detalla un paquet de mesures sobre la demanda que inclou la implementació de quotes màximes de consum per a grans consumidors com hotels i camps de golf (no només tarificació progressiva). L'obligatorietat de sistemes de reutilització d'aigües grises en noves instal·lacions turístiques i rehabilitacions i l'establiment d'objectius de reducció de consum per plaça turística i dia.

També es proposa la modificació normativa per exigir per llei l'ús d'aljubs i sistemes de captació pluvial en noves edificacions i grans rehabilitacions, i la transformació de les xarxes separatives de recomanació a obligació legal. També es proposen incentius fiscals per a sistemes d'estalvi domèstic, l'establiment d'objectius quantitatius de consum per cada plaça turística i la creació de tarifes especials per fomentar l'ús d'aigua dessalada durant la temporada baixa aprofitant la capacitat sobrant de les plantes.

RESPOSTES

1. Es coincideix en la necessitat d'impulsar l'execució del programa de mesures i l'adaptació de la planificació als requeriments de la nova Directiva europea i les

APORTACIÓ 12: Sociedad General de Aguas de Barcelona, SAU (VEOLIA)

modificacions del Reglament del Domini Públic Hidràulic. Cal especificar que el plantejament del PHIB contempla l'alternativa 2 com l'escenari necessari i obligatori en cas que no s'assoleixin els objectius ambientals fixats per a l'any 2033. L'elecció definitiva es formalitzarà durant la redacció del Pla, avaluant la capacitat de resposta davant aquest horitzó temporal.

Es tindrà en compte la petició de prioritzar les inversions dels sistemes de depuració en aquelles conques on l'estat de les masses d'aigua sigui deficient, així com la implantació de tractaments avançats per a la reducció de nutrients i contaminants emergents segons el que dicti la normativa vigent. Respecte a l'agilització administrativa, s'estudiaran fórmules per simplificar la tramitació d'obres de sanejament d'interès general, tot i que el rigor en les autoritzacions en domini públic és indispensable per garantir la seguretat davant inundacions i la protecció del medi ambient. Finalment, es mantindrà el requeriment als ajuntaments per actualitzar la seva normativa local de sanejament i els seus inventaris de xarxes.

2. Es coincideix en la utilitat de la dessalinització per a la recuperació de les masses d'aigua subterrània, però es referma que el model hídric de les Illes Balears ha de basar-se en la diversificació de recursos i no en la dependència d'una única font. La dessalinització es considera un recurs estratègic que s'ha d'integrar amb l'aigua subterrània, la regenerada, la superficial i l'ús de pluvials.

Es preveu l'ampliació de les línies de producció a Alcúdia, Andratx i Santa Eulària per assolir els 58,19 hm³ anuals. Respecte a la proposta d'assolir els 75 hm³ per a l'any 2033, s'avaluarà la viabilitat d'aquest objectiu en funció dels resultats dels estudis de dimensionament, ubicació i impacte ambiental de les tres noves dessalinitzadores projectades pel Govern de les Illes Balears. Pel que fa a les inversions en xarxes en alta i interconnexions, la seva priorització es determinarà d'acord amb els estudis de demanda i la disponibilitat de recursos que es vagin concretant durant el cicle de planificació, amb l'objectiu de garantir el subministrament a zones amb dèficit estructural com el Llevant de Menorca.

Es valora positivament la definició d'indicadors específics que vinculin la nova oferta de recurs dessalat amb la reducció d'extraccions en masses sobreexplotades juntament amb un programa de substitució calendaritzat, així com l'ús de dessalinitzadores modulars com a mesura estrictament puntual i temporal per a situacions d'emergència o de vulnerabilitat extrema del recurs natural. Respecte al model tarifari i millora de la governança, es prendrà nota de

APORTACIÓ 12: Sociedad General de Aguas de Barcelona, SAU (VEOLIA)

la proposta per avançar cap a una major transparència i equitat, sempre dins el marc de la normativa de preus i la sostenibilitat financera del servei.

Per la seva banda, l'ETI ja preveu millorar l'eficiència energètica de les dessalinitzadores, integrant progressivament fonts d'energies renovables i fer-les imprescindibles a les noves plantes dessalinitzadores que es construeixin.

3. Les decisions que poden adoptar-se de cara a la configuració del futur PHIB plantejades a la fitxa 8 de l'EpTI contemplen algunes de les aportacions proposades. És el cas de la revisió de les xarxes de sanejament costaneres, l'augment de la inspecció d'abocaments de salmorra (cal tenir en compte que la capacitat sancionadora és municipal), l'adaptació de les EDAR amb sistemes terciaris per produir aigua de prou qualitat, la promoció en el sector agrícola o facilitar l'aplicació realista dels estudis de recàrrega.

Es recorda que l'obligatorietat de l'ús d'aigua regenerada per a reg de camps de golf ja està contemplada en el PHIB vigent, així com la de zones verdes públiques (amb ús alternatiu d'aigües pluvials). S'estudiarà la seva extensió formal a usos industrials compatibles. Es recull la proposta de crear incentius tarifaris per fomentar la substitució de l'aigua potable o subterrània per regenerada.

En el programa de mesures del projecte de PHIB es poden incorporar projectes de recàrrega artificial d'aqüífers com a barrera contra la intrusió marina si es demostra que no provoquen contaminació de l'aqüífer. El marc normatiu específic que regula les autoritzacions de la recàrrega artificial d'aqüífers és l'article 273 quater del Reglament de Domini Públic Hidràulic.

Quant a l'objectiu d'abocament zero, l'alternativa 2 de la fitxa 8 el considera com a una fita aspiracional que ha de guiar la planificació a llarg termini, tot i que cal ser conscients de les elevades dificultats que comporta la seva implementació.

4. Es coincideix que la millora de l'estat ecològic de les masses d'aigua ha de ser un objectiu sinèrgic amb la reducció del risc d'inundació, i per això s'avaluarà al programa de mesures la prioritització d'actuacions de restauració hidromorfològica en les zones on conflueixin ambdues problemàtiques.

Es reforçarà la política de recuperació de planes de laminació natural i la desocupació d'espais d'alt risc, coordinant-ho amb els ens territorials i

APORTACIÓ 12: Sociedad General de Aguas de Barcelona, SAU (VEOLIA)

urbanístics competents.

Respecte a la proposta de finançament, s'estudiarà la creació de mecanismes de suport econòmic als municipis per a la millora de les infraestructures de drenatge i la implementació de SUDS, especialment en aquells punts crítics identificats a les ARPSI.

Així mateix, s'accepta la proposta d'incorporar a l'ETI protocols específics per a la protecció i ràpida recuperació de les infraestructures crítiques del cicle de l'aigua en els plans de contingència post-inundació, reconeixent la seva naturalesa essencial per a la salut pública i la resiliència del territori davant el canvi climàtic.

5. S'accepta la necessitat d'ajustar les projeccions de demanda a la realitat demogràfica del Pla de Mallorca i s'avaluarà la prioritització de les inversions en les xarxes en alta per garantir el subministrament des de les dessaladores. De fet, ja està previst en el PHIB de tercer cicle la construcció d'un dipòsit a Sineu per dur aigua procedent de la xarxa en alta del Govern de les Illes Balears des de la zona de Maria de la Salut i d'aquí a la resta de municipis del Pla.

Pel que fa als plans d'emergència per sequera, la fitxa 10 incideix en la necessitat d'activar de manera efectiva les mesures dels plans d'emergència per sequera municipals i establir els mecanismes necessaris per tal de garantir la seva elaboració en els ajuntaments que hi estan obligats, però no ho han fet. S'avaluarà la possibilitat d'inclusió en la normativa del Pla d'un calendari d'obligat de compliment per a la redacció i aprovació dels plans pendents. Respecte a la potestat sancionadora es recorda que l'aplicació de restriccions urbanes directes recau en la competència municipal. Quant a la transparència s'incorporarà a l'ETI la proposta d'implementar una plataforma pública que integri les dades de consum municipal i l'estat dels indicadors de sequera per millorar la coordinació i el control social del recurs. També es valorarà l'articulació d'ajudes tècniques i financeres per facilitar als ajuntaments amb menys recursos la redacció d'aquests plans.

Respecte a la limitació del creixement urbanístic, els informes de suficiència i disponibilitat hídrica emesos per l'Administració hidràulica seguiran sent l'eina tècnica vinculant per decidir si hi ha aigua suficient per atendre noves demandes d'actuacions de transformació urbanística o de dotació o no. En cas que el desenvolupament urbanístic es vulgui dur a terme a llocs amb masses

APORTACIÓ 12: Sociedad General de Aguas de Barcelona, SAU (VEOLIA)

subterrànies amb mal estat quantitatiu, aquest només es podrà dur a terme si hi ha recursos dessalinitzats suficients per atendre les demandes, sempre tenint en compte que hi ha d'haver capacitat de subministrament en dies punta. S'avaluarà la possibilitat d'incorporació de criteris de l'escenari de contingència en la normativa del Pla per prohibir noves extraccions en masses en mal estat quan el recurs alternatiu sigui accessible, assegurant que les autoritzacions de nova demanda quedin supeditades a la garantia d'abastament mitjançant aigua dessalinitzada o recursos no subterranis. Els informes emesos per l'Administració hidràulica abans d'aprovar qualsevol planejament urbanístic són previs d'acord a l'establert a l'article 25.4 del TRLA. En el cas dels instruments d'ordenació que impliquin la transformació de sòls en situació rural a sòls urbanitzats són preceptius i determinants d'acord a l'article 18 del Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears. El planejament urbanístic a informar és el que ha de calcular la projecció del creixement demogràfic.

Fins ara el PHIB no havia establert mesures específiques per a hotels i places turístiques excepte la implantació de dispositius d'estalvi d'aigua, però als allotjaments turístics els hi eren d'aplicació les mateixes mesures d'estalvi que es proposen en general (xerojardineria, prohibició de buidatges de piscines...). No obstant, es pot prendre la decisió de detalla d'incloure un paquet de mesures específiques per reduir la demanda a grans consumidors com hotels i camps de golf (no només tarificació progressiva) que inclogui la implementació de quotes màximes de consum, l'obligatorietat de sistemes de reutilització d'aigües grises en noves instal·lacions turístiques i rehabilitacions i l'establiment d'objectius de reducció de consum per plaça turística i dia.

L'article 51 de la Normativa del PHIB de tercer cicle ja estableix l'obligatorietat de construir cisternes d'aigua de pluja en noves edificacions i rehabilitacions, així com l'obligació de disposar de xarxes separatives de pluvials i residuals, i es preveu mantenir aquest articulat en PHIB de quart cicle. Aspectes com la modificació de les ordenances fiscals de l'IBI o la gestió de les xarxes separatives municipals són competència directa dels ajuntaments i s'hauran d'articular a través del planejament urbanístic i les ordenances municipals, sense perjudici que el PHIB pugui establir recomanacions o directrius marc.

MODIFICACIONS A L'ETI

- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 1 *Contaminació puntual de masses d'aigua* la prioritització d'inversió en masses d'aigua en mal estat, la

APORTACIÓ 12: Sociedad General de Aguas de Barcelona, SAU (VEOLIA)

incorporació de la millora dels tractaments terciaris i quaternaris al pla de mesures i la millora dels sistemes de retenció de desbordaments.

- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 7 *Optimització de l'oferta de recursos dessalinitzats, assignació i gestió d'infraestructures de dessalinització* la definició d'indicadors específics, l'ús de tecnologia modular per a respostes ràpides en zones crítiques, la definició de models de tarificació transparents i equilibrats i millora de la governança.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 8 *Ús de les aigües regenerades i tancament del cicle integral de l'aigua* l'extensió d'obligatorietat d'ús d'aigües regenerades i la creació d'incentius tarifaris.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 9 *Gestió del risc d'inundació* la prioritització d'actuacions de restauració, la necessitat de reforçar la recuperació de planes de laminació, la creació d'ajudes per a la implementació de SUDS i la incorporació de protocols específics per a la protecció i ràpida recuperació de les infraestructures crítiques.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 10 *Garanties de satisfacció de les demandes de proveïment en situacions de normalitat i de sequera*, un calendari vinculant i mecanismes de seguiment i sanció per a l'aprovació dels Plans d'Emergència i la creació d'una plataforma pública d'indicadors i línies d'ajuda. També s'inclourà la necessitat d'implantar mesures específiques per reduir la demanda a grans consumidors com hotels i camps de golf.

APORTACIÓ 13: Ajuntament de sa Pobla

PROPOSTES

L'Ajuntament de sa Pobla sol·licita formalment la derogació de l'article 91 de la normativa del Pla Hidrològic 2022-2027. S'exposa que l'actual prohibició d'ubicar nous habitatges unifamiliars aïllats en Àrees de Prevenció de Risc d'Inundació (excepte els vinculats a explotacions agropecuàries) representa una restricció excessiva que excedeix el marc normatiu estatal. L'Ajuntament argumenta que aquesta limitació impedeix el desenvolupament d'habitatges familiars en zones del municipi afectades per la taca d'inundabilitat, fins i tot quan aquestes edificacions podrien complir amb els requeriments tècnics de seguretat. En el seu lloc, proposen una redacció alineada amb el Reglament del Domini Públic Hidràulic (RDPH), permetent l'ús residencial sempre que s'implementin mesures constructives que garanteixin la no-afecció per avingudes, el manteniment de l'evacuació de les aigües i la seguretat de les persones i els béns d'acord amb la

APORTACIÓ 13: Ajuntament de sa Pobla

legislació bàsica d'aigües.

RESPOSTES

L'esquema de temes importants recull les decisions adoptar sobre un determinat tema, per exemple la gestió del risc d'inundació. La modificació de l'article a què feis referència és del PHIB de tercer cicle, i el seu contingut recollia el que deia la normativa urbanística i d'ordenació del territori vigent en el moment. La normativa del projecte de PHIB de quart cicle encara no s'ha redactat ni ha sortit a exposició pública, pel que aquesta al·legació correspondrà plantejar-la la propera consulta pública d'aquest document, en cas que no s'hagi modificat el contingut de l'article.

MODIFICACIONS A L'ETI

No es realitzen modificacions a l'ETI.

APORTACIÓ 14: Federación Empresarial Hotelera de Ibiza y Formentera (FEHIF)

PROPOSTES

1. Se sol·licita que el consum d'aigua dels establiments turístics deixi de ser considerat un ús industrial per passar a ser classificat com a consum humà i abastament a la població estacional. L'entitat argumenta que, atès que l'aigua s'utilitza principalment per a la higiene i l'alimentació dels hostes, hauria de tenir la mateixa prioritat absoluta que el consum domèstic dels residents, especialment en períodes de sequera.

A més, l'entitat exigeix que el PHIB imposi als ajuntaments l'obligació de subministrar aigua i sanejament a tots els hotels, independentment de si estan situats en sòl urbà consolidat o en zones aïllades. També es demana que s'equipari el sector turístic als domicilis particulars en totes les condicions de servei, emparant-se en sentències judicials i normatives d'altres comunitats autònomes que, segons la seva interpretació, validen aquesta equiparació residencial-turística.

2. Es demana que el PHIB inclogui mesures executives i vinculants per corregir les disfuncions en el subministrament que pateix el sector hotelier a Eivissa i Formentera. Es reclama que la planificació hidrològica no es limiti a una diagnosi, sinó que obligui les entitats locals a garantir la connexió efectiva a les xarxes d'abastament i sanejament d'aquells establiments legalment implantats

APORTACIÓ 14: Federación Empresarial Hotelera de Ibiza y Formentera (FEHIF)

que encara no en disposen. Segons la Federació, l'Administració hidràulica ha de definir criteris d'assignació d'aigua dessalada que prioritzin el sector turístic com a part de la població estacional, assegurant un repartiment equitatiu del recurs.

Finalment, es denuncia una indefinició competencial entre el Govern i els ajuntaments que genera inseguretat jurídica. Per resoldre-ho, es proposa que el PHIB estableixi un marc de responsabilitats clar i creï mecanismes de mediació o arbitratge liderats per l'Administració hidràulica per tal que els municipis compleixin les seves obligacions de servei públic de proveïment d'aigua i clavegueram.

RESPOSTES

1. La classificació dels usos de l'aigua ve determinada per la normativa estatal. Segons l'article 49 bis 3.b) 4t del Reglament del Domini Públic Hidràulic, les activitats vinculades a les indústries de l'oci i del turisme s'enquadren expressament dins la categoria d'usos industrials. No obstant, si es tracta d'establiments turístics en sòl urbà connectats a la xarxa de proveïment municipal, es considera una activitat de serveis inclosa dins el proveïment.

Pel que fa a l'obligatorietat de connexió a la xarxa, les competències en matèria de serveis mínims i extensió de xarxes de proveïment i sanejament són municipals i urbanístiques, tal com estableixen els articles 25 i 26 de la Llei 7/1985 (LBRL). En sòl urbà és obligatòria la instal·lació d'una xarxa de proveïment, però el sòl rústic no està obligat a disposar d'aquesta xarxa. El PHIB no té rang ni competència per obligar els ajuntaments a estendre infraestructures fora dels nuclis urbans consolidats, especialment perquè això contravé el planejament territorial o la Llei d'Urbanisme de les Illes Balears (LUIB). D'acord amb la normativa urbanística vigent, els habitatges o establiments turístics situats en zones no consolidades o en sòl rústic han d'assumir les limitacions pròpies de la seva ubicació i el deure de dotar-se de serveis a càrrec seu.

2. El PHIB és un instrument de planificació de la gestió del recurs, però no té potestat per alterar el repartiment competencial fixat per la Llei 7/1985 (LBRL). La decisió sobre l'extensió de xarxes de baixa o la prioritjació de connexions dins un municipi és una facultat discrecional de l'ajuntament, sempre que es compleixi amb el servei mínim obligatori en sòl urbà. L'Administració hidràulica

APORTACIÓ 14: Federación Empresarial Hotelera de Ibiza y Formentera (FEHIF)

no pot actuar com a òrgan d'arbitratge en conflictes privats o administratius que han de ser resolts mitjançant el planejament urbanístic municipal o, si escau, la via contenciosa-administrativa.

Pel que fa a l'aigua dessalada, el Pla ja prioritza el seu ús per a l'abastament humà per tal de recuperar els aqüífers, però l'entrega d'aquest recurs es fa a "peu de depòsit" municipal. La gestió posterior d'aquest cabal i la seva distribució entre els diferents abonats (domèstics o industrials) és competència exclusiva de l'ens gestor del servei d'aigua en baixa. Es reitera que, d'acord amb la LUIB, l'obtenció dels serveis bàsics per a activitats lucratives en sòl no consolidat és un deure del propietari i no pot ser imposat com una inversió pública obligatòria a través de la planificació hidrològica.

MODIFICACIONS A L'ETI

No es realitzen modificacions a l'ETI.

APORTACIÓ 15: GOB Mallorca

PROPOSTES

1. S'indica que el document de l'ETI no reflecteix que l'arrel de la crisi és la sobredemanda derivada del model territorial i econòmic. Es considera que el document, prioritza implícitament l'oferta (mitjançant la dessalinització) i no incorpora adequadament l'avaluació climàtica, energètica i ambiental del cicle de l'aigua.
2. Es destaca que les masses en bon estat han baixat del 49,6% al 44,1% (del 49,4% al 42,5% en el cas de les masses subterrànies). S'afirma que la causa no és només la sequera, sinó la sobreexplotació, la contaminació difusa i la pressió urbanística i turística, juntament amb l'increment continuat de la demanda. Aquesta situació exigeix actuar sobre la demanda de forma prioritària i no només sobre el subministrament.
3. El document assenyala que en diversos aqüífers les extraccions superen les aportacions naturals pel creixement poblacional i econòmic. Es demana que el PHIB identifiqui el model territorial i turístic com el principal factor de pressió. També demanen l'establiment de limitacions reals al creixement de la demanda en els sectors que són especialment intensius en el consum d'aigua.

APORTACIÓ 15: GOB Mallorca

4. Es descriu la dessalinització com una solució central al document que comporta elevats costos econòmics i ambientals. Adverteixen sobre la generació de nova demanda o efecte rebot, on el recurs facilita nous creixements urbanístics en lloc de reduir la pressió sobre els aqüífers. Detallen impactes com l'elevat consum energètic, les emissions de diòxid de carboni i l'afectació al medi marí per salmorres i altres residus.
5. El document no inclou el càlcul de les emissions del cicle urbà ni avalua l'impacte energètic de les noves dessalinitzadores. S'alerta que això pot fer que el PHIB sigui incompatible amb la Llei de canvi climàtic i transició energètica de les Illes Balears, que fixa una reducció d'emissions del 40% per a l'any 2030 respecte de 1990.
6. L'entitat considera imprescindible aplicar la jerarquia establerta per la comissió europea que prioritza l'ordre següent: primer la reducció de la demanda, segon la millora de l'eficiència, tercer la reutilització i finalment l'augment de l'oferta. Critiquen que el document actual tendeixi a privilegiar les mesures de l'últim nivell.
7. Es proposen reforçar polítiques de reducció de la demanda integrant la disponibilitat hídrica real en l'urbanisme i establint límits de consum en sectors intensius. També es demana millorar l'eficiència reduint fuites en xarxes urbanes i regadius, aplicar realment els plans de gestió municipals, ampliar la reutilització d'aigües depurades i reforçar la protecció dels aqüífers davant la contaminació agrària, reduir les extraccions en masses d'aigua en mal estat i reforçar les zones de protecció de captacions d'aigua potable.
8. Es considera que el futur PHIB ha de reconèixer explícitament la sobredemanda estructural d'aigua com a problema central de la Demarcació. Així mateix, l'entitat demana que es prioritzin les mesures de reducció de la demanda i eficiència abans que qualsevol augment de l'oferta. També se sol·licita que s'incorpori una avaluació completa dels impactes climàtics i energètics del cicle urbà de l'aigua i que es descartin les noves infraestructures de dessalinització pel seu elevat impacte ambiental i climàtic. En aquest mateix sentit, el futur Pla ha de garantir la coherència amb els objectius de la Llei de canvi climàtic de les Illes Balears. Finalment, el GOB demana integrar la disponibilitat real de recursos hídrics en la planificació territorial i urbanística. Segons l'entitat, només amb aquest canvi d'enfocament serà possible assolir els objectius de la DMA i garantir la sostenibilitat dels recursos hídrics de les Illes Balears.

APORTACIÓ 15: GOB Mallorca

RESPOSTES

1. L'Esquema de Temes Importants és un document de diagnosi que té com a objectiu identificar els principals problemes de la Demarcació sense establir encara una jerarquia de solucions ni prioritzar cap recurs sobre un altre. S'ha de subratllar que en cap cas el document prioritza la dessalinització com a mesura preferent, sinó que aquesta es planteja exclusivament com una eina de garantia davant situacions d'escassetat i com un recurs de substitució per permetre la recuperació dels aqüífers sobreexplotats.

Pel que fa a les mancances assenyalades sobre l'origen estructural de la crisi i l'avaluació d'impactes, es recorda que l'avaluació climàtica, energètica i ambiental detallada es realitza de forma preceptiva en altres documents que conformen la planificació, com són els Documents inicials, l'Estudi d'adaptació als riscos del canvi climàtic i, especialment, en l'Estudi Ambiental Estratègic. La diagnosi de l'ETI se centra a definir els reptes per assolir el bon estat de les masses d'aigua i satisfer les demandes, i serà en les fases posteriors de la planificació on es concretarà el pes de cada mesura. L'Administració referma el seu compromís amb la racionalització de l'ús de l'aigua i l'harmonia amb el medi ambient, assegurant que el model de gestió resultant integrarà la perspectiva de la demanda i la sostenibilitat climàtica exigida per la normativa vigent sense donar preeminència a l'augment de l'oferta per sobre de l'estalvi i l'eficiència.

2. Es comparteix la preocupació per l'estat de les masses d'aigua i es recorda que el procés de planificació hidrològica ja compta amb l'anàlisi de pressions i impactes mitjançant l'inventari IMPRESS, inclòs en els documents inicials del Pla. Aquesta eina permet identificar de manera tècnica i quantitativa les pressions antròpiques que afecten cada massa d'aigua, incloent-hi l'extracció excessiva, la contaminació per nitrats o la pressió urbanística o turística. La diagnosi presentada a l'Esquema de Temes Importants se serveix precisament d'aquesta anàlisi.

S'ha d'aclarir que la planificació hidrològica no actua només sobre el subministrament, sinó que l'anàlisi de les pressions derivades de l'IMPRESS condueix directament a la definició de mesures de gestió de la demanda. L'organisme de conca ja aplica criteris de limitació de noves extraccions en aquelles masses que presenten mal estat quantitatiu i treballa en la reducció de la contaminació difusa en coordinació amb altres departaments. L'objectiu final del PHIB 2028-2033 és precisament revertir aquesta tendència negativa

APORTACIÓ 15: GOB Mallorca

mitjançant un Programa de Mesures que equilibri la protecció del recurs amb la garantia de les demandes, utilitzant la millor informació tècnica disponible sobre les pressions que realment pateix cada aqüífer de l'arxipèlag.

3. El procés de planificació ja identifica aquesta pressió mitjançant l'anàlisi de l'inventari IMPRESS, el qual permet determinar de manera tècnica les pressions antròpiques que pateixen les masses d'aigua. Aquesta eina quantifica l'impacte de l'extracció per a usos urbans i turístics i, per tant, reconeix aquesta pressió com a un element ja integrat en la fase de diagnosi inicial que condiona la resta del procés de planificació. Respecte les limitacions al creixement de la demanda, la fitxa 10 contempla específicament la necessitat d'actuar sobre la demanda dels grans consumidors. En aquest sentit, planteja anar més enllà dels sistemes de tarifació per trams amb l'establiment de quotes màximes de consum mensual per a aquells sectors o instal·lacions amb un ús intensiu del recurs. Aquesta mesura busca limitar de manera efectiva el volum d'aigua utilitzat i assegurar que el consum es mantengui dins uns límits compatibles amb la capacitat de recuperació de les masses d'aigua.

4. La fitxa 7 de l'EpTI reconeix explícitament els problemes associats a la gestió de les infraestructures de dessalinització, incloent-hi els costos energètics i els impactes ambientals derivats de la seva explotació. Especifica que l'accés a recursos dessalinitzats no ha implicat, de moment, una reducció suficient dels índexs d'explotació per tal que les masses afectades puguin ser considerades en bon estat quantitatiu. Aquest fet el vincula a que la incorporació de recursos no convencionals s'utilitza per satisfer un increment de la demanda, però no per reduir prou les extraccions dels aqüífers. De vegades, aquesta situació està associada a què no es disposa de xarxes suficients per distribuir l'aigua dessalinitzada de forma eficient.

Pel que fa a la petició d'una avaluació detallada dels impactes i les emissions, cal aclarir que han de ser els projectes i les avaluacions d'impacte ambiental específiques de cada planta dessalinitzadora, així com l'Avaluació Ambiental Estratègica del propi PHIB, els documents que incorporin les dades quantitatives sobre consum energètic, emissions de diòxid de carboni i afecció al medi marí. En concret, dins l'estudi ambiental estratègic del Pla s'inclourà un annex específic sobre perspectiva climàtica del Pla d'acord a l'article 20 de la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic de les Illes Balears, a on s'avaluaran els impactes energètics de les dessalinitzadores. L'ETI se centra a assenyalar el repte tècnic i ambiental que suposa aquest recurs, deixant per a les fases

APORTACIÓ 15: GOB Mallorca

posteriors de la planificació i l'execució de projectes el detall tècnic i l'estimació de la petjada de carboni del cicle urbà de l'aigua.

L'ús d'aquest recurs està supeditat al compliment de la normativa ambiental i climàtica, i per tant, s'hauran d'avaluar les externalitats negatives que puguin generar.

5. Es remet a la resposta donada en el punt anterior, atès que els arguments relatius a l'avaluació d'impactes climàtics, el càlcul d'emissions i la coordinació amb la Llei de canvi climàtic ja han estat exposats i s'apliquen íntegrament a aquesta qüestió.

6. L'ETI identifica els reptes principals de la Demarcació sense establir una priorització jeràrquica ni excloent entre els temes tractats. Tots els temes exposats en l'ETI tenen la consideració de rellevants per assolir els objectius de la planificació hidrològica i per tant s'aborden de manera simultània i integrada en el Programa de Mesures. El concepte de *Water Efficiency First* de la Unió Europea és molt recent i s'ha d'assimilar al més aviat possible. Els ETI reflecteixen que s'ha de treballar el costat de la demanda, i el PHIB també ho fa, però és més complicat i ha d'implicar necessàriament altres sectors aliens on hi ha altres variables en joc (econòmiques, laborals, socials, etc.).

7. Compartim la jerarquia que proposau, per això les fitxes de l'ETI plantegen nombroses opcions i línies d'actuació per afrontar els aspectes de gestió de la demanda, eficiència, reutilització i protecció de les masses d'aigua plantejats. Aquestes propostes d'actuació formen part de la diagnosi i seran la base sobre les decisions que es puguin prendre per confeccionar el Programa de mesures.

8. Es vetllarà perquè el futur PHIB integri els punts plantejats, garantint la coherència entre la planificació hidrològica, la normativa climàtica i la normativa urbanística i d'ordenació del territori. Som conscients que a determinades zones no hi ha recursos suficients per dur a terme els creixements urbanístics que preveu la planificació territorial i urbanística, i per això es mantindrà la necessitat d'elaborar els informes de suficiència hídrica. Totes aquestes línies d'actuació es tindran en compte com a eixos de treball per a l'elaboració del document definitiu del PHIB i el seu programa de mesures.

MODIFICACIONS A L'ETI

No es realitzen modificacions a l'ETI.

APORTACIÓ 16: Ajuntament de Campos

PROPOSTES

1. Respecte el T.I. 1 es posa de manifest la necessitat estratègica d'impulsar el finançament i l'execució de sistemes de drenatge urbà sostenible (SUDS) i d'infraestructures de laminació, com ara basses de tempesta. L'objectiu d'aquesta proposta és prevenir la saturació i el col·lapse de les xarxes de sanejament municipals durant episodis de precipitacions intenses. En l'àmbit local, se sol·licita que la planificació hidrològica prevegi inversions específiques per a la millora i l'ampliació de la capacitat del tanc de tempesta situat a la intersecció de les rondes del nucli urbà amb la carretera de Santanyí, per tal d'assegurar una gestió eficient de les aigües pluvials de la zona.
2. Pel que fa a T.I. 2 es posa de manifest la rellevància d'establir un control rigorós per part de l'autoritat sanitària sobre l'estat dels aqüífers en aquelles zones on es produeix l'abocament d'aigües residuals depurades. En l'àmbit del municipi, es demana específicament una vigilància activa i sistemàtica sobre els possibles increments de nitrats i la presència de substàncies químiques en les masses d'aigua subterrània situades a l'entorn de les estacions depuradores de Campos i de sa Ràpita, per tal de garantir la qualitat del recurs i la salut pública.
3. En el cas del T.I. 3, es proposa que els tancs de tempesta no es considerin només una mesura per evitar col·lapses en el sanejament, sinó també una eina per l'aprofitament de l'aigua de pluja, ja sigui mitjançant la infiltració lenta o per a altres usos. Així mateix, el consistori suggereix que la planificació hauria d'incloure actuacions de foment per a la recuperació d'estructures tradicionals d'emmagatzematge (aljubs, cisternes i basses) tant en l'àmbit públic com privat, per tal de reduir la pressió sobre les xarxes d'abastament i els aqüífers.
4. Pel que fa a T.I. 4, es proposa que l'inventari de captacions i l'avaluació dels perímetres de protecció s'acompanyin de mesures actives de foment per al seu manteniment efectiu. Així mateix, se sol·licita que es facilitin les autoritzacions per a la realització de prospeccions destinades a pous de reserva dins les mateixes àrees de captació pública existents, i que aquestes inversions s'incorporin de manera explícita al Programa de Mesures del futur PHIB.
5. Quant al T.I. 5 s'expressa la conformitat amb els plantejaments i objectius definits en la fitxa.
6. Respecte al T.I. 6, se sosté que la planificació hidrològica ha d'actuar com un instrument de suport a l'administració local, prioritzant el finançament per a la

APORTACIÓ 16: Ajuntament de Campos

renovació integral de les xarxes de proveïment i la reparació de fuites, així com la simplificació dels tràmits per a la rehabilitació i construcció de dipòsits que millorin l'eficiència del sistema. El consistori manifesta una oposició explícita a l'establiment de sancions o penalitzacions vinculades als percentatges de pèrdues en xarxa si aquestes no van precedides d'una dotació econòmica suficient, argumentant que el càstig econòmic a entitats amb recursos limitats només agreujaria la manca d'inversió.

D'altra banda, la proposta municipal demana estendre el foment del reaprofitament de pluvials (aljubs i cisternes) de l'àmbit rústic al nucli urbà, integrant-lo en edificacions privades per reduir la demanda sobre la xarxa pública. En l'àmbit agrari, se sol·licita la creació d'un eix d'actuació coordinat amb la Conselleria d'Agricultura per impulsar sistemes d'alt rendiment i baix consum, com la hidroponia, que permetin optimitzar l'ús de l'aigua i reutilitzar infraestructures existents. Finalment, l'Ajuntament proposa l'obertura d'un procediment extraordinari de regularització per a la incorporació de pous antics no inventariats, defensant que una governança hídrica eficaç exigeix un control real de totes les extraccions existents, sense que això hagi de suposar necessàriament un increment dels volums d'extracció autoritzats.

7. En relació amb el T.I. 7, es defensa la necessitat d'establir l'ús d'aigua dessalinitzada com a font preferent i prioritària per al consum humà en els nuclis urbans on tècnicament sigui viable. Per assolir aquest objectiu, el consistori insta a prioritzar l'execució de l'artèria de Ponent/Llevant i la construcció de noves plantes dessaladores al sud de Mallorca, amb la finalitat directa de reduir les extraccions subterrànies i facilitar la recuperació natural de les masses d'aigua.

Així mateix, la proposta municipal suggereix estendre el consum d'aigua dessalinitzada a les activitats econòmiques situades en sòl rústic amb una alta demanda hídrica, com ara agroturismes, restauració o habitatges vacacionals, mitjançant el subministrament amb camions o altres sistemes alternatius. D'aquesta manera es pretén desplaçar el consum d'aigua de pou cap a recursos industrials, especialment en períodes d'alta estacionalitat o sequera. Finalment, es posa l'accent en la problemàtica de la salmorra derivada de l'increment de la dessalinització, demanant que el PHIB inclogui línies d'actuació per minimitzar-ne l'impacte i promocionar projectes públic-privats per al seu aprofitament industrial (sal, minerals o aplicacions en agricultura hidropònica).

APORTACIÓ 16: Ajuntament de Campos

8. Pel que fa al T.I. 8, es considera indispensable que el nou PHIB garanteixi el reaprofitament efectiu de les aigües regenerades de totes les EDAR del municipi. El consistori assenyala que, en l'actualitat, aquest recurs es gestiona majoritàriament mitjançant sistemes d'infiltració al terreny, per la qual cosa sol·licita que s'incloguin mesures concretes per dotar aquestes aigües de la qualitat adequada per a altres usos productius. En aquesta mateixa línia, es reitera la necessitat de dur a terme controls rigorosos i periòdics sobre l'estat dels aqüífers que reben aquestes infiltracions d'aigua regenerada, amb l'objectiu de monitorar-ne l'impacte i assegurar la protecció de les reserves subterrànies.

9. Pel que fa al T.I. 9, es proposa una revisió profunda de la regulació de les Àrees de Prevenció de Riscos (APR) d'Inundació dins el PHIB. Concretament, se sol·licita l'eliminació de l'article 91 del Pla actual, argumentant que estableix una prohibició genèrica de construcció o canvis d'ús que resulta excessivament restrictiva. En lloc d'aquesta prohibició, es proposa una normativa basada en la imposició de condicions tècniques constructives específiques, com ara l'establiment de cotes d'elevació, l'ús de materials impermeables o la implementació de sistemes de drenatge sostenible. L'objectiu de la proposta és permetre el desenvolupament sempre que es garanteixi la seguretat mitjançant solucions tècniques emparades en la Llei d'Aigües i el Reglament del Domini Públic Hidràulic.

10. En referència al T.I. 10, es reitera la importància estratègica de fomentar l'emmagatzematge d'aigües pluvials tant en l'àmbit de les administracions públiques com en l'esfera privada (habitatges i edificis). El consistori defensa un model de gestió basat en la conscienciació ciutadana i en una legislació d'estímul positiu, posicionant-se contrari a la implementació de talls de subministrament o l'establiment de quotes màximes de consum com a mesures de control.

Així mateix, l'Ajuntament posa de manifest la dificultat que afronten les entitats locals per executar amb èxit els plans de sequera a causa de la manca de recursos suficients. Per aquest motiu, se sol·licita que l'Administració Autònoma i els Consells Insulars assumeixin el lideratge en l'execució i l'adaptació municipal d'aquests plans. La proposta municipal subratlla que la gestió de la sequera, per la seva complexitat i abast, ha d'implicar una coordinació efectiva entre totes les autoritats afectades i no recaure exclusivament en l'àmbit local.

APORTACIÓ 16: Ajuntament de Campos

11. Respecte al T.I. 11, es manifesta la disconformitat amb la informació recollida en aquest punt de l'ETI. El consistori aclareix que el seu PGSA, elaborat conjuntament amb ses Salines a través de la Mancomunitat del Migjorn, ja va ser tramitat i aprovat després d'esmenar les deficiències detectades, segons el procediment vigent en aquell moment. Per tant, se sol·licita una revisió de la informació administrativa inclosa en la fitxa per reflectir la situació real del municipi.

D'altra banda, es requereix que la planificació hidrològica inclogui activitats de foment per assolir les línies d'actuació definides en els seus PGSA. Així mateix, s'insta l'Administració a preveure línies de col·laboració i ajuda per a l'actualització d'aquests plans, així com per a l'elaboració i control dels nous instruments obligatoris derivats de la normativa estatal, tals com el Pla Sanitari de l'Aigua i el Pla d'Autocontrol.

12. Respecte al T.I. 12, se subratlla la importància cabdal d'establir mesures per a l'estalvi energètic en la captació i el tractament d'aigua, tant d'origen subterrani com dessalinitzat. El consistori assenyala que els costos energètics representen una de les càrregues fixes més elevades del servei, per la qual cosa és prioritari implementar solucions que permetin abaratir-los.

En aquest sentit, es denuncia la manca de coherència interna de l'Administració Autònoma, exposant que projectes per a la instal·lació de plaques solars en infraestructures hidràuliques (com els dipòsits de regulació de sa Ràpita o de la Mancomunitat Migjorn) han estat descartats per l'autoritat sanitària, malgrat ser promoguts des de la DGRH. Per tot això, es requereix la incorporació de mesures que facilitin aquestes inversions i, sobretot, una harmonització normativa que resolgui les contradiccions entre departaments, garantint la seguretat jurídica i permetent l'aprofitament de les superfícies de les instal·lacions hidràuliques per a la generació d'energia neta.

13. Quant al T.I. 13, es proposa que el PHIB incorpori un llistat detallat de les inversions previstes per cada consistori o Mancomunitat durant el seu període de vigència. Segons el criteri municipal, la inclusió d'aquestes obres en el Pla hauria de comportar automàticament la seva declaració d'interès general o de projecte estratègic, amb l'objectiu d'accelerar els tràmits i reduir la càrrega burocràtica associada.

Així mateix, se sol·licita que les línies d'ajuda i foment es concedeixin, en la

APORTACIÓ 16: Ajuntament de Campos

mesura del possible, mitjançant el sistema de bestreta per facilitar la liquiditat de les arques municipals. Es fa èmfasi en el fet que molts ajuntaments amb pocs recursos no tenen capacitat per gestionar subvencions excessivament complexes. Per això, es demana que les convocatòries siguin més àgils i senzilles o que, en determinats casos, sigui la pròpia Administració Autònoma qui lideri i gestioni l'execució de les obres en favor dels municipis.

RESPOSTES

1. La fitxa 3 de l'EpTI incorpora la necessitat estratègica d'impulsar el finançament i l'execució de sistemes de drenatge urbà sostenible (SUDS). Es valorarà la possibilitat d'incorporació de l'ampliació del tanc de tempesta que proposau en el Programa de Mesures, però per la seva incorporació s'ha d'incloure pressupost, responsable tècnic i administració responsable del seu finançament. El fet d'incloure una actuació o infraestructura en el programa de mesures no implica que aquesta sigui finançada per la DGRH. Si ens feis arribar aquesta informació les properes setmanes s'inclourà en el Pla en el moment de l'elaboració i sinó, durant la propera consulta pública.
2. D'acord amb el marc competencial vigent, l'Autoritat Sanitària té com a funció principal la vigilància de la qualitat de les aigües de consum humà i no directament el control de l'estat ambiental de les masses d'aigua subterrània. Aquesta distinció es fonamenta en el Reial decret 3/2023, de 10 de gener, pel qual s'estableixen els criteris tecnicosanitaris de la qualitat de l'aigua de consum, la seva vigilància i control. Segons aquesta norma, la responsabilitat de l'Autoritat Sanitària se centra a garantir que l'aigua que arriba al consumidor compleixi els paràmetres de salubritat. Pel que fa al control de la contaminació per nitrats i substàncies químiques en els aqüífers, correspon a l'Administració Hidràulica, la qual realitza aquesta vigilància de manera sistemàtica a través de la seva xarxa oficial de seguiment i control de l'estat de les masses d'aigua. Pel que fa als abocaments, aquests es controlen periòdicament per verificar que compleixen amb la normativa vigent.
3. Es coincideix en el plantejament que els tancs de tempesta no s'han de considerar exclusivament com una mesura per evitar col·lapses en la xarxa de sanejament, sinó que han de servir també com a mecanisme d'aprofitament de recursos hídrics alternatius. Per la seva banda, l'article 51 del PHIB vigent contempla el foment de la recuperació de sistemes de recollida d'aigües pluvials. A la fitxa 3 de l'ETI es vetllarà per reforçar aquests aspectes per tal que el futur Programa de Mesures del nou PHIB potenciï i faciliti encara més la recuperació i l'ús d'estructures d'emmagatzematge.

APORTACIÓ 16: Ajuntament de Campos

4. S'incorporarà a la fitxa 4 de l'ETI la necessitat de preveure actuacions de foment i suport per al manteniment i la protecció efectiva dels perímetres de seguretat de les captacions. Respecte a la sol·licitud de facilitar permisos per a pous de reserva, cal tenir en compte que qualsevol nova prospecció o concessió ha de seguir estrictament el procediment administratiu i els criteris tècnics establerts en la normativa vigent.

6. Els Ajuntaments són els responsables de tenir les xarxes de proveïment en bon estat perquè és una competència local. No obstant, el suport als municipis per a la millora de l'eficiència de les xarxes per part de la DGRH és una línia d'actuació que s'està consolidant. Així, per exemple, l'Ordre 7/2022, de 6 d'abril de 2022, va establir les bases i aprovà la convocatòria d'ajudes per a l'any 2022 destinades a finançar actuacions per millorar les infraestructures d'abastament d'aigua i l'eficiència de les xarxes de proveïment dels municipis i mancomunitats amb una població inferior a 20.000 habitants. Aquesta iniciativa forma part del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR), que té com a objectiu la preservació del recurs hídic.

L'obligació de l'Ajuntament és complir amb el percentatge màxim admès en el PHIB, sobretot en un context de manca de recursos com hi ha la zona de Campos. La forma d'obtenir els recursos econòmics és una decisió municipal, però la Directiva Marc de l'Aigua aposta pel principi de recuperació de costos, el que pot implicar revisar les tarifes. Pel que fa a la proposta de sancions, es recorda que l'ETI és un document de diagnòstic que planteja diferents escenaris i opcions de gestió; per tant, la possible incorporació de mesures penalitzadores és una opció en estudi que no implica necessàriament la seva translació directa al redactat definitiu del PHIB. S'avaluarà l'equilibri entre els incentius i les mesures d'exigència per garantir l'interès general.

Quant a la recuperació de cisternes i aljubs, l'Administració coincideix plenament amb la visió municipal. Es proposarà una redacció en el PHIB en aquest sentit. S'entén, per tant, que l'impuls del reaprofitament en l'àmbit urbà ja forma part dels objectius de la planificació i aquests es mantindran en el proper Pla.

Es considera viable preveure en l'ETI el foment de tècniques com la hidroponia per la seva alta eficiència hídrica en el sector agrari.

APORTACIÓ 16: Ajuntament de Campos

Respecte a la proposta d'identificació i regularització de pous, la fitxa 6 de l'EpTI ja contempla la identificació i, també, la clausura de captacions il·legals per protegir les masses d'aigua. Aquells titulars de pous que vulguin procedir a la seva legalització han de presentar la sol·licitud corresponent, la qual serà analitzada individualment d'acord amb la normativa vigent i la disponibilitat de recursos hídrics.

7. L'ús de l'aigua dessalinitzada com a recurs estratègic per reduir la pressió sobre els aqüífers és un dels eixos de la planificació. En aquest sentit, l'ETI ja contempla la implantació d'una nova dessalinitzadora al Migjorn de Mallorca i també la interconnexió de la xarxa en alta des de Manacor cap el sud.

No obstant això, s'ha de precisar que la política de gestió no es basa en una disponibilitat il·limitada de recurs industrial, sinó en la diversificació de fonts (aigües subterrànies, dessalinització i regeneració). Una dependència excessiva de la dessalinització presenta problemàtiques associades que cal gestionar, com ara el consum energètic, l'impacte ambiental de l'abocament de salmorres i l'alt cost econòmic del recurs. Per tant, l'ús d'aigua dessalinitzada en sòl rústic s'ha de plantejar com una mesura complementària per a situacions de necessitat i que cal complementar amb mesures de gestió de la demanda.

Quant a la gestió de la salmorra es coincideix amb el plantejament i l'EpTI ja contempla reduir el seu impacte ambiental millorant la dispersió i dilució i cercant alternatives de valorització.

8. La reutilització de l'aigua regenerada és un dels eixos estratègics del PHIB. En aquest sentit, la fitxa 8 de l'ETI ja inclou decisions i possibles línies d'actuació específiques destinades a fomentar el seu ús i a millorar la qualitat del recurs per fer-lo apte per a diferents usos sectorials, reduint així la dependència de les extraccions subterrànies.

Respecte a la infiltració i el seguiment dels aqüífers, l'Administració Hidràulica ja duu a terme de manera sistemàtica controls de les masses d'aigua mitjançant les xarxes de vigilància de l'estat químic i quantitatiu. Aquests controls permeten avaluar l'impacte de les infiltracions.

9. L'esquema de temes importants recull les decisions adoptar sobre un determinat tema, per exemple la gestió del risc d'inundació. La modificació a què feis referència és del PHIB de tercer cicle, i recollia el que deia la normativa urbanística i d'ordenació del territori vigent en el moment. La normativa del

APORTACIÓ 16: Ajuntament de Campos

projecte de PHIB de quart cicle encara no s'ha redactat ni ha sortit a exposició pública, pel que aquesta al·legació correspondrà plantejar-la la propera consulta pública d'aquest document, en cas que no s'hagi modificat el contingut de l'article.

10. Es coincideix plenament amb l'Ajuntament en la voluntat de prioritzar un model de gestió basat en la conscienciació ciutadana i en una legislació d'estímul positiu que fomenti l'estalvi i el reaprofitament. No obstant això, cal recordar que la planificació hidrològica ha d'assegurar una quota màxima de consum consistent en una dotació màxima de 250 litres per persona i dia. A més, també ha d'assegurar el compliment de les limitacions i llimars establerts en el PES per garantir la supervivència del recurs i el proveïment humà en situacions crítiques, el que pot implicar establir quotes màximes de consum.

La gestió en situacions de sequera no recau exclusivament en les corporacions locals, però com a titulars de la competència en abastiment, juguen un paper preponderant. En aquest sentit, a més del suport tècnic ja existent, es pot incorporar a l'ETI la decisió d'incorporar línies d'ajuda específiques per facilitar als municipis l'execució de les mesures derivades dels seus plans de sequera. Aquestes ajudes podrien anar destinades tant a la millora d'infraestructures d'emergència com a la implantació de sistemes de control i vigilància de consums, reforçant així la capacitat de resposta local davant els episodis d'escassetat.

11. A la DGRH el PGSA de la Mancomunitat des Migjorn està pendent d'esmena. L'informe emès el 22 d'abril de 2022 estableix la informació que s'havia d'aportar per poder emetre informe. A dia d'avui a la DGRH no s'ha enviat el PGSA esmenat amb la documentació complementària que es sol·licitava, pel que, per part de la DGRH és un PGSA pendent d'esmena i el quadre de la fitxa 11 és correcte. Si s'ha aprovat el PGSA, ha estat sense informe favorable de la DGRH. Vos sol·licitam que envieu el PGSA, encara que estigui aprovat, per nosaltres poder emetre informe i, en cas que sigui necessari el modifiqueu.

Quant al desplegament dels plans i tot i que els responsables de la seva execució és l'Ajuntament, es coincideix en la necessitat d'acompanyar les obligacions normatives amb el suport necessari. En aquest sentit, l'EpTI contempla com a decisions que poden adaptar-se, la convocatòria de subvencions específiques per al desplegament de les actuacions recollides als plans i dotar de recursos humans especialitzats a les administracions locals o

APORTACIÓ 16: Ajuntament de Campos

assistències tècniques, inclosa la formació del personal. L'ajuda per donar compliment al Pla sanitari de l'Aigua correspon a l'administració competent en matèria de sanitat.

12. Es coincideix plenament en la necessitat d'optimitzar el binomi aigua-energia per reduir els costos d'explotació i la petjada de carboni del cicle integral de l'aigua. L'ús d'energies renovables en instal·lacions de proveïment és un objectiu estratègic de la fitxa 12.

En relació a l'impediment d'instal·lar plaques solars a depòsits d'infraestructura hidràulica, tal com indica l'aportació, respon a una postura de la conselleria competent en sanitat pública. Es tornarà a traslladar aquesta voluntat a l'òrgan corresponent en matèria de Sanitat i s'incorporarà als ETI com a decisió.

13. En el PHIB incorporam les mesures relacionades amb l'aigua que tenim coneixement que s'han d'executar, amb una administració responsable i un pressupost. I estam oberts a incorporar-les quan s'elabori el PHIB, si es facilita tota la informació necessària. L'article 44 «Declaració d'utilitat pública» del Text Refós de la Llei d'Aigües (TRLA) estableix que l'aprovació dels plans hidrològics implica la declaració d'utilitat pública dels treballs d'investigació, estudis, projectes i obres previstes en el Pla. D'aquesta manera les infraestructures que estan incloses dins el PHIB són d'utilitat pública. Però hi ha infraestructures d'àmbit municipal, com pugui esser la construcció d'un tanc de tempesta, que si l'Ajuntament no proposa afegir-ho en PHIB, no estan declarades d'utilitat pública. S'ha de precisar que la declaració d'interès general o de projecte estratègic està subjecta a procediments legals específics que van més enllà de la simple enumeració en el Pla.

Respecte a la simplificació administrativa i el sistema de bestretes, l'Administració Hidràulica és conscient de les limitacions de gestió dels municipis petits. Es traslladarà la proposta als òrgans competents en matèria de subvencions per intentar simplificar els processos de justificació i avaluar la viabilitat dels pagaments anticipats en les bases de les properes convocatòries. Moltes vegades els processos són exigències que deriven de la normativa estatal de subvencions i no es poden simplificar. Així mateix, es continuarà potenciant la col·laboració interadministrativa perquè l'Administració Autònoma pugui actuar com a ens promotor en infraestructures d'abast supramunicipal o d'especial complexitat, alleugerint així la pressió sobre els serveis tècnics de l'administració local.

APORTACIÓ 16: Ajuntament de Campos

MODIFICACIONS A L'ETI

- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 3 *Gestió de les aigües pluvials i residuals* el foment i el reforç de l'aprofitament de pluvials.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 4 *Gestió de les aigües potables i les seves zones protegides, detecció de fuites* el foment i suport als perímetres de seguretat.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 6 *Explotació sostenible de les aigües subterrànies i repartiment de l'aigua entre els diferents usos i municipis* el foment de sistemes d'alt rendiment i baix consum en l'agricultura.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 10 *Garanties de satisfacció de les demandes de proveïment en situacions de normalitat i de sequera*, el foment d'implicació dels òrgans supramunicipals i la incorporació de línies d'ajuda.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 12 *Efectes del canvi climàtic sobre els recursos hídrics i mesures per mitigar el consum energètic en el cicle de l'aigua*, que s'instarà a la conselleria competent en matèria de Sanitat estableixi clars per aprofitar les infraestructures hidràuliques per instal·lar plaques fotovoltaïques.

APORTACIÓ 17: Ajuntament des Mercadal

PROPOSTES

L'escrit tramès inclou aportacions tant als Documents Inicials (tot i reconèixer que es formulen fora de termini) com a l'Esquema de Temes Importants. Tot seguit, es detallen les consideracions relatives a l'ETI:

1. Pel que fa al T.I. 1, es facilita informació detallada sobre els punts de desbordament inventariats en els sistemes de sanejament de les aglomeracions urbanes durant episodis de pluja. Així mateix, s'aporten dades sobre aquells nuclis del municipi que encara no disposen de xarxa de clavegueram.

També es presenten diverses observacions tècniques centrades en la millora de la protecció del medi hídric i l'eficiència de les infraestructures. En primer lloc, es demana un aclariment sobre l'origen de la contaminació per mercuri detectada a la massa subterrània de Port d'Addaia.

En matèria de sanejament, es proposa que el PHIB estableixi l'obligatorietat de monitorar, revisar i inspeccionar les xarxes i col·lectors municipals, definint

APORTACIÓ 17: Ajuntament des Mercadal

indicadors concrets per avaluar el seu impacte ambiental. Per a això, se suggereix prendre com a referència els protocols del Ministeri i el sistema de llista de verificació (*check-list*) del Canal d'Isabel II.

Finalment, es demanen millores en el redactat de l'articulat normatiu:

- A l'art. 63.2, es demana una definició més precisa del criteri de disseny de les EDAR per tal que s'ajusti realment a la pressió de la població estival.
- A l'art. 71.5, se sol·licita l'establiment de paràmetres o límits quantitius per als abocaments de piscines i salmorres procedents d'osmosi i descalcificadors domèstics.

2. En el cas del T.I. 3, se sol·licita una major precisió tècnica en la normativa del PHIB per facilitar la redacció i execució de projectes municipals. En primer lloc, es requereix definir les característiques de disseny concretes per als sistemes d'infiltració i els assajos d'impermeabilització necessaris. També es demana establir els paràmetres de disseny per als sistemes de recollida i emmagatzematge de pluvials, així com les característiques tècniques dels decantadors, clarificant quants són necessaris segons la superfície i definint amb exactitud el concepte d'aigües pluvials potencialment hidrocarbonades. El consistori exposa la dificultat d'incorporar drenatges sostenibles als projectes municipals.

D'altra banda, es demana una metodologia unificada per calcular la població de fet i l'estacional. Finalment, se sol·licita corregir la taula de la fitxa per reflectir que Sa Roca són cases disperses, que a Punta Grossa I s'està executant la fase 1 del sanejament i que a Punta Grossa II el projecte de reparcel·lació està en tramitació.

3. Pel que fa a T.I. 4, se sol·licita que el PHIB defineixi de manera concreta el contingut mínim que ha de tenir l'estudi de fuites que s'exigeix als concessionaris del servei. Així mateix, el consistori considera necessari revisar el formulari del resum anual de paràmetres de l'abastament que emplenen els gestors. Es demana que s'aclareixi el contingut de cada apartat per evitar errors en la declaració de dades i, especialment, que es puguin desglossar les pèrdues d'aigua en alta (transport) i en baixa (distribució urbana). També es proposa que la informació permeti identificar clarament a quin nucli de població dona servei cada pou de captació.

4. Respecte al T.I. 6, es manifesta la preocupació pel descens significatiu dels

APORTACIÓ 17: Ajuntament des Mercadal

nivells piezomètrics observat durant els darrers anys a la massa d'aigua subterrània de Sa Roca. D'altra banda, el consistori sol·licita un aclariment sobre el contingut del punt tercer de les decisions recollides a la fitxa sobre prohibir l'extracció per a proveïment urbà a les masses en mal estat quantitatiu per damunt del 100% en aquells municipis que tenen accés a la xarxa en alta.

També es demana definir quins són els terminis previstos per a la implantació de plantes dessalinitzadores en aquelles masses subterrànies que presenten un mal estat quantitatiu. Així mateix, es reclama que el PHIB assigni partides d'inversió específiques per fer front a aquestes situacions.

5. Pel que fa al T.I. 8, es demana que es pugui obligar al control de la salinitat en les xarxes de sanejament, establint l·lindars i un règim sancionador per incentivar les actuacions de millora. També es manifesta les dificultats existents per exigir als concessionaris la renovació o reparació de les xarxes de clavegueram. Respecte a l'aigua regenerada, se sol·licita la creació de punts de subministrament d'aigua tractada des de les EDAR.

D'altra banda, el consistori demana una regulació més específica per a l'aprofitament del buidatge de les piscines i el tractament dels residus del rentat de filtres, així com la incorporació de criteris de disseny per al reaprofitament d'aigües grises. Finalment, es reclama un major retorn dels ingressos derivats del cànon de sanejament per al finançament de les infraestructures municipals.

6. Se sol·licita que s'incorpori el Torrent de l'Arpa, al seu pas pel nucli urbà, com a zona inundable dins del Pla de Gestió del Risc d'Inundació de les Illes Balears. Així mateix, el consistori demana suport tècnic i econòmic per definir les mesures de reducció de riscos i per a la redacció dels plans d'emergència municipals davant el risc d'inundació. D'altra banda, es requereix una definició més concreta sobre la responsabilitat del manteniment dels torrents i una descripció inequívoca de les tramitacions necessàries per a cada tipus d'actuació. Finalment, es demana que la DGRH comparteixi de forma sistemàtica els estudis hidràulics homologats o aprovats amb els ajuntaments afectats.

RESPOSTES

1. S'incorpora a la fitxa 1 la informació facilitada referent als punts de desbordament inventariats. Pel que fa a la massa 1903M1 Addaia, si bé es va detectar mercuri en el passat, les analítiques més recents indiquen que ja no es detecta la presència d'aquest metall. Aquesta dada suggereix que es podria

APORTACIÓ 17: Ajuntament des Mercadal

tractar d'un episodi puntual ja superat, per la qual cosa es mantindrà la vigilància però es constata la millora de la situació analítica.

Respecte a la inspecció de xarxes de sanejament, es considera una proposta positiva i s'incorporarà com a una decisió que pot adoptar-se de cara a la configuració del PHIB. No obstant això, cal precisar que la competència sobre el monitoratge, manteniment i inspecció de la xarxa de clavegueram i els seus col·lectors és estrictament municipal, d'acord amb la legislació de règim local. L'Administració Hidràulica valorarà la incorporació de directrius tècniques i indicadors de control per oferir un marc de referència homogeni, però la responsabilitat d'executar aquests controls i inspeccions recau sobre l'Ajuntament.

Quant a les observacions sobre l'articulat, les modificacions plantejades corresponen al projecte de PHIB i s'hauran de plantejar a la propera consulta pública d'aquest document.

2. Es valorarà la redacció d'una guia tècnica que especifiqui els paràmetres per a sistemes d'infiltració, decantadors i recollida de pluvials, facilitant així la tasca dels redactors de projectes. També s'estudiarà la definició precisa a la normativa de les aigües pluvials potencialment hidrocarbonades.

Respecte a la metodologia per al càlcul de la població estacional, l'Indicador de Pressió Humana de l'IBESTAT actualment només ofereix dades desagregades per illa i no per municipi. Davant aquesta mancança d'informació a escala local per a tota la Demarcació, el Servei d'Estudis i Planificació de la DGRH estima la població estacional de cada municipi a partir de la combinació de la població resident i l'oferta de places turístiques. Cal assenyalar que aquest mètode constitueix una aproximació que no computa de forma específica la població allotjada en segones residències, fet que pot subestimar la pressió real en determinats nuclis. No obstant això, en el cas de Menorca, l'OBSAM ha desenvolupat un indicador propi que permet disgregar aquesta informació per a cada terme municipal. Es considera d'interès i utilitat l'ús d'aquesta font de dades de l'OBSAM per als càlculs i planificacions que afectin els municipis de l'illa de Menorca.

Pel que fa a la petició de modificar la taula 1 de la fitxa 3 relativa als nuclis de sa Roca i Punta Grossa, cal tenir en compte que aquesta taula té com a objectiu identificar els nuclis de població que manquen de xarxa pública de clavegueram

APORTACIÓ 17: Ajuntament des Mercadal

o de connexió a una EDAR, en el moment de la diagnosi. El fet que un projecte estigui en fase d'execució o reparcel·lació no altera la condició de nucli sense servei operatiu a efectes de la planificació hidrològica. No obstant això, es pren nota de la informació facilitada.

3. Quant a la definició dels estudis de fuites, el marc de referència vindrà marcat pel MITECO en aplicació de la Directiva (UE) 2020/2184, relativa a la qualitat de les aigües destinades al consum humà, que marca un nou full de ruta obligatori per a tots els estats membres en matèria de pèrdues d'aigua. Aquesta Directiva estableix que s'ha de realitzar una avaluació dels nivells de fuites i del seu potencial de millora. El Reial Decret 3/2023, de 10 de gener, pel que s'estableixen els criteris tècnics sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum, el seu control i el seu subministre, va incorporar de forma parcial al dret espanyol el contingut d'aquesta Directiva. D'aquesta manera, en el marc de les competències estatals, serà el MITECO qui, en coordinació amb els actes delegats que emeti la Comissió Europea, haurà d'establir els continguts tècnics homogenis i els límits de fuites admissibles per a tot el territori. en relació amb el seguiment de les dades d'abastament d'aigua potable.

Respecte el formulari de resum anual de dades que han de trametre els gestors dels proveïments, es revisarà el contingut per tal de facilitar el seu emplenament. Cal assenyalar que els formularis actuals ja requereixen especificar el nucli urbà abastit i el terme municipal corresponent. En relació a les pèrdues en alta i en baixa, s'ha de tenir en compte que aquest desglossament requereix que els operadors disposin de comptadors i d'un sistema de sectorització que permeti mesurar els cabals en els diferents trams de la xarxa. Atès que no tots els gestors de la Demarcació estan actualment en disposició de facilitar aquesta informació detallada, qualsevol modificació en aquest sentit haurà de ser compatible amb la realitat tècnica i operativa de la majoria de municipis.

4. Es comparteix la preocupació per l'evolució dels nivells de la massa de 1902M1Sa Roca i s'informa que en el present cicle de planificació s'ha treballat en una nova redistribució de l'aqüífer per millorar-ne la gestió i el seguiment. Pel que fa a la possible prohibició d'extracció, cal aclarir que es tracta d'una opció recollida a la fitxa 6 de l'EpTI com una decisió que podria adoptar-se en el futur PHIB, però no implica necessàriament la seva aplicació. Aquesta mesura fa referència a l'obligatorietat que els municipis amb accés a la xarxa en alta d'ABAQUA prioritzin l'ús d'aquest recurs extern per deixar d'extreure aigua de

APORTACIÓ 17: Ajuntament des Mercadal

les masses que es troben en mal estat.

Respecte a la implantació de plantes dessalinitzadores, cal aclarir que no es preveu que totes les masses en mal estat tinguin accés a aquest tipus de recurs. La recuperació de l'equilibri hídric no pot dependre exclusivament de la dessalinització, sinó que ha de basar-se en una combinació d'accions que incloguin la gestió de la demanda, l'increment de la reutilització i la dessalinització, en aquells casos que es planifiqui. El Govern treballa per millorar l'estat de les masses i per assegurar una planificació equilibrada que eviti la dependència total de solucions tecnològiques de gran impacte energètic. Les inversions es destinaran, per tant, a una gestió integral i no únicament a la creació de noves fonts de producció.

5. Pel que fa al control de la salinitat a les xarxes de sanejament i a la dificultat d'exigir actuacions de renovació als concessionaris, s'ha de considerar que la competència per implantar els mecanismes d'inspecció, control i exigència d'aquestes instal·lacions recau en l'àmbit municipal. L'Ajuntament, com a titular del servei, és qui ha de desplegar la normativa i les eines contractuals necessàries per garantir el bon estat de les seves xarxes.

Respecte a la petició de punts de subministrament d'aigua tractada, l'EpTI ja contempla a la fitxa 8 la viabilitat de la distribució d'aigües depurades mitjançant camions per al reg de zones verdes i altres usos autoritzats. Aquesta mesura ja preveu, per tant, la creació de la infraestructura de càrrega necessària. Sobre l'aprofitament del buidatge de les piscines, es considera que existeixen usos compatibles com el reg de jardins després de la corresponent declaració o la neteja de terrasses, si bé s'estima que no és estrictament necessari especificar aquest detall tècnic en el text del PHIB i que l'Ajuntament el pot aclarir en les seves ordenances.

Quant a les aigües grises, es pren nota de la proposta i en tindrà en compte la inclusió de criteris específics de disseny en la normativa per facilitar-ne el reaprofitament en noves construccions. Pel que fa al retorn dels ingressos del cànon de sanejament, es recorda que el PHIB estableix els objectius i les prioritats de gestió hídrica, mentre que el funcionament, la recaptació i l'abast del cànon es regeixen per la seva pròpia normativa sectorial i les disponibilitats pressupostàries anuals de l'agència competent.

6. En aplicació de la Directiva d'Inundacions i del Reial Decret 903/2010,

APORTACIÓ 17: Ajuntament des Mercadal

s'incorpora el Torrent de l'Arpa, en el seu pas pel nucli urbà des Mercadal, al tercer cicle del Pla de Gestió de Riscos d'Inundació. Mitjançant la Resolució del conseller del Mar i del Cicle de l'Aigua d'11 de març de 2026, està en fase de consulta pública l'Avaluació Preliminar del Risc d'Inundació (APRI 3r cicle), que es completarà amb els mapes de perillositat i risc d'inundació i amb el Pla de Gestió que incorporarà les mesures adients per la predicció i protecció a la població i al municipi. Pel que fa al suport per a la redacció de plans d'emergència i definició de mesures, es recorda que la gestió d'emergències i la protecció civil són competències concurrents on el Govern de les Illes Balears ofereix col·laboració tècnica a través de la DG d'Emergències i la DG de Recursos Hídrics.

Sobre la responsabilitat del manteniment de torrents, la normativa estatal estableix: el manteniment i la neteja de les lleres que transcorren per zones urbanes és competència dels ajuntaments, mentre que l'Administració Hidràulica intervé en la conservació de les lleres en trams no urbans o en actuacions estructurals de defensa. Per facilitar la gestió municipal, es pot valorar la simplificació i clarificació dels tràmits administratius necessaris per a les actuacions de manteniment ordinari. L'Administració Hidràulica està obligada a compartir aquests treballs. L'Administració treballa en la millora dels visors cartogràfics i els portals d'informació per garantir que els ajuntaments disposin de la millor base tècnica disponible per a la seva planificació urbanística.

MODIFICACIONS A L'ETI

- S'incorpora a la taula 1 de la fitxa 1 *Contaminació puntual de masses d'aigua* la informació sobre els punts de desbordament i a l'apartat 6 el monitoratge sobre les xarxes.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 3 *Gestió de les aigües pluvials i residuals* la possibilitat de crear d'una Guia Tècnica per a la implementació dels sistemes d'infiltració de pluvials.

APORTACIÓ 18: Aliança per l'Aigua

PROPOSTES

1. Respecte el T.I. 1 es proposa l'adaptació de la normativa del PHIB al Reial decret 665/2023, que modifica el RDPH. Se sol·licita que s'imposi l'obligatorietat de redactar plans integrals de sanejament i s'estableixin sistemes de mesura obligatoris per avaluar tant les pèrdues com les infiltracions a la xarxa de

APORTACIÓ 18: Aliança per l'Aigua

clavegueram.

2. Pel que fa al T.I. 2 es planteja impulsar un sistema de seguiment i control estricte de la gestió de les aigües residuals procedents de fosses sèptiques que es transporten a les depuradores per evitar-ne la sobrecàrrega. Així mateix, se sol·licita reforçar el règim sancionador davant el mal funcionament dels sistemes autònoms de depuració i de les fosses sèptiques, assenyalant que el seu mal estat és una font rellevant de contaminació difusa en zones com Cala Pi o Vallgornera.

3. En el cas del T.I. 3, se sol·licita que el nou PHIB integri les obligacions del Reial decret 665/2023, amb un focus específic en la sensorització dels punts d'abocament per monitorar els desbordaments en temps real. Així mateix, es proposa el foment de solucions basades en la natura per a la gestió de les pluvials, citant com a exemple les zones humides artificials que permeten tant la depuració natural de l'escorrentia com la laminació d'avingudes.

4. Pel que fa al T.I. 4, es proposa que s'estableixi l'obligatorietat d'utilitzar aigua dessalinitzada en aquells municipis que s'abasteixen d'aqüífers declarats en mal estat o sobreexplotats. Així mateix, se sol·licita el desenvolupament de normes d'explotació per optimitzar el funcionament de les dessalinitzadores i el foment de la sensorització i publicació de dades dels pous de subministrament municipal i de grans consumidors per millorar la transparència i el control del recurs.

5. Quant al T.I. 5 es demana incrementar el control i la vigilància de les extraccions il·legals d'aigua que es produeixen directament als torrents. Al mateix temps, se sol·licita un suport decidit i l'impuls efectiu al desenvolupament de l'Estratègia Balear de Zones Humides.

6. Respecte al T.I. 6, es proposa la implantació de sistemes de sensorització i control telemàtic de les extraccions d'aigua subterrània, així com la publicació d'aquestes dades per millorar la transparència en la gestió del recurs. Així mateix, se sol·licita que l'Administració procedeixi al rescat de concessions d'aigua subterrània quan hi hagi recursos hídrics alternatius disponibles i que es prohibeixin noves extraccions en aquelles masses d'aigua que es trobin en mal estat quan es pugui disposar d'aigua dessalinitzada o regenerada.

7. En relació amb el T.I. 7, se sol·licita que s'estableixi l'obligatorietat de consumir aigua dessalinitzada en aquells municipis que, estant connectats a la

APORTACIÓ 18: Aliança per l'Aigua

xarxa en alta, s'abasteixen d'aqüífers en mal estat o que provoquen impactes negatius sobre espais naturals protegits. Com a exemple específic, l'entitat assenyalada el Parc Natural de s'Albufera de Mallorca.

8. Pel que fa al T.I. 8, es planteja que es prioritzi el desenvolupament de projectes de reutilització de l'aigua regenerada, amb un èmfasi especial en la recàrrega d'aqüífers com a mesura de recuperació ambiental. Així mateix, es proposa el rescat de concessions d'aigua subterrània en aquells casos on existeixin recursos alternatius disponibles, com l'aigua regenerada per a usos no potables o la dessalinitzada per a l'abastament.

9. Pel que fa al T.I. 9, es proposa que les estratègies de reducció del risc d'inundació incorporin Solucions basades en la natura. Així mateix, se sol·licita l'establiment de criteris i directrius tècniques clares per a la gestió i neteja dels torrents, així com la promoció d'actuacions a escala de conca hidrogràfica que permetin reduir el risc d'inundació de manera integral.

10. En referència al T.I. 10, es demana actualitzar les metodologies per determinar els escenaris de sequera. Així mateix, se sol·licita l'impuls de mesures més ambicioses i restrictives ja des dels estats de prealerta i alerta, i es demana que s'incorpori formalment el concepte d'escassetat hídrica en la planificació i gestió dels recursos hídrics.

11. Respecte al T.I. 11, es proposa que s'estableixin mecanismes sancionadors davant l'incompliment en la redacció o la implementació dels plans municipals de gestió sostenible de l'aigua. Així mateix, es demana que les ajudes econòmiques autonòmiques destinades als municipis estiguin condicionades al grau de compliment d'aquests plans.

12. En el cas del T.I. 12, se sol·licita promoure la implantació d'energies renovables a totes les superfícies disponibles de les infraestructures hídriques, tant autonòmiques com municipals. Això inclou la instal·lació de plaques fotovoltaïques en dipòsits de regulació, estacions dessalinitzadores, depuradores, etc.

13. Quant al T.I. 13, es planteja un enfortiment de la governança mitjançant diverses línies d'acció: condicionar les ajudes econòmiques als municipis al compliment efectiu de la normativa del PHIB (ordenances d'estalvi, PGSA i PIGSS), reforçar el règim sancionador associat a les infraccions de la normativa del PHIB i impulsar una "policia de l'aigua" per a la vigilància efectiva.

APORTACIÓ 18: Aliança per l'Aigua

Així mateix, es demana millorar la transparència i interoperabilitat de dades entre administracions. En l'àmbit estructural, se sol·licita l'evolució del cànon de sanejament cap a un cànon integral de l'aigua i la promulgació d'una Llei Balear de l'Aigua que doti el sistema de major seguretat jurídica i mecanismes de participació.

RESPOSTES

1. Es tindrà en compte la proposta d'incorporar les noves obligacions del RD 665/2023 a la normativa del PHIB, en especial al deure de redactar els PIGSS per millorar la gestió dels sistemes de depuració i el control dels desbordaments, però cal tenir en compte que les modificacions d'articulat corresponen al projecte de PHIB i s'hauran de plantejar a la propera consulta pública d'aquest document.

S'incorpora a l'ETI com a decisió que pot adoptar-se de cara a la configuració del futur PHIB, l'adopció de directrius perquè els ens gestors implantin sistemes de mesura que permetin avaluar les pèrdues i infiltracions a la xarxa de clavegueram.

2. S'accepta la proposta d'incorporar ambdues línies d'actuació a la fitxa 2 de l'ETI referents a la millora de la traçabilitat dels abocaments de fosses a les EDAR i en enfortir el règim sancionador si es detecten sistemes autònoms en mal estat o dipòsits estancs de buidatge periòdic que no compleixin amb les condicions d'estanquitat.

3. Es pren nota de la proposta normativa sobre la transposició de les exigències del Reial decret 665/2023 en el redactat de la normativa del nou PHIB, especialment en el que fa referència al control i sensorització dels desbordaments. D'altra banda, s'accepta la integració de les solucions basades en la natura dins la fitxa 3 de l'ETI, reconeixent la seva eficàcia com a eina de gestió sostenible per millorar la qualitat de l'escorrentia i reduir el risc d'inundacions.

4. Respecte la proposta d'avançar cap a l'ús obligatori de recursos no convencionals en situacions de sobreexplotació, la fitxa 6 de l'EpTI planteja la substitució de l'aigua extreta a MAS sobreexplotades per recursos no convencionals; especialment pel que fa a l'aigua de consum humà, per aigua dessalinitzada. Pel que no es veu necessari tornar-la a repetir a la fitxa 4.

APORTACIÓ 18: Aliança per l'Aigua

Pel que fa a la sensorització, la fitxa 4 proposa línies d'ajuts per a l'impuls a la digitalització i la implantació de sistemes de telegestió en els proveïments, des de la captació fins a l'arribada a l'usuari final.

S'accepta la proposta d'incorporar directrius que permetin una gestió més eficient de la dessalinització i el monitoratge telemàtic dels pous de grans consumidors.

5. S'accepten ambdues propostes per a la seva integració en la fitxa 5, tant per reforçar les tasques de vigilància del DPH per evitar captacions no autoritzades, com per impulsar l'Estratègia Balear de Zones Humides, integrant els seus objectius de conservació i restauració dins la planificació hidràulica.

6. Pel que fa a la sensorització, es referma l'aposta per la digitalització ja prevista a la fitxa 4. Es coincideix en la necessitat d'impulsar els recursos alternatius i s'estudiarà reforçar aquests criteris en la normativa. Es valorarà l'atorgament de nous drets o la continuïtat dels existents a la disponibilitat de recursos no convencionals. Cal recordar que la fitxa 6 incorpora la proposta de prohibició de l'extracció per a proveïment urbà a les masses en mal estat quantitatiu per damunt del cent per cent en aquells municipis que tenen accés efectiu a la xarxa en alta.

7. La fitxa 7 de l'EpTI contempla la possibilitat d'obligació dels municipis connectats a les dessalinitzadores d'utilitzar prioritàriament aquesta aigua durant tot l'any en substitució de les extraccions d'aigües subterrànies. El redactat concretarà les condicions d'aquesta prioritització per garantir que el subministrament urbà no comprometi l'estat de les masses d'aigua ni l'equilibri hídric de zones humides protegides.

8. Pel que fa al T.I. 8, la fitxa de l'EpTI ja preveu el foment de la recàrrega d'aqüífers com una de les línies d'actuació per millorar-ne l'estat quantitatiu i frenar la intrusió marina. Quant al rescat de concessions, com s'ha indicat en el punt 6, s'estudiarà la integració de mecanismes normatius per facilitar la substitució de captacions d'aigües subterrànies per recursos alternatius.

9. Pel que fa a les Solucions basades en la natura, es comparteix l'observació i s'incorpora el seu foment a la fitxa de l'ETI. Quant a la gestió de torrents, s'incorpora a l'ETI la redacció de directrius tècniques que compatibilitzin la capacitat de desguàs amb la conservació dels valors ecològics, evitant neteges indiscriminades que eliminin la vegetació de ribera autòctona. En referència a

APORTACIÓ 18: Aliança per l'Aigua

les actuacions a escala de conca, l'ETI ja preveu explícitament l'estudi d'actuacions globals a les conques d'Àrees de Risc Potencial Significatiu d'Inundació (ARPSI) per reduir el cabal de les potencials avingudes i minimitzar el risc.

10. La fitxa 10 de l'ETI preveu la revisió i actualització del Pla especial de sequera vigent, amb l'objectiu d'adaptar-lo al Reial decret 1159/2021, de 28 de desembre, que modifica el Reglament de planificació hidrològica. Dins el marc d'aquesta actualització, s'incorporaran les noves metodologies per a la determinació dels escenaris, incloent-hi la distinció formal entre sequera i escassetat hídrica. Així mateix, el nou text del PES revisarà el catàleg de mesures per tal d'incrementar l'ambició i l'eficàcia de les actuacions en les diferents fases, garantint una resposta més àgil i preventiva davant la manca de recursos. Aquesta actualització permetrà ajustar les metodologies i els indicadors a l'estat actual de les masses d'aigua. Està previst incorporar el concepte d'escassetat en la planificació i gestió dels recursos hídrics.

11. Els PGSA són eines fonamentals per a l'eficiència dels sistemes i la gestió de la demanda i, per tant, s'estudiarà la inclusió de mesures dissuasives per a aquells municipis que no compleixin amb els terminis de redacció o execució. D'altra banda, es recull la proposta de vincular les línies de subvenció i ajuts autonòmics a l'estat d'implantació dels PGSA, actualment es tenia en compte només que l'haguessin aprovat.

12. La fitxa 12 de l'EpTI preveu l'objectiu d'aprofitar les infraestructures hidràuliques per instal·lar plaques fotovoltaïques. Cal mencionar però, que l'aplicació de la normativa autonòmica de protecció de la salut humana en instal·lacions d'abastament d'aigua potable, és la que genera limitacions tècniques estrictes a l'hora d'implantar elements externs com els panells solars en cobertes o zones sensibles. Per això, és necessari establir protocols tècnics i criteris de coordinació que garanteixin que la producció d'energia neta no comprometi en cap cas la integritat sanitària del recurs ni la seguretat de les infraestructures d'abastament.

13. S'incorpora a l'ETI la possibilitat de vincular el finançament autonòmic al compliment dels deures municipals en matèria de planificació i eficiència. Cal incidir a dir que el PHIB, per la seva naturalesa reglamentària, no té rang de llei i, per tant, no pot establir un règim sancionador propi. El règim d'infraccions i sancions és el que determina la legislació estatal vigent. Es recull la proposta de promoure una Llei Balear de l'Aigua, la qual seria l'instrument jurídic que podria

APORTACIÓ 18: Aliança per l'Aigua

tipificar les infraccions, com l'instrument idoni per consolidar aquests canvis, millorar la transparència i establir un marc de cooperació institucional permanent i participatiu que vagi més enllà dels cicles de planificació sexennals.

També s'incorpora a l'ETI l'evolució a un cànon integral de l'aigua que englobi l'abastament, el sanejament i la reutilització, i consolidar un marc de coordinació institucional estable i transparent. En l'àmbit de la vigilància, la fitxa 6 de l'EpTI incorpora la vigilància d'infraccions i la inspecció de les extraccions il·legals mitjançant la creació d'una policia de l'aigua.

MODIFICACIONS A L'ETI

- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 1 *Contaminació puntual de masses d'aigua* la incorporació de sistemes de mesures per avaluar pèrdues i infiltracions a les xarxes de clavegueram.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 2 *Contaminació difusa de les masses d'aigua per nitrats, fosfats, herbicides i pesticides* l'impuls del seguiment de les aigües procedents de fosses sèptiques transportades a les EDAR i l'enfortiment del règim sancionador referent al mal funcionament dels sistemes autònoms de depuració.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 3 *Gestió de les aigües pluvials i residuals* la integració de Solucions basades en la natura.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 4 *Gestió de les aigües potables i les seves zones protegides; detecció de fuites* el desenvolupament de normes d'explotació en l'ús d'aigua dessalinitzada i la sensorització en grans consumidors.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 5 *Conservació i requeriments hídrics de les masses d'aigua epicontinentals* l'increment de vigilància en les extraccions i l'impuls de l'Estratègia Balear de Zones Humides.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 6 *Explotació sostenible de les aigües subterrànies i repartiment de l'aigua entre els diferents usos i municipis* la possibilitat de rescatar concessions.
- Es complementa l'apartat 6 de la fitxa 7 *Optimització de l'oferta de recursos dessalinitzats, assignació i gestió d'infraestructures de dessalinització* incidint en l'ús obligatori d'aquests recursos en masses en mal estat i espais naturals protegits.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 9 *Gestió del risc d'inundació* la integració de Solucions basades en la natura i l'establiment de criteris per a la neteja de torrents.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 11 *Avaluació de l'eficàcia dels Plans de*

APORTACIÓ 18: Aliança per l'Aigua

Gestió Sostenible de l'Aigua i les seves accions com a eina de gestió d'àmbit municipal la possibilitat d'establir mecanismes sancionadors i el condicionament d'ajudes.

- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 13 *Coordinació entre administracions, transparència i participació*, la possibilitat de condicionar les ajudes econòmiques, promoure l'aprovació d'una Llei balear de l'aigua, l'ampliació de l'actual cànon i la millora de la transparència i accés a la informació.

APORTACIÓ 19: Hoteles Trinidad SL

PROPOSTES

1. S'exposa com a una problemàtica singular que afecta diversos establiments hotelers a l'illa d'Eivissa, els quals, malgrat estar legalment implantats i reconeguts, es troben en una situació de vulnerabilitat pel que fa a l'accés a l'aigua. Segons l'escrit, existeix una fractura entre la planificació teòrica i la realitat executiva, ja que part de les instal·lacions no disposen de connexió efectiva a les xarxes públiques d'abastament i sanejament, ni tampoc d'un accés garantit a l'aigua procedent de les dessalinitzadores. Aquesta falta d'infraestructura genera una incertesa sobre la garantia de subministrament per atendre la demanda de la població estacional, un col·lectiu que el propi ETI identifica com a crític per al balanç hídric de l'arxipèlag.

L'al·legació posa el focus en tres mancances estructurals. En primer lloc, la necessitat que el Pla Hidrològic vagi més enllà de les declaracions d'intencions i estableixi obligacions vinculants perquè els ajuntaments connectin els usuaris legals quan hi hagi xarxes properes. En segon lloc, assenyala una disfunció en la coordinació institucional, demanant mecanismes de mediació per resoldre els conflictes on la prestació del servei públic no queda garantida. Finalment, es reclama que l'aigua dessalinitzada, com a recurs estratègic, es prioritzi mitjançant criteris d'assignació que tinguin en compte aquells usuaris essencials per a l'economia balear que han quedat exclosos del sistema general per raons de localització.

2. Se sol·licita que el futur PHIB reconegui de manera explícita l'ús turístic com a abastament poblacional. S'argumenta que el consum realitzat pels hostes és, per naturalesa, consum humà d'acord amb l'article 49 del Reglament del Domini Públic Hidràulic i l'article 76 de la Llei de Directrius d'Ordenació Territorial. Se sosté que no s'ha de confondre amb un ús industrial o recreatiu, citant

APORTACIÓ 19: Hoteles Trinidad SL

jurisprudència del Tribunal Superior de Justícia d'Astúries i normativa recent de Catalunya per defensar que els establiments turístics han de tenir la mateixa consideració i prioritat que el consum domèstic de la població resident.

RESPOSTES

1. Respecte a la garantia de satisfacció de les demandes, cal precisar que l'ETI incorpora el T.I 10 centrat exclusivament en aquesta qüestió. S'ha de recordar que, segons l'article 25.2.c) de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, de Bases del Règim Local, l'abastament d'aigua potable i el clavegueram en sòl urbà són competències pròpies i exclusives dels municipis. A l'aportació no s'indica en quin tipus de sòl es troben aquests establiments hotelers, la disponibilitat de la xarxa de proveïment només és obligatòria en sòl urbà. El PHIB és un instrument de planificació que no pot envair l'autonomia local ni obligar els ajuntaments a realitzar connexions a la xarxa en baixa, les quals s'han de regir pel planejament urbanístic pel que fa a la qualificació del sòl i per les ordenances municipals i la disponibilitat tècnica de cada municipi.

Pel que fa a la coordinació entre administracions, cal recordar que l'Annex 1 dels documents inicials del PHIB està precisament dedicat a les Autoritats Competents, on ja s'estableix un marc clar de responsabilitats i el repartiment de funcions entre les diferents administracions. A més, la fitxa 13 de l'ETI planteja de manera específica els instruments de coordinació necessaris per a una gestió integrada. Per tant, es considera que les eines de governança i cooperació ja estan previstes en la planificació, i es reitera que l'Administració Hidràulica no té competències per actuar com a òrgan de mediació en conflictes privats derivats de la prestació de serveis urbans, els quals s'han de dirimir mitjançant els recursos administratius ordinaris o davant la jurisdicció contenciosa administrativa.

Les reserves de cabals d'aigua dessalinizada es fan per municipi a proveir i per mesos, tenint en compte les capacitats de producció màximes i les necessitats municipals, i les puntes que no es poden cobrir s'han de fer amb aigües subterrànies. No és possible, per tant, establir una reserva de cabals d'aigua dessalinizada específica per a la població estacional o l'ús turístic o per a un determinat establiment. No obstant, hi ha dessalinitzadores que disposen d'un punt de càrrega de camions cisterna a on, si hi ha disponibilitat aquests poden anar a adquirir-ne.

Quant a l'optimització de l'oferta de recursos dessalinitzats, l'article 60 del Text

APORTACIÓ 19: Hoteles Trinidad SL

Refós de la Llei d'Aigües estableix l'ordre de preferència d'usos, situant l'abastament de la població (en el seu conjunt i sense distincions per activitat econòmica) com a prioritat absoluta davant qualsevol altre ús. L'assignació de l'aigua dessalada respon a l'interès general i a la sostenibilitat dels aqüífers, per la qual cosa no és possible establir reserves de cabal específiques per a usos privats, especialment quan aquests no disposen de la infraestructura de connexió a la xarxa municipal, la gestió de la qual depèn de l'ajuntament i del mateix titular de l'activitat.

2. Tot i que l'aigua consumida pels hostes té finalitats de consum humà, l'activitat hotelera es desenvolupa en el marc d'una explotació econòmica. D'acord amb el marc competencial de la planificació hidrològica i la normativa vigent en matèria de dotacions, el PHIB ha de diferenciar entre el consum domèstic resident i els usos terciaris o comercials per poder realitzar una gestió eficient i un càlcul real de les pressions sobre les masses d'aigua.

Pel que fa a la prioritat d'ús, com ja s'ha indicat, l'article 60 del Text Refós de la Llei d'Aigües situa l'abastament de població en el primer lloc de l'ordre de preferències. No obstant això, aquesta prioritat s'articula a través de les xarxes municipals d'abastament urbà, les quals ja inclouen el servei als establiments turístics. Crear una categoria específica i equivalent al consum domèstic per als hotels podria distorsionar l'aplicació del règim de dotacions i la gestió de les restriccions en episodis de sequera, on els usos econòmics han de ser modulables per garantir el subministrament vital de la població.

Quant a les referències normatives d'altres comunitats autònomes i la jurisprudència esmentada, cal assenyalar que aquestes s'han d'estudiar cas per cas i responen a contextos competencials o litigis concrets sobre taxes o situacions d'emergència que no vinculen la potestat planificadora de l'Administració Hidràulica de les Illes Balears.

MODIFICACIONS A L'ETI

No es realitzen modificacions a l'ETI.

APORTACIÓ 20: Ajuntament de Muro

PROPOSTES

Es sol·licita formalment l'eliminació completa de l'article 91 de la normativa del PHIB vigent. S'exposa que l'actual prohibició d'ubicar nous habitatges

APORTACIÓ 20: Ajuntament de Muro

unifamiliars aïllats en Àrees de Prevenció de Risc d'Inundació representa una restricció excessiva. S'argumenta que aquesta limitació impedeix el desenvolupament d'habitatges al municipi en zones afectades per inundabilitat. En el seu lloc, es proposa una redacció alineada amb la Llei d'Aigües i el RDPH, permetent l'ús residencial sempre que es respectin les restriccions i mesures de seguretat que s'indiquen en la legislació bàsica, garantint que les persones i els béns no es vegin afectats per una possible inundació.

RESPOSTES

L'esquema de temes importants recull les decisions adoptar sobre un determinat tema, per exemple la gestió del risc d'inundació. La modificació de l'article a què feis referència és del PHIB de tercer cicle, i el seu contingut recollia el que deia la normativa urbanística i d'ordenació del territori vigent en el moment. La normativa del projecte de PHIB de quart cicle encara no s'ha redactat ni ha sortit a exposició pública, pel que aquesta al·legació correspondrà plantejar-la la propera consulta pública d'aquest document, en cas que no s'hagi modificat el contingut de l'article.

MODIFICACIONS A L'ETI

No es realitzen modificacions a l'ETI.

APORTACIÓ 21: EMAYA

PROPOSTES

1. Respecte el T.I. 1 es proposa una regulació més estricta per evitar l'entrada d'aigües pluvials a la xarxa de sanejament amb l'objectiu de prevenir l'infradimensionament funcional de les depuradores i complir amb la nova Directiva Europea 2024/3019. La proposta concreta inclou la prohibició expressa de connectar xarxes de drenatge de pluvials a la xarxa de clavegueram en noves instal·lacions, excepte en casos tècnics molt justificats. Així mateix, sol·liciten fixar un termini màxim de cinc anys per a la desconexió de les escomeses pluvials en superfícies impermeables de més d'una hectàrea i l'obligació d'incloure plans d'accions correctius en els PGSA.

També es proposa que el futur PHIB adopti mesures per fomentar i agilitzar els projectes que impliquin una reducció neta del nombre de punts d'abocament de la xarxa de clavegueram. Se sol·licita que es prioritzin les solucions tècniques més compactes i eficients de mantenir, i que es prevegin disposicions específiques per agilitzar la tramitació administrativa d'aquestes actuacions.

APORTACIÓ 21: EMAYA

Finalment, es demana que aquests projectes siguin objecte preferent de subvencions i finançament a través del cànon de sanejament, potenciant l'ús de sistemes de clavegueram intel·ligent per minimitzar els riscos ambientals.

2. Pel que fa al T.I. 2 es proposa establir l'obligatorietat de realitzar revisions periòdiques i un manteniment exhaustiu dels col·lectors de sanejament que recorren per les zones d'influència dels pous d'abastament urbà. La justificació es basa en el Reial decret 3/2023, que exigeix una gestió integral del risc en les zones de captació per garantir la seguretat sanitària de l'aigua de consum humà. L'objectiu és evitar filtracions de residuals que puguin contaminar les aigües subterrànies i comprometre el compliment dels 63 paràmetres de control de qualitat establerts per la normativa vigent.

També es planteja reduir els llindars actuals que obliguen els nuclis de població a connectar-se a la xarxa general de clavegueram, situats actualment en 2.000 habitants equivalents. La proposta suggereix fer obligatòria la connexió per a nuclis que superin els 500 habitants equivalents o que estiguin a una distància inferior a 1 km d'un col·lector de residuals existent. Aquesta mesura es justifica per la necessitat d'adaptar-se a la nova Directiva Europea 2024/3019, que endureix les obligacions per a aglomeracions urbanes petites amb l'objectiu de reduir la contaminació del medi receptor.

3. En el cas del T.I. 3, l'entitat es remet a la seva proposta anterior 1 sobre la gestió separativa de les aigües pluvials i residuals per evitar duplicitats en l'escrit d'al·legacions.

4. Pel que fa al T.I. 4, es demana que la normativa de la planificació hidrològica permeti aplicar criteris de prevenció i gestió adaptada per compatibilitzar els pous d'abastament existents amb activitats o instal·lacions consolidades, com col·lectors antics o benzineres. L'argumentació es basa en la necessitat de garantir el dret humà a l'aigua i el subministrament mínim de 100 litres per habitant i dia que fixa el Reial decret 3/2023. Atès que moltes d'aquestes situacions són estructurals, es defensa l'anàlisi de risc com l'instrument adequat per conciliar la protecció del recurs hídric amb la realitat territorial preexistent sense comprometre la seguretat sanitària.

Per altra banda, se sol·licita que qualsevol activitat, ús, obra o instal·lació situada dins els perímetres de protecció de pous quedi subjecta a un informe preceptiu de l'òrgan competent en matèria de recursos hídrics. Aquesta exigència seria aplicable tant per a l'atorgament inicial de llicències o concessions com per a les

APORTACIÓ 21: EMAYA

seves renovacions, pròrrogues o modificacions. La proposta especifica que l'absència d'aquest informe o una valoració desfavorable ha de suposar la denegació o la pèrdua del títol habilitant, assegurant així que cap activitat en zona de risc comprometi l'estat de les masses d'aigua o la seguretat del subministrament.

5. Quant al T.I. 6 es descriu la conveniència d'adoptar mecanismes de compensació per als casos en què l'assignació per a usos urbans d'una massa d'aigua sigui insuficient per als municipis beneficiaris, amb l'objectiu de garantir el subministrament urbà i l'ús eficient del recurs. Es proposa una metodologia de repartiment en dues fases: una primera fase d'aplicació d'una fórmula ponderada mixta basada en variables objectives i una segona fase on s'introduirien limitacions per garantir el subministrament juntament amb les compensacions econòmiques aplicables.

La proposta sosté que l'assignació de recursos ha de vincular-se a una responsabilitat econòmica mitjançant un gravamen marginal que internalitzi els costos per a aquells municipis que requereixin volums addicionals de tercers a causa d'una gestió suboptimal o pèrdues excessives en xarxa. En la seva justificació, l'entitat cita el Reial decret 3/2023 i l'objectiu del PHIB de situar les pèrdues en un llindar del 10% per a l'any 2033, argumentant que el repartiment forçós de recursos sense compensació penalitza els municipis més eficients i amb major esforç inversor, especialment quan existeixen asimetries de costos entre l'extracció subterrània local i l'aigua procedent de la xarxa en alta o de dessalinització. S'adjunta un annex amb un exemple de repartiment entre els municipis de Santa Maria, Consell, Alaró, Lloseta, Binissalem i Palma.

6. Respecte al T.I. 7 l'al·legació proposa la necessitat estratègica d'incloure en la planificació hidrològica la construcció d'una nova IDAM municipal amb una capacitat final de fins a 36 hm³/any. La proposta es justifica per l'existència d'un dèficit estructural de recursos convencionals al municipi de Palma, estimat entre 16 i 24 hm³/any per a l'horitzó 2040, a causa de la disminució de les aportacions naturals per l'efecte del canvi climàtic i el creixement demogràfic.

L'entitat detalla que la instal·lació es planteja de forma modular i escalable, utilitzant tecnologia d'osmosi inversa amb captació subterrània mitjançant pous i l'aprofitament de l'emissari de l'EDAR Palma II per a l'abocament de la salmorra. La justificació posa èmfasi en què aquesta infraestructura permetria reduir la pressió sobre els aqüífers, disminuir la dependència de sistemes

APORTACIÓ 21: EMAYA

externs i garantir la seguretat del subministrament amb un cost anivellat de l'aigua inferior a 1 €/m³, configurant-se com un pilar estructural per al model de gestió sostenible i la recuperació de les masses d'aigua subterrànies.

7. En relació amb el T.I. 8 l'al·legació descriu la necessitat d'aclarir els criteris d'ordenació concessional de l'aigua regenerada per alinear el PHIB amb el nou Reial decret 1085/2024. La proposta planteja que la concessió pugui ser atorgada directament al productor, distribuïdor o operador del sistema de reutilització, sense l'obligació que cada usuari final sigui titular d'una concessió individual o formi part d'una comunitat d'usuaris obligatòria. Segons l'entitat, aquest model de titularitat única de l'operador facilita la promoció i gestió operativa de grans sistemes de reutilització, delegant la responsabilitat de la distribució i la gestió del risc al titular de l'autorització de producció i subministrament, tal com preveu la normativa estatal vigent per superar la fragmentació del règim concessional.

També es demana habilitar un marc regulador per l'ús de l'aigua regenerada com a mesura substitutiva o complementària per al manteniment dels cabals ecològics en masses d'aigua superficials. La justificació se sosté en la capacitat de l'aigua regenerada d'alta qualitat per mantenir els requeriments hídrics dels ecosistemes en situacions d'escassetat, permetent així alliberar recursos d'aigua dolça de millor qualitat per a l'abastament humà. Es defensa que aquest model d'economia circular ofereix estabilitat als sistemes ambientals i ajuda a reduir les extraccions dels aqüífers en zones on els recursos tradicionals estan esgotats, sempre que es garanteixi la compatibilitat amb els ecosistemes receptors.

Es planteja que el PHIB estableixi l'obligació per a les empreses distribuïdores d'aigua potable de crear un cens de grans consumidors (es proposa aquells amb consums superiors a 5.000 m³/any). Es descriu que aquells consumidors situats a menys de 3 km d'una xarxa d'aigua regenerada existent haurien de presentar un informe de viabilitat econòmica per a la substitució del seu abastament actual per recurs regenerat. La finalitat és maximitzar l'ús de les infraestructures de reutilització ja construïdes, reduir la pressió sobre els aqüífers destinats a abastament i complir amb el Reglament Europeu 2020/741 sobre el foment de la reutilització.

També es descriu la necessitat que l'aigua regenerada destinada a usos urbans i ambientals sigui reconeguda expressament com a part del cicle urbà de l'aigua

APORTACIÓ 21: EMAYA

a efectes del cànon de sanejament. Es justifica que els tractaments addicionals de regeneració han de considerar costos de conservació, manteniment i explotació del sistema de depuració, emparant-se en el principi d'autonomia local i el dret dels ajuntaments a una hisenda suficient. Segons EMAYA, l'aplicació d'indemnitzacions via cànon de sanejament per a la reutilització és coherent amb els principis de recuperació de costos i de qui contamina paga, i reforça la seguretat jurídica del finançament d'aquestes infraestructures estratègiques.

8. Pel que fa al T.I. 9, es presenta una aportació estratègica per a la laminació de cabals punta d'avingudes mitjançant el foment de zones amb lleres compostes o multifuncionals. La proposta tècnica detalla la creació d'un sistema de tres nivells segons el període de retorn: una llera per a aigües baixes (inferior a deu anys), lleres intermèdies (inferior a cent anys) i lleres d'inundació (fins a cinc-cents anys). Així mateix, l'al·legació planteja que la ubicació d'aquestes zones d'ampliació de lleres i basses d'infiltració s'ha de seleccionar seguint criteris d'hidrogeologia, prioritzant aquells trams del torrent on la capacitat d'infiltració permeti una recàrrega efectiva dels aquífers. La justificació se sosté en la Directiva 2006/118/CE i el Text Refós de la Llei d'Aigües, defensant un model on la protecció davant les inundacions s'utilitzi també com un mecanisme per emmagatzemar recursos subsuperficials i millorar l'estat quantitatiu de les masses d'aigua subterrània.

9. Pel que fa al T.I. 12, es descriu la necessitat de fomentar la instal·lació de sistemes d'energia solar fotovoltaica sobre les cobertes dels dipòsits de distribució d'aigua potable i altres infraestructures hidràuliques associades. La proposta planteja que les administracions competents habilitin i promoguin criteris tècnics per compatibilitzar aquesta generació energètica amb els requisits de qualitat i seguretat del subministrament. La justificació se centra en l'aprofitament de superfícies ja antropitzades per avançar cap a l'autoproveïment energètic del cicle integral de l'aigua, reduint la petjada de carboni de les operacions hidràuliques sense ocupar nou sòl ni generar impactes territorials addicionals, en línia amb les polítiques europees de transició energètica.

També es descriu com a una mesura específica d'adaptació al canvi climàtic, la consistent en l'obligatorietat de tancar les piscines exteriors durant els períodes en què romanguin tancades. La proposta té com a objectiu evitar les pèrdues d'aigua per evaporació, exacerbades per l'augment de les temperatures, així

APORTACIÓ 21: EMAYA

com prevenir l'entrada de materials que degradin la qualitat de l'aigua i obliguin a la seva renovació o tractament intensiu. La justificació remarca que aquesta mesura incrementa la resiliència davant les sequeres i contribueix a la protecció a llarg termini dels aqüífers en reduir la demanda neta, essent una acció coherent amb les estratègies globals de mitigació del dèficit hídric estructural.

10. En referència al T.I. 13, s'incideix en la necessitat d'incorporar instruments estables de governança i coordinació interadministrativa per millorar la gestió del cicle de l'aigua. La proposta concreta la creació de comitès multidisciplinaris permanents, amb periodicitat semestral, organitzats en set àrees clau: canvi climàtic, hidrogeologia, planificació, seguiment de la sequera, sistemes de sanejament, aigua regenerada i medi litoral. Així mateix, es planteja la creació d'un portal de dades compartides que centralitzi la informació tècnica per garantir la transparència i la coherència en la presa de decisions. La justificació se sosté en la DMA i s'alineja amb la iniciativa estatal de l'Observatori de la Gestió de l'Aigua del MITECO, defensant que una resposta ràpida davant situacions excepcionals només és possible mitjançant un clima de confiança i cooperació tècnica contínua.

11. Se sol·licita la incorporació al Programa de Mesures del nou PHIB d'un conjunt d'actuacions i infraestructures detallades. Es descriu que aquest llistat inclou tant l'actualització de l'estat d'execució d'obres que ja figuraven en el pla vigent —però que encara es troben en fase de desenvolupament— com la inclusió de nous projectes addicionals. La justificació se sosté en l'article 11 de la DMA, defensant que el Programa de Mesures és l'instrument normatiu essencial per assolir els objectius mediambientals i de garantia de subministrament mitjançant la combinació de mesures bàsiques i complementàries que responguin als problemes identificats en el cicle de l'aigua.

RESPOSTES

1. S'accepta incorporar a l'ETI les dues consideracions. En el cas del termini plantejat de desconexió, caldrà valorar com a objectiu estratègic a desenvolupar normativament en el PHIB per assegurar la reducció de càrrega contaminant al medi receptor.

2. S'incorporen a l'ETI les propostes d'incorporar la vigilància estructural del sanejament com a mesura preventiva i de revisar a la baixa els llindars de connexió obligatòria a les xarxes de sanejament. Es coincideix en la necessitat de protegir de manera prioritària les zones de salvaguarda de les captacions

APORTACIÓ 21: EMAYA

destinades a l'abastament poblacional, on qualsevol trencament de col·lector representa un risc sanitari i la voluntat de reduir la dispersió d'abocaments individuals o sistemes autònoms deficients que contribueixen a la degradació de les masses d'aigua per nitrats i altres contaminants.

4. Pel que fa al T.I. 4, s'accepta la proposta d'incorporar la gestió adaptada del risc com a criteri estratègic en l'ETI. La decisió es fonamenta en la necessitat de compatibilitzar la protecció de les captacions destinades a l'abastament humà amb la realitat d'entorns urbans consolidats on les limitacions zonals rígides són d'aplicació complexa.

Es considera inviable que l'administració hidràulica informi totes les llicències, usos o activitats que estan dins perímetre de protecció de pous, aquest informe s'ha de realitzar només en els casos en què es tracti d'activitats que puguin ésser susceptibles de contaminar.

També s'accepta la de reforçar el control administratiu mitjançant la intervenció preceptiva de l'Administració hidràulica en els perímetres de protecció de pous, una vegada avaluades en quines activitats s'hauria d'intervenir. Aquesta possibilitat s'inclou a l'ETI com una eina per a la prevenció de pressions sobre les masses d'aigua subterrània destinades al consum de la població.

5. S'estudiarà en detall l'annex 2 presentat quan s'elabori l'hipotètic repartiment de recursos del PHIB. Una cosa és l'assignació per a usos urbans per massa d'aigua subterrània i una altra plantejar un repartiment d'aquesta assignació per municipi. De moment, s'incorpora la proposta a l'ETI, sobre la necessitat d'establir criteris d'assignació basats en l'eficiència i la responsabilitat compartida. Es coincideix que el principi de solidaritat ha d'anar lligat al de recuperació de costos, a més de tenir en compte altres variables com el compliment dels objectius de reducció de pèrdues que marca el PHIB i el Reial decret 3/2023.

6. S'accepta com a decisió la proposta d'incorporar la nova IDAM d'EMAYA a l'ETI com una actuació estratègica per a la garantia de l'abastament de l'àrea metropolitana de Palma. S'ha de tenir en compte que l'antiga Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears (actualment la Direcció General d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental), quan va emetre la declaració ambiental del Pla General de Palma de 2023, va rebutjar la proposta de construcció d'una nova dessalinitzadora en el municipi de Palma que plantejava, argumentat que entre les dessalinitzadores actualment existents ja n'hi havia una en el municipi de

APORTACIÓ 21: EMAYA

Palma que no estava funcionant al 100%. Per tant, al tràmit ambiental del PHIB i d'aquesta infraestructura s'haurà de justificar molt bé la seva necessitat per atendre la demanda d'aigua d'abastiment de Palma i preveure mesures correctores dels seus possibles impactes.

7. S'incorpora la proposta de criteri d'ordenació a l'ETI per tal d'agilitzar el desplegament de la reutilització a la Demarcació, reconeixent la figura de l'operador del sistema com a titular de la concessió per simplificar la càrrega administrativa per als usuaris finals i garantir una vigilància del risc més centralitzada i eficaç.

S'accepta la proposta d'incorporar a l'ETI un marc regulador de l'aigua regenerada com a recurs per al manteniment de cabals ecològics. Aquesta decisió s'orienta a definir els protocols tècnics i els estàndards de qualitat necessaris perquè aquesta aportació sigui considerada una mesura de protecció ambiental oficial i no un abocament, facilitant així la substitució de recursos naturals en períodes crítics sense comprometre el bon estat ecològic dels torrents o zones humides.

S'admet incloure el foment de la substitució de recursos en l'ETI a través de la identificació de grans consumidors, establint mecanismes de control, llindars, condicions tècniques i incentius per a aquesta transició. S'està d'acord que prosperar en l'eficiència del sistema d'aigua regenerada depèn de la seva capacitat per substituir l'ús d'aigua potable en activitats on aquesta no és estrictament necessària.

Es reconeix que la reutilització no s'ha d'entendre com un servei aïllat, sinó com un component essencial del cicle integral que contribueix directament a la sostenibilitat del recurs i a la recuperació de les masses d'aigua. En coherència, el PHIB estableix els objectius i les prioritats de gestió i incorpora la regeneració per a usos urbans i ambientals com a part integrant de la política hidràulica de les Illes Balears.

La regeneració no es pot finançar directament amb recursos que provinguin del cànon de sanejament i per això la Direcció General de Recursos Hídrics finança aquestes actuacions amb altres recursos públics. La Comunitat Autònoma de les Illes Balears impulsa el cofinançament o finançament íntegre de projectes relacionats amb la reutilització d'aigua depurada amb fons estatals, europeus o autonòmics com per exemple l'impost de turisme sostenible, però

APORTACIÓ 21: EMAYA

no amb el cànon de sanejament. L'abast del cànon de sanejament es regeixen per la seva pròpia normativa sectorial i les disponibilitats pressupostàries anuals de l'agència competent.

A més, el Text refós de la Llei d'aigües, el qual integra la Directiva Marc de l'Aigua indica que les administracions públiques, en virtut del principi de recuperació de costos, han d'establir els oportuns mecanismes per repercutir totes aquelles despeses dels serveis relacionats amb la gestió de l'aigua dels diferents usuaris finals. Per tant, la regeneració ha d'implicar l'establiment de taxes o tarifes pròpies que hauran d'abonar els seus usuaris, les quals han de servir per finançar les despeses de manteniment i les inversions del servei.

8. Es valora l'aportació, incorporant el concepte de solucions basades en la natura per fer front al risc d'inundació, i incorporant valor amb funcionalitats secundàries però no menys importants. Es trasllada la proposta tècnica a la unitat corresponent perquè, en aquells llocs on es pugui aplicar, es tingui en compte.

9. La fitxa 12 de l'EpTI preveu l'objectiu d'aprofitar les infraestructures hidràuliques per instal·lar plaques fotovoltaïques. Cal mencionar, però, que l'aplicació de la normativa de protecció de la salut humana en instal·lacions d'abastament d'aigua potable pot generar limitacions tècniques estrictes a l'hora d'implantar elements externs com els panells solars en cobertes o zones sensibles i es necessari establir protocols tècnics i criteris de coordinació que garanteixin que la producció d'energia neta no comprometi en cap cas la integritat sanitària del recurs ni la seguretat de les infraestructures d'abastament. Es traslladarà aquesta voluntat a l'òrgan corresponent en matèria de Sanitat Pública.

Respecte les cobertes de les piscines, s'inclourà aquesta mesura en l'ETI com a part de les possibles estratègies de gestió de la demanda, tot i que cal remarcar que la seva eficàcia s'ha d'analitzar amb cautela. El període de màxima evaporació en els mesos d'estiu, coincidint amb l'ús intensiu de les piscines, impedeix que romanguin tapades la major part del temps. Per tant, caldrà quantificar el volum real d'aigua estalviada tant en període d'ús com en període de tancament.

10. Es valora positivament el plantejament i s'inclourà en l'ETI com una de les línies estratègiques a desenvolupar en la futura planificació hidrològica. L'enfortiment de la governança col·laborativa i la millora en l'intercanvi de dades

APORTACIÓ 21: EMAYA

tècniques són opcions necessàries per afrontar la complexitat del cicle de l'aigua a les Illes Balears.

11. S'agraeix la detallada aportació respecte a les infraestructures i actuacions en execució i previstes en el municipi de Palma. S'actualitzarà l'estat d'execució del programa de mesures. I en relació a les noves propostes s'estudiaran per a la seva possible inclusió en el Programa de Mesures durant la fase de redacció de l'esborrany del futur PHIB, moment en què s'analitzarà la coherència tècnica i el finançament de cada projecte.

MODIFICACIONS A L'ETI

- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 1 *Contaminació puntual de masses d'aigua* la proposta de prohibició d'abocament d'aigües pluvials a la xarxa de sanejament i el foment i l'agilització dels projectes.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 2 *Contaminació difusa de les masses d'aigua per nitrats, fosfats, herbicides i pesticides* la revisió dels col·lectors i la reducció del llindar obligatori de connexió al clavegueram.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 4 *Gestió de les aigües potables i les seves zones protegides; detecció de fuites* la possibilitat d'admetre criteris de prevenció i gestió entre els pous de proveïment existents i activitats existents.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 6 *Explotació sostenible de les aigües subterrànies i repartiment de l'aigua entre els diferents usos i municipis* la possibilitat d'adoptar mecanismes de compensació.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 7 *Optimització de l'oferta de recursos dessalinitzats, assignació i gestió d'infraestructures de dessalinització* la IDAM projectada per EMAYA.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 8 *Ús de les aigües regenerades i tancament del cicle integral de l'aigua* el criteri concessional, l'habilitació i el marc regulador i la identificació de grans consumidors.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 9 *Gestió del risc d'inundació* la decisió d'aprofitar les actuacions de retenció d'avingudes per augmentar la infiltració del recurs.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 12 *Efectes del canvi climàtic sobre els recursos hídrics i mesures per mitigar el consum energètic en el cicle de l'aigua* la incorporació de protocols en la instal·lació de plaques fotovoltaïques en infraestructures hidràuliques i la possibilitat d'obligar a cobrir les piscines.
- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 13 *Coordinació entre administracions,*

APORTACIÓ 21: EMAYA

transparència i participació, la creació de comitès multidisciplinaris permanents.

APORTACIÓ 22: Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears

PROPOSTES

1. S'exposa que el col·legi i la ciutadania pateixen el problema de la manca de coordinació entre els procediments urbanístics i els procediments de recursos hídrics. Aquests problemes s'accentuen pel retard en la resolució d'expedients per part de la DGRH, actualment d'entre 1 i 2 anys, i pot allargar-se en cas de requerir modificacions de projecte, tot i que el RD 849/1986 (RDPH) ens indica que el termini màxim per resoldre és de 6 mesos i amb silenci negatiu. El retard incrementa la inseguretat jurídica i econòmica. Els projectes poden ser valorats amb la normativa sobrevinguda d'1 a 2 anys (retard DGRH), i més 3 mesos (retard Ajuntament), després de la seva redacció.
2. Es sol·licita conèixer el termini de validesa d'una autorització de la DGRH, pels supòsits de demora entre la seva consecució i la sol·licitud de llicència urbanística per part del promotor.
3. S'exposa que a la Disposició Addicional Novena del Decret Llei 3/2020, de 28 de febrer, de mesures urgents en matèria d'habitatge, trobam que «3. *Para las tramitaciones administrativas relativas a obras situadas en zona de policía de dominio público hidráulico, en zona inundable o en una zona potencialmente inundable, los promotores deberán acompañar la solicitud de licencia de obras al correspondiente ayuntamiento con la solicitud de autorización previamente presentada ante la Dirección General de Recursos Hídricos de acuerdo con el modelo oficial debidamente cumplimentado*». Aquesta disposició afectava a zona de policia, ZI i ZPI, si bé només aquestes dues últimes varen ser recollides al PHIB tercer cicle (art. 92.2 PHIB), el qual causa confusió.
4. S'exposa la problemàtica que suposa que el visor del Portal de l'Aigua de les Illes Balears tenguí una cartografia dinàmica. Pots redactar un projecte a un moment en què no està afectat per la sectorial de Recursos Hídrics, després d'uns mesos el tècnic municipal agafa el projecte i observa que en aquell moment si que està afectat, si bé l'arquitecte pot al·legar que en el moment de la redacció això no era així, la realitat és que el Visor no disposa d'opció per a comprovar la cartografia històrica. Afegeix que, la DGRH informa els projectes

APORTACIÓ 22: Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears

amb la cartografia obrant en cada moment, de manera que quan major és el retard, amb major probabilitat pot haver evolucionat la cartografia i generar-se deficiències a esmenar o el projecte esdevingui inviable.

5. S'exposa que el visor del Portal de l'Aigua de les Illes Balears publica tant les zones inundables definides a partir d'estudis hidràulics aprovats com les zones inundables derivades dels estudis en tramitació. L'article 17 de la Llei 7/2024 diu que primer s'aproven els estudis hidrològics i hidràulics, després es publiquen al visor autonòmic i, posteriorment, al visor del Sistema Nacional de Zones Inundables. En cap cas, pot interpretar-se que la norma empari la validesa d'estudis no aprovats i publicats al Visor autonòmic. La problemàtica emergeix quan ens consta que la DGRH informa els projectes tant en base a la cartografia aprovada com a la cartografia en tramitació no aprovada.

6. S'exposen algunes característiques de funcionament del visor que podrien millorar-se:

-Forats. Les zones inundables abasten terrenys amb diversitat d'edificacions, però que en activar la capa del seu calat, apareixen forats coincidents amb les edificacions, de manera que fa dubtar si aquestes edificacions estan afectades per zones inundables.

-Calat. Resulta necessari el seu coneixement amb la major exactitud per ajustar les mesures correctores del projecte, com és que la cota d'implantació de la planta baixa de l'edifici sempre ha de superar la cota d'inundació. El conflicte principal radica en el rang 0,7 - 1,2m, ja que la majoria de planejaments urbanístics no permeten aixecar el nivell de la planta baixa més d'1m per sobre del terreny. Per això, seria útil reordenar les franges de color per a que n'hi hagués una amb un calat màxim d'1m.

-Calat. El visor del SNZI permet activar els mapes de perillositat per inundació d'origen fluvial T500, i consultar el calat de l'emplaçament que ens interressi. Seria necessari integrar aquesta eina també dins el Visor autonòmic, per a que sigui més complet. Com que és tracta d'una eina "punt per punt", i la cota d'inundació va variant segons punt, es dona el cas de que cada projectista ha de clicar múltiples punts fins assegurar-se trobar el més desfavorable. Seria útil incorporar una eina que indiqués el punt més desfavorable d'una parcel·la i del front de façana, ja que en molts casos, en sòl urbà, només estan representades les zones inundables a la via pública però no a l'interior de les illetes.

-Cota d'inundació. S'ha d'aclarir el punt de referència des del qual es considera. Suposem que la cota d'inundació es computa sobre la vertical en cada punt del terreny, ens demanem si l'altura de les voreres dels carrers (normalment de

APORTACIÓ 22: Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears

20cm de cantell) podrien comptabilitzar-se a favor de complir amb la cota d'implantació de la planta baixa dels edificis que li fan front.

-Interrupcions. Consten EHH que s'acaben abruptament, essent evident que les zones inundables (fins i tot de flux preferent), hagin d'afectar altres parcel·les actualment sense cap afecció representada, que tampoc no s'assenyalen amb figures transitòries com ZPI o APR.

-Zona de policia. La manca de desllindament dels torrents, fa que en el visor no es representi la seva zona de policia. Seria útil representar una zona de policia orientativa o indicativa, en línia discontinua, per denotar provisionalitat, i amb un cert marge de seguretat.

-Visor històric. Seria convenient incorporar alguna eina que permetés comprovar l'evolució de la cartografia en el temps.

-Informe datat. Es troba a faltar que el visor pugui emetre un informe, amb un codi QR o CSV per la seva verificació.

7. Es demana que el proper PHIB defineixi de manera clara les toleràncies admeses per part de la DGRH. És conegut verbalment que la DGRH no té en consideració les zones inundables amb cota inferior a 10cm, per estar dins un error plausible en els càlculs dels estudis hidrològics i hidràulics. Es podrien establir toleràncies pels casos en que la zona inundable afecta molt parcialment l'immoble.

8. Les zones potencialment inundables (ZPI) són figures transitòries i provisionals en tant no s'hagin definit les zones inundables i, a causa d'aquestes, la DGRH pot requerir que es realitzi un estudi hidrològic i hidràulic (EHH). Seria interessant conèixer els casos o criteris en què no seria necessària la seva realització.

9. En el Visor autonòmic coexisteixen ZPI amb zones inundables definides per EHH aprovats. S'haurien de suprimir dels Visor les ZPI obsoletes, o que aquestes es distingissin clarament. També resultaria aclaridor, que el Visor recollís l'àmbit físic que ha estat analitzat amb cada EHH aprovat, i així els interessats ja descartarien les ZPI dins l'esmentat àmbit.

10. Les APR d'inundació són una figura d'ordenació del territori en sòl rústic. L'ajust de les APR-Inundació als EHH aprovats, es produeix de manera automàtica, sense haver d'esperar a la revisió dels instruments territorials o urbanístics. Tot i així, en el Visor coexisteixen APR-Inundació amb Zones inundables aprovades, i aquestes no són coincidents. Si la zona inundable

APORTACIÓ 22: Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears

aprovada supera i engloba l'APR-Inundació, pot causar que els interessats no sigui conscients que es troben dins APR-Inundació, als efectes d'aplicar la norma 19.3.b del PTI-Mallorca: «*b) No se pueden situar nuevas viviendas unifamiliares aisladas ni implantar este uso en edificaciones existentes en las Áreas de Prevención de Riesgos de inundación*» Si la zona inundable aprovada és més reduïda que l'APR-Inundació, pot causar que els interessats no siguin conscients que ja no estan afectats.

11. Els estudis hidrològics / hidràulics que els particulars hagin realitzat per estar sobre ZPI o APR-Inundació, i que han estat validats per la DGRH, haurien de publicar-se al visor, amb assenyalament de l'àmbit estudiat, i harmonitzat amb la resta d'EHH.

12. Potenciació de la declaració responsable. En serien susceptibles:

- En zona de policia, les obres consistents en canvis de coberta amb increment d'altura i/o volum, l'addició de noves plantes o nous cossos sobre l'edifici existent. Entenem que no suposen un obstacle o desviament de la circulació de l'aigua, ni poden suposar tampoc obstacle al flux de l'escolament, el desguàs o les avingudes de les aigües
- En zones inundables, les obres d'ampliació d'edificis existents sense cap canvi de la seva planta baixa, i sense canvi d'ús cap a altres que poguessin suposar una significativa major ocupació de persones, realment no poden modificar la circulació lliure de les aigües, representar un obstacle per al flux de l'escolament superficial, el desguàs o les avingudes de les aigües.
- En els projectes afectats per cota d'inundació inexistent (zones tramades com inundables, però no afectades per calat); o afectats per calats <0,1m (error tolerable); o en sol urbà amb vorera (<0,20m).

13. Es demana l'establiment de procediments efectius i simplificats per a l'adaptació dels instruments de planejament al PHIB, amb la finalitat que, amb caràcter general, els projectes situats dins la zona de policia, ZI o ZPI puguin substituir l'autorització de la DGRH per una declaració responsable (art. 78 ter.1 RDPH; 93.1.h del PHIB). La proposta del COAIB és que els plànols municipals que recullin la matèria hídrica, tenguin únicament caràcter informatiu, i que el planejament es refereixi directament a la cartografia oficial del PHIB.

14. L'article 10 de la LUIB estableix que, en sòl rústic, preval la norma o disposició que confereixi una major protecció, amb independència del rang normatiu i del grau d'especialitat. En els casos en què el planejament municipal

APORTACIÓ 22: Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears

disposi de cartografia pròpia en matèria hídrica, aquesta haurà d'aplicar-se conjuntament amb la cartografia del PHIB. En aquest sentit, ens consten casos en què el planejament municipal recull torrents amb zona de policia mentre que el PHIB no els identifica com a tals; en sol·licitar la corresponent autorització a la DGRH, aquesta respon que no existeix zona de policia. Seria convenient preveure alguna disposició que permeti als ajuntaments declarar els plànols d'ordenació en matèria hídrica com a plànols merament informatius, de manera que les determinacions aplicables quedin delegades directament al PHIB.

15. Es sol·licita que el nou PHIB defineixi si les piscines estan subjectes a autorització o no, en tant, si bé depenent de la seva implantació al terreny poden ser o no un obstacle per a la circulació de les aigües, resulta evident que el seu vas impermeabilitza el sol, i que una eventual inundació o avinguda pot suposar el traspàs de l'aigua de la mateixa (salada o clorada) cap el terreny als voltants i DPH.

16. Es demana que el PHIB sigui una eina integral que incorpori annexos explicatius per aclarir conceptes interpretables. Per exemple quan un edifici o construcció és obstacle que afecta el règim d'avingudes, és obstacle que afecta al flux de l'escolament superficial o és obstacle al desguàs o les avingudes. També quan es considera que una actuació: incrementa el risc de les persones, incrementa el risc dels bens, modifica substancialment el terreny i modifica substancialment l'altura del ferm d'un camí o paviment.

17. Es comenta que és habitual la consulta dels col·legiats sobre si un tàlveg és o no és DPH. La problemàtica esdevé en tant el PHIB indica que ha de tenir una llera definida. Per "llera definida" hom pensa que hi ha d'haver una marca o característica al terreny aparent, quan en la realitat es tracta d'un concepte indeterminat en tant hi ha tàlvegs proposats per ser DPH i sense cap llera aparent.

18. S'indica que el tema núm. 9 de gestió del risc d'inundació, defineix que el desenvolupament urbanístic principalment en ribera i costes, juntament amb el canvi climàtic, són els responsables de l'augment del risc d'inundació, quan realitat són les precipitacions

19. Es demana que es fomenti la transformació dels teixits urbans consolidats. Es habitual que l'Ajuntament realitzi periòdicament obres ordinàries per reparacions, nous serveis, reasfaltat, reparació o renovació de voreres, etc. i aquestes obres representen una oportunitat per a realitzar millores en matèria

APORTACIÓ 22: Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears

hídrica. Hi ha ingents quantitats d'aparcament en línia i cordó, susceptibles de ser drenants amb pavimentació de llambordes calades. En el sol privat s'ha de conscienciar a la població. Es podrien fomentar les qualificacions urbanístiques que permetessin un pati frontal, en tant aquest seria més visible i controlable, i la seva vegetació contribuiria a la qualitat ambiental de la via pública. S'haurien de fomentar les solucions constructives, ara per ara anecdòtiques, com les cobertes enjardinades o inundades.

20. Es demana que es fomentin els aljubs d'aigües pluvials que, a banda dels avantatges evidents de poder emmagatzemar aigua per al reg o per a les cisternes dels sanitaris, també tenen una funció de "*dipòsit de tempesta*", amb la qual, conjuntament, contribueixen a reduir els riscos derivats d'avingudes.

21. Es demana que en aquells planejaments en què la planta baixa és edificable al 100% i, al mateix temps, s'exigeix el compliment d'un determinat percentatge de dotació d'aparcaments, s'hauria de preveure la possibilitat d'acumular el volum d'aigua corresponent (V80) i reutilitzar-lo per al reg de la zona enjardinada no ocupada per l'edificació, en lloc d'exigir necessàriament una superfície drenant directa al terreny.

22. S'exposa que en relació als sistemes autònoms de depuració l'Administració Hídrica pretén, primer que es comunicui prèviament que s'instal·larà un SAD i en segon lloc, amb un termini màxim de dos anys, es sol·liciti l'autorització d'abocament. Fins fa poc, la DGRH requeria únicament presentar una Declaració Responsable en el moment de sol·licitar la llicència de primera ocupació. No obstant, actualment aquesta declaració responsable, ha quedat substituïda per la sol·licitud d'autorització d'abocament. Amb independència de la sol·licitud d'autorització d'abocament, el procediment s'inicia presentant a la DGRH un "*preavis*", no obstant, l'Administració Hídrica utilitza l'expressió "*Comunicació Prèvia a la instal·lació d'un SAD*", indicant explícitament, que "*La Comunicació Prèvia es regeix per la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears*". Cal indicar que comunicació prèvia és un procediment reglat de caràcter urbanístic definit a l'article 145.3 de la LUIB. Des de el COAIB entenem que no es correcte utilitzar aquesta expressió i caldria utilitzar-ne una altra, com per exemple: "*Preavis a la instal·lació d'un SAD*".

Cal recordar que a projectes que requereixen llicència urbanística, no es compatible, paral·lelament tramitar una comunicació Prèvia del SAD. Els projectes són complets i també defineixen tècnicament totes les instal·lacions.

APORTACIÓ 22: Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears

No obstant, si que és adequat, a intervencions parcials que no requereixen llicència Urbanística i pretenen la substitució, instal·lació o modificació d'un SAD, utilitzar el procediment reglat de caràcter urbanístic que la LUIB indica com comunicació prèvia. El COAIB proposa a l'Administració Hídrica, treure de l'articulat els diferents procediments per instal·lar un SAD i que el proper PHIB disposi d'un Annex específic, només de procediments i protocols, indicant, per cada un d'ells, si requereixen resposta o no de la DGRH.

RESPOSTES

1. L'Administració competent en matèria urbanística per poder resoldre un expedient requereix dels informes o autoritzacions de les administracions sectorials, entre ells el de la DGRH. La DGRH assumeix que duu retard en la tramitació dels expedients i està posant tots els mitjans tècnics i humans necessaris per agilitzar la tramitació. Tal és així que s'han creat i dotat nous llocs de treball, s'han diferenciat dos serveis diferents deixant un en exclusiva per a les autoritzacions en DPH, Zones de Protecció i Zones Inundables, i actualment (març de 2026), es troba en licitació una assistència tècnica de suport per a la tramitació dels expedients en Zones Inundables. En quan als expedients relatius a actuacions en DPH i Zones de Protecció s'han reduït els retards existents d'un any a un mes.
2. La validesa de les autoritzacions que atorga la DGRH depèn de varis factors: el tipus d'actuació, la seva ubicació respecte el domini públic hidràulic i les normatives aplicables com ara el Reglament de Domini Públic Hidràulic, el Pla Hidrològic... A cada autorització concreta consta la data de vigència i si aquesta és prorrogable o no.
3. L'esquema de temes importants recull les decisions a adoptar sobre un determinat tema, per exemple la gestió del risc d'inundació. La modificació que ara es sol·licita és d'un article normatiu que correspon al projecte de PHIB, s'estudiarà quan es redacti la normativa si es pot incorporar o no. En cas que no s'incorpori correspon plantejar-ho a la propera consulta pública del projecte del PHIB, que està prevista el segon semestre de 2026.
4. El Pla de Gestió de Riscos d'Inundacions es va actualitzant cada sis anys amb noves zones d'estudi que suposen canvis a la cartografia. Es reconeix que es pot haver donat aquesta situació perquè en els darrers anys es van estudiar les zones inundables amb més detall. I en conseqüència, la cartografia es va modificant i millorant així com es disposa de més informació. La funció de la DGRH és garantir la seguretat de les persones i béns, i per tant, si detecta noves

APORTACIÓ 22: Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears

zones inundables que no estaven cartografiades, les inclou a la cartografia. En relació amb la consulta de cartografia històrica, cal indicar que les versions anteriors dels Plans de Gestió de Riscos d'Inundació es troben disponibles en format PDF al Portal de l'Aigua de les Illes Balears, fet que permet consultar l'evolució de la planificació hidrològica. De cara a un futur, al visor es poden mantenir totes les cartografies que es vagin aprovant, a mode informatiu.

5. En relació amb l'exposat, es confirma que la cartografia de zones inundables formalment aprovada és la que té valor jurídic a efectes de delimitació d'afeccions, d'acord amb el que estableix la Llei 7/2024.

No obstant això, cal tenir en compte que determinades zones no identificades prèviament com a inundables, ni tampoc incloses en les Zones Potencialment Inundables (ZPI), definides a partir d'estudis de menor detall, han estat objecte d'anàlisis hidrològiques i hidràuliques de major precisió, els resultats de les quals posen de manifest la possible existència d'afeccions per inundació, actualment en fase de validació i tramitació.

En aquests casos, i tot i que els estudis es trobin en fase de tramitació d'acord amb el que preveu l'article 14 ter del Reglament del Domini Públic Hidràulic, l'Administració no pot ignorar els resultats tècnics disponibles quan aquests evidencien una possible afecció per risc d'inundació, especialment pel que fa a la seguretat de les persones i els béns.

Aquesta consideració no implica l'atribució de valor normatiu a la cartografia en tramitació ni la seva aplicació com a delimitació oficial, sinó la necessitat de valorar el risc de manera específica en l'àmbit concret d'actuació, podent justificar, si escau, la sol·licitud d'estudis addicionals o l'adopció de mesures preventives.

Per tant, l'actuació administrativa es fonamenta en la incorporació del millor coneixement tècnic disponible en cada moment per a l'avaluació del risc.

6. En relació amb les consideracions formulades sobre el funcionament del visor del Portal de l'Aigua de les Illes Balears, es prenen en consideració les observacions efectuades, com a aportacions en relació amb una eina de consulta i suport tècnic.

Pel que fa a la representació de les zones inundables i la possible aparició de discontinuïtats o "forats" coincidents amb edificacions, cal indicar que aquests responen als criteris de modelització hidrològica i hidràulica emprats en els estudis del Pla de Gestió de Riscos d'Inundació de segon cicle, en els quals, a efectes de modelització, es considera que el flux no penetra en l'interior de les edificacions.

APORTACIÓ 22: Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears

Per tal de determinar si una edificació es troba dins una zona inundable, es recomana consultar la capa d' "àrea inundable ARPSI T500", que permet identificar l'extensió de la inundació amb independència de la representació puntual del calat en l'àmbit de la parcel·la.

En relació amb la possible manca de continuïtat en determinades delimitacions, la cartografia disponible reflecteix el coneixement existent en cada moment, i pot ser objecte d'actualització a mesura que es disposi de nova informació o es desenvolupin estudis amb major detall. Així mateix, la Direcció General de Recursos Hídrics treballa de manera contínua en l'actualització, millora i ampliació de la cartografia disponible.

7. La petició de definir toleràncies generals en la delimitació de les zones inundables, no és pròpia del contingut del PHIB. La delimitació de les zones inundables i la seva representació cartogràfica es basa en estudis hidrològics i hidràulics que es desenvolupen i aproven en el marc de la normativa específic aplicable, i no mitjançant l'establiment de l·lindars o toleràncies generals en l'instrument de planificació hidrològica.

Així mateix, la interpretació dels resultats i la valoració de la seva significació, inclosos els casos en què els valors de calat siguin reduïts o afectin de manera parcial a una parcel·la, s'ha de realitzar en l'àmbit dels corresponents estudis tècnics i dels procediments administratius associats, ateses les circumstàncies concretes de cada cas.

8. En relació amb les zones potencialment inundables (ZPI), es confirma el seu caràcter provisional i transitori, en tant no es disposi d'estudis hidrològics i hidràulics (EHH) amb el nivell de detall necessari per a la correcta delimitació de les zones inundables. En aquest context, la necessitat de presentar un EHH s'ha d'estudiar cas per cas, en funció de la informació disponible i del grau d'incertesa existent sobre l'afecció per inundació.

Amb l'objectiu de no generar una càrrega innecessària per al sol·licitant, la DGRH prioritza, sempre que sigui possible, l'aprofitament d'estudis existents elaborats per la pròpia DGRH o per altres administracions públiques, com ara estudis d'inundabilitat municipals o territorials, atès que, amb caràcter general, presenten un major nivell de detall i fiabilitat que els estudis aportats pels promotors.

No obstant això, quan la informació disponible no permet determinar amb suficient precisió la possible afecció, o bé existeixen discrepàncies rellevants entre diferents fonts, pot resultar necessari requerir la realització d'un EHH específic per garantir una adequada avaluació del risc per a les persones i els

APORTACIÓ 22: Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears

béns.

9. Es pren nota de l'observació relativa a la coexistència de ZPI amb zones inundables definides a partir d'EHH aprovats en el Visor autonòmic. En aquest sentit, es considera convenient avançar cap a una millor diferenciació entre ambdues capes d'informació, així com incorporar, en la mesura del possible, la delimitació dels àmbits analitzats pels estudis aprovats.

10. Es pren nota de l'observació relativa a la possible coexistència i manca de coincidència entre les APR-Inundació i les zones inundables definides a partir d'EHH aprovats en el Visor autonòmic. En aquest sentit, es considera convenient avançar cap a una millor coordinació i coherència en la representació d'aquestes figures, així com facilitar la seva correcta interpretació per part dels usuaris.

11. Es pren nota de la proposta relativa a la incorporació al Visor autonòmic dels estudis hidrològics i hidràulics realitzats per particulars i validats per la DGRH. No obstant això, cal tenir en compte que aquest tipus d'estudis solen tenir un abast territorial molt limitat, vinculat a l'actuació concreta objecte de tramitació, així com un nivell de detall i precisió condicionat pels objectius específics de cada expedient.

A més, es tracta d'estudis promoguts per particulars, la titularitat dels quals correspon als peticionaris, fet que condiona la seva possible difusió pública. En aquest context, la seva incorporació al visor de manera generalitzada pot no resultar adequada des del punt de vista de la coherència global de la cartografia ni de la seva interpretació per part dels usuaris.

Per aquest motiu, es considera més adequat continuar prioritzant la incorporació d'informació homogènia, contrastada i amb abast territorial suficient, sense perjudici que aquesta qüestió pugui ser analitzada en el marc dels treballs de millora del visor.

12. En relació amb les actuacions en zona de policia, cal tenir en compte que el Reial decret 849/1986, pel qual s'aprova el Reglament del Domini Públic Hidràulic (RDPH), estableix en el seu article 78 bis que la declaració responsable es limita, entre d'altres, a obres de reparació o manteniment en edificacions existents, sempre que no impliquin canvis estructurals ni un augment de volum, altura o superfície, ni un canvi d'ús.

En aquest sentit, les actuacions consistents en increments d'altura, addició de noves plantes o ampliacions volumètriques queden fora d'aquest supòsit. A més, l'increment d'altura o de nombre de plantes comporta un augment del risc,

APORTACIÓ 22: Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears

atès que implica un increment de l'exposició de persones i béns a un escenari potencial d'inundació. En particular, l'augment de la capacitat d'ocupació pot dificultar les tasques d'evacuació en situacions d'emergència i incrementar les conseqüències d'un eventual episodi d'inundació, encara que no es modifiqui el comportament hidràulic.

Pel que fa a les actuacions en zones inundables, fins i tot en aquells casos en què no es modifiqui la planta baixa o no es produeixi un canvi d'ús, resulta necessari analitzar de manera específica el risc associat, sense que es puguin establir criteris generals d'exempció mitjançant declaració responsable.

En relació amb les zones grafiades com a inundables sense assignació de cota de calat, si bé no resulta exigible, amb caràcter general, l'elevació de la cota de la planta baixa (tot i que sí és recomanable un resguard), cal tenir en compte que no s'admeten usos residencials per sota de la cota d'inundació, com és el cas de soterranis o espais assimilables, per motius de seguretat.

Així mateix, la consideració de calats reduïts o inexistents s'ha d'interpretar amb cautela, atès que els resultats deriven de models amb un determinat grau d'incertesa i no poden donar lloc a l'establiment de llindars automàtics d'exclusió, és més, es recomana l'adopció d'un resguard que en determinades guies estimen en 30 cm.

Per tot això, no es considera procedent establir amb caràcter general els supòsits plantejats com a susceptibles de tramitació mitjançant declaració responsable, sense perjudici que es pugui avançar en la simplificació administrativa en aquells casos en què es disposi d'un coneixement suficient i contrastat del risc.

13. L'adaptació dels planejaments urbanístics no correspon a la DGRH. Els municipis redacten i tramiten el planejament urbanístic i els Consells Insulars en realitzen l'aprovació definitiva, excepte a Palma que el pot aprovar directament. No es veu inconvenient en què els plànols municipals que recullin la matèria hídrica tinguin caràcter informatiu, i que el planejament es refereixi a la cartografia oficial de la DGRH.

14. Aquesta problemàtica no es donaria si, com s'ha dit en punt anterior, la cartografia dels planejaments fos informativa i aquests fessin referència a la cartografia oficial de la DGRH. Els planejaments municipals s'han d'adaptar en aquest sentit. La DGRH no té competències per fer disposicions de tipus urbanístic per deixar que estiguin en vigor cartografies de planejaments municipals.

15. En relació amb aquesta qüestió, cal indicar que la Direcció General de

APORTACIÓ 22: Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears

Recursos Hídrics ha emès un ofici aclaridor adreçat als ajuntaments, en el qual es concreta el criteri interpretatiu aplicable a la implantació de piscines en zones inundables i en zona de policia.

D'acord amb aquest ofici, les piscines es tramiten amb caràcter general mitjançant declaració responsable, sempre que no sobresurtin del terreny natural i, per tant, no suposin un obstacle significatiu per a la circulació de les aigües.

16. L'article 81 del RPH defineix el contingut que s'ha d'incloure a la memòria i a la normativa dels seus annexos. Aquest contingut no s'ha d'incloure dins el PHIB. Aquestes interpretacions conceptuals s'haurien de fer a una guia metodològica.

17. D'acord amb l'article 2.b del Reglament del Domini Públic Hidràulic i del Text Refós de la Llei d'Aigües, constitueixen el domini públic hidràulic, les lleres de corrents naturals, contínues o discontinües.

La delimitació del DPH es basa en estudis tècnics rigorosos, sotmesos a informació pública i a processos d'al·legacions. Caldria analitzar si l'estudi referit en l'al·legació es troba definitivament validat o si és susceptible de revisió. Així i tot, de manera excepcional, pot donar-se algun cas puntual en què la delimitació no s'ajusti completament a la realitat física del terreny. En qualsevol cas, es recorda que aquests estudis tenen caràcter dinàmic i són objecte de revisió i millora contínua, amb l'objectiu de garantir la seva adequació a la realitat hidrològica i territorial.

18. Està clar que les precipitacions són les desencadenants de les inundacions, però si no hi ha urbanització no hi ha risc. I el que diu la fitxa és que a les zones on hi ha més risc són les zones urbanitzades properes a la costa. I a més, que els episodis d'inundacions seran de cada vegada més freqüents pels efectes del canvi climàtic.

19. Es valora positivament la proposta d'obligar a transformar dels teixits urbans consolidats quan es realitzin obres ordinàries de reparacions o renovació de carrers i voreres per adaptar-les a SUDS. En sòl privat, si bé no podem modificar les normes urbanístiques perquè els patis es realitzin a les parts frontals dels carrers, si que podem incorporar mesures per fomentar o obligar que ens a les zones lliures una part, siguin paviments drenants. A més de promocionar noves solucions constructives.

20. El PHIB de tercer cicle ja aposta i obliga a la recuperació dels aljubs. I

APORTACIÓ 22: Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears

aquesta obligació també es mantindrà en el PHIB de quart cicle.

21. Aquestes exigències no deriven del PHIB.

22. D'acord amb el TRLA i el RDPH les autoritzacions d'abocament d'aigües residuals depurades no es poden substituir per una declaració responsables, tot i que es pot simplificar la tramitació de l'autorització en el procediment d'abocament o en situacions excepcionals. La reforma d'un habitatge tampoc no converteix les autoritzacions d'abocament en declaracions responsables, sinó que manté el règim d'autorització per protegir el domini públic hidràulic i la qualitat de les aigües.

La comunicació prèvia ve emparada per la LUIB en què pot recaure o no, el procediment de tramitació de llicència municipal. La comunicació prèvia és independent de la futura autorització d'abocament que ha de seguir el TRLA i el RDPH vigent per l'organisme de conca.

El concepte de comunicació prèvia està reconegut jurídicament a l'article 69 de la Llei 39/2015 del procediment administratiu comú. El concepte de «preavis» que sol·licitau no és una figura procedimental tipificada.

MODIFICACIONS A L'ETI

- S'incorpora a l'apartat 6 de la fitxa 9 *Gestió del risc d'inundació* la decisió d'obligar a implantar SUDS quan es realitzin obres de reparacions en el teixit urbà consolidat. I també la decisió de fomentar-ne la seva aplicació en l'àmbit privat.

3. Tallers de participació de l'EPTI

S'han dut a terme 13 tallers participatius virtuals mitjançant la plataforma Webex, un per a cadascun dels TI provisionals proposats. Les sessions s'han convocat entre el 15 d'octubre i el 18 de desembre de 2025 i han comptat amb una participació mitjana de 22,5 persones, que ha oscil·lat entre els 35 participants de l'EPTI 1 i els 13 de l'EPTI 13. Les propostes i els comentaris generats durant el debat es recullen a continuació.

TALLER PARTICIPATIU EPTI 1 CONTAMINACIÓ PUNTUAL DE MASSES D'AIGUA

Sessió de 15 d'octubre de 2025

35 participants

Explicació del contingut de la fitxa pel cap de Servei de Planificació de la Direcció General de Recursos Hídrics, Sergi Martino.

PROPOSTES FETES O COMENTARIS DURANT EL DEBAT

TALLER PARTICIPATIU EPTI 1 CONTAMINACIÓ PUNTUAL DE MASSES D'AIGUA

1. Pau Salort - EMAYA. S'indica que algunes de les dades que consten als DI pel que fa a Tn DBO/any i punts d'abocament de les EDAR que gestiona EMAYA, no coincideixen amb la informació de què disposen. També es fa referència a la necessitat de tractament de les aigües pluvials o almenys a considerar-les com a un vector a controlar.

Resposta: En aquest moment s'estan elaborant els DI consolidats i, tot i que el període de consulta pública d'aquests documents ha finalitzat, EMAYA pot fer arribar les dades que manegi. Pel que fa al control qualitatiu de les aigües pluvials, cal considerar que és complex establir el seu monitoratge.

2. Juan Calvo - Aliança per l'aigua. Es considera que l'evolució de l'Índex de pressió humana a la Comunitat implica la necessitat d'accelerar les actuacions a prendre. Per altra banda, es demana sobre els punts de desbordament que s'inclouen en la fitxa de l'EpTI1, tant per si corresponen al sanejament en alta o en baixa, com per la necessitat d'actualitzar aquest cens de punts de desbordament. Pel que fa als Plans integrals de gestió dels sistemes de sanejament (PIGSS) es pregunta per l'inventari del llistat d'aglomeracions urbanes de més de 50.000 habitants equivalents que han d'elaborar aquest document i aplicar les mesures corresponents. També es proposa establir un límit de pèrdues de la xarxa de clavegueram per evitar la contaminació dels aqüífers.

Resposta: Es coincideix en la necessitat d'avançar a un ritme més àgil i de proposar en el PHIB mesures més concretes en aquest sentit. Obtenir la declaració d'interès general per a les obres en EDAR podria ser una opció. S'explica que en els punts de desbordament inventariats no es tenen en compte els punts en baixa. Pel que fa als PIGSS, en el BOIB núm. 119 de 6 de setembre de 2025 s'anuncia que s'ha iniciat el període d'informació pública de l'inventari d'aglomeracions urbanes de les Illes Balears que han d'elaborar aquests plans. Respecte al monitoratge de la xarxa de clavegueram, s'ha de consensuar amb els sectors implicats la seva capacitat de control i les possibilitats d'aplicació de monitoratge.

3. Rotman Criollo - IMEDEA. Es proposa incloure més punts de contaminació puntual a l'inventari que no es consideren com ara les benzineres. També que s'estableixin metodologies per quantificar i monitorar aquest tipus de contaminació, per exemple en el cas de les salmorres de les dessalinitzadores. Un altre punt de contaminació rellevant que s'indica és el clavegueram. S'explica que existeixen metodologies de control (p.e., sectorització de la xarxa,

TALLER PARTICIPATIU EPTI 1 CONTAMINACIÓ PUNTUAL DE MASSES D'AIGUA

monitoratge en temps real (nivell i cabal), inspecció visual (CCTV), proves d'estanquitat, l'ús de traçadors, modelització hidràulica) i puntualitzar les zones de les canonades que tenen pèrdues. Caldria implementar aquestes metodologies, ja que és un dels focus de contaminació més rellevants als aqüífers. Per altra banda, s'adverteix sobre la urgència d'augmentar la plantilla de personal tècnic de la DGRH per poder assolir les fites dels plans hidrològics i reduir la incertesa en el seu control i manteniment.

Resposta: Cal tenir en compte que en cas d'abocaments al medi, les activitats, com les benzineres, compten amb una autorització d'abocament que ha de vetllar per la no afectació al medi. De la mateixa manera, aquelles salmorres que s'aboquen al mar disposen d'un pla de vigilància. Quan l'abocament es realitza mitjançant pous d'infiltració, en fer-ho per davall de la interfase no hauria d'afectar l'aqüífer superior, però no s'ha monitorat si aquests abocaments de salmorra provoquen alguna afecció a les masses d'aigua subterrània i es pot plantejar el seu estudi.

Respecte al clavegueram, d'entrada cal considerar que la seva gestió és competència dels municipis i que es considera contaminació difusa, en tot cas, es pot incloure en el PHIB la necessitat de reforçar la vigilància per evitar pèrdues. També es tindran en compte les mesures relacionades per tal que siguin considerades als informes dels PGSA. Es recull la necessitat d'incrementar el personal tècnic de la DGRH.

4. Mercedes Alemany - Conselleria Sanitat. S'incideix en el fet que està baixant significativament la qualitat de les aigües de bany, que existeix un desconeixement de les causes contaminants i en la necessitat que el PHIB controli els paràmetres microbiològics.

Resposta: Aquest tipus de contaminació no afecta el medi natural, sinó a la salut de les persones. Per això, no és objecte del seguiment del PHIB, sinó que s'utilitza com a indicador. Respecte als episodis de contaminació microbiològica cal considerar diversos orígens: pous negres, bombes d'impulsió, xarxes de clavegueram municipals, etc. Es pot afegir al PHIB la necessitat d'intensificar el seu control.

5. Aigües Son Sard. Es planteja la problemàtica de les aigües pluvials que són connectades al clavegueram resultant el desbordament de les EDAR.

Resposta: Es reconeix aquest problema i la necessitat de què quedi reflectit al

TALLER PARTICIPATIU EPTI 1 CONTAMINACIÓ PUNTUAL DE MASSES D'AIGUA

PHIB.

6. Pablo Blanco - VIELCA. Els col·lectors generals en alta són susceptibles de tenir pèrdues. En concret, existeix una problemàtica associada a alguns col·lectors generals traçats en zones de domini públic hidràulic on el plantejament de solucions és complex i costós.

Resposta: En aquest sentit, cobren un interès especial les Comunitats d'usuaris d'abocament per tal que puguin actuar com a una corporació supramunicipal en la gestió d'aquests abocaments.

7. Esteve Barceló - ABAQUA. Es pregunta per l'origen de la informació dels punts de desbordament inventariats als sistemes de sanejament de les aglomeracions urbanes en episodis de pluges i en la necessitat de revisar l'inventari, almenys a Menorca.

Resposta: Aquestes dades es troben en revisió i s'agrairà la recepció d'aportacions al respecte.

8. Sònia Estradé - OBSAM. Es considera que les petites EDAR privades tenen poc control i hi ha molta dificultat a accedir a les seves dades de volums depurats, abocats i de qualitat. Es demana que aquestes es tinguessin en compte, ja que moltes vegades aboquen a zones sensibles com a zones humides.

Resposta: Aquestes EDAR han de disposar de la corresponent autorització d'abocament, es pot incorporar la necessitat d'incrementar el seu control.

9. Sense identificar. No s'ha mencionat l'afectació que poden tenir les muscleres del port de Maó en la contaminació per zones d'aqüicultura.

Resposta: Les muscleres del port de Maó poden produir una afectació al medi que ha sigut considerada en la revisió del PHIB com a pressió difusa.

TALLER PARTICIPATIU EPTI 2 CONTAMINACIÓ DIFUSA DE LES MASSES D'AIGUA PER NITRATS, FOSFATS, HERBICIDES I PESTICIDES

Sessió de 16 d'octubre de 2025

30 participants

Explicació del contingut de la fitxa pel cap de Servei de Planificació de la Direcció General de Recursos Hídrics, Sergi Martino.

TALLER PARTICIPATIU EPTI 2 CONTAMINACIÓ DIFUSA DE LES MASSES D'AIGUA PER NITRATS, FOSFATS, HERBICIDES I PESTICIDES

PROPOSTES FETES O COMENTARIS DURANT EL DEBAT

1. Ernest Santamaria - EMAYA. S'incideix en la falta de capacitat de moltes xarxes de clavegueram que freqüentment no estan ben dimensionades als nous creixements provocant desbordaments. Cal aplicar solucions al respecte. Per altra banda, es pregunta per la quantificació de nitrat que arriba a les masses d'aigua subterrània i pels estudis de discriminació de fonts de nitrat què, es diu, no són accessibles.

Resposta: Cal tenir en compte que la gestió de les xarxes de clavegueram és de competència municipal. Els municipis han de recollir als PGSA la inversió i el nivell d'actualització d'aquesta xarxa. En tot cas, si es considera que la normativa que recull el PHIB al respecte no és suficient, es pot plantejar modificar-la. A les Balears existeixen estudis multi-isotòpics encarregats per la Conselleria d'Agricultura del CAIB i el Consell Insular de Menorca. El Ministeri d'Agricultura té previst continuar recavant dades en aquesta línia.

2. Rotman Criollo - IMEDEA. Es planteja la necessitat d'implementar Sistemes Urbans de Drenatge Sostenible (SUDS) per baixar l'escorrentia i recarregar els aqüífers. També es demana incloure les dades de seguiment del monitoreig de les masses al Portal de l'aigua, perquè pot servir per prendre consciència i focalitzar la problemàtica, ja que en una mateixa massa l'afectació serà variable.

Resposta: Els SUDS estan contemplats en el PHIB i és un requisit en els PGSA. Les tècniques a aplicar queden obertes, davant l'ampli ventall de possibilitats i les millores contínues que es donen en el temps. Es pot plantejar incidir en aspectes específics de la seva implementació en el nou cicle de planificació, com per exemple en el percentatge d'aigua que ha de captar o les seves característiques segons el tipus de contaminació. Per la seva banda, les dades de seguiment de les aigües subterrànies estan disponibles al Portal de l'aigua i s'actualitzen anualment. Es podria plantejar que es carreguin mensualment i que es presentin en forma de visor per tal de facilitar el seu accés.

3. Juan Calvo - Aliança per l'aigua. S'incideix en la problemàtica dels sistemes autònoms de depuració i les pèrdues que poden originar. Aquesta qüestió condueix a plantejar la necessitat d'enfortir el règim sancionador i establir una policia de l'aigua. També es menciona que els llots de les fosses sèptiques són dipositats a les EDAR i que les sobrecarreguen.

Resposta: Es coincideix en la necessitat d'enfortir el règim sancionador i establir

TALLER PARTICIPATIU EPTI 2 CONTAMINACIÓ DIFUSA DE LES MASSES D'AIGUA PER NITRATS, FOSFATS, HERBICIDES I PESTICIDES

una policia de l'aigua. El Cos d'agents de medi ambient treballen en les tasques d'inspecció, però també en altres funcions, de tal manera que la seva acció sobre la matèria és limitada. Pot ser d'interès establir inspeccions aleatòries.

4. Maria Amezcua - EMAYA. Es pregunta si està previst que el PHIB identifiqui de manera específica la influència de fonts com l'escolament urbà, la pressió sobre els sistemes de sanejament, els abocaments difusos o la gestió de camps de golf dins del diagnòstic global de contaminació difusa. En segon lloc, quin és el grau d'incorporació o prioritització que es preveu per a mesures com els SUDS, el control i el manteniment de depuradores, o la implantació de zones verdes filtrants en entorns urbans i costaners i si el nou PHIB proposarà indicadors de seguiment que permetin avaluar l'eficàcia real d'aquestes actuacions.

Resposta: Als DI s'identifiquen les pressions associades a la contaminació difusa. Respecte als SUDS es remet a la intervenció núm. 2.

TALLER PARTICIPATIU EPTI 3 GESTIÓ DE LES AIGÜES PLUVIALS I RESIDUALS

Sessió de 22 d'octubre de 2025

31 participants

Explicació del contingut de la fitxa pel cap de Servei de Planificació de la Direcció General de Recursos Hídrics, Sergi Martino.

PROPOSTES FETES O COMENTARIS DURANT EL DEBAT

1. Juan Calvo - Aliança per l'aigua. El Reial decret 665/2023, de 18 de juliol, que modifica el Reglament del Domini Públic Hidràulic obliga a elaborar plans integrals de gestió dels sistemes de sanejament (PIGSS) a les aglomeracions urbanes i demana si s'han definit.

Resposta: El concepte d'aglomeració urbana aquí fa referència a nuclis urbans que estan connectats a una mateixa EDAR. S'ha fet una proposta des de la Direcció General de Recursos Hídric a partir de visors, plans de gestió sostenible de l'aigua, etc. i som conscients que pot tenir errades. El 6 de setembre de 2025 es va publicar al BOIB un anunci d'informació pública amb la proposta d'inventari d'aglomeracions urbanes amb més de 50.000 habitants equivalents, les que tenen entre 10.000 i 50.000 habitants equivalents i d'altres més petites que, tot i tenir menys habitants, presenten desbordaments que afecten de manera significativa el medi receptor. De moment encara no se sap si hi ha hagut al·legacions. Som conscients que per acabar-la de definir adequadament és necessària la col·laboració dels municipis.

TALLER PARTICIPATIU EPTI 3 GESTIÓ DE LES AIGÜES PLUVIALS I RESIDUALS

2. Juan Calvo - Aliança per l'aigua. Importància de la restauració de les zones humides com a espais per mitigar inundacions.

Resposta: Es pot incloure com a decisió i mirar de redactar normativament en aquest sentit.

3. Esteve Barceló - ABAQUA. La relació de nuclis sense clavegueram de Menorca s'hauria de revisar i contrastar amb el Pla Territorial Insular, apareixen mesclades zones urbanitzables i nuclis rurals, però a part falten tant zones urbanitzables com nuclis rurals.

Resposta: El llistat s'ha fet a partir de visors, plans de gestió sostenible de l'aigua... i som conscients que pot tenir errades. Es sol·licita que es faci l'aportació per escrit de les errades detectades, per poder millorar la taula de cara a la proposta definitiva.

4. Esteve Barceló - ABAQUA. El llistat de les EDAR, com a mínim pel que fa a Menorca, recull només les públiques, s'haurien d'incloure també les privades, que alguna té entitat important.

Francisca Mas - GOIB. Afegeix que falten especialment Torre Solí Nou i Sant Jaime Mediterrani a Menorca, perquè la resta són inferiors a 1000 habitants equivalents. Son Bou ja es comunica a la Comissió Europea. A Eivissa falta l'EDAR de l'aeroport d'Eivissa que també és superior a 1000 habitants equivalents.

Resposta: La taula 3, com indica el seu nom, només inclou les EDAR públiques. Es pot ampliar el llistat i incloure les EDAR privades, però d'algunes necessitaríem saber quina és la població de disseny.

5. Josep Maria Campanera. Constantment es parla de la població equivalent d'un municipi o d'una entitat de població, no de població empadronada sinó de la càrrega poblacional d'una determinada àrea que inclou població estacional i altres tipologies. Aquesta dada tant és necessària i important per temes de sanejament i de proveïment. Encara no existeix cap metodologia o guia metodològica pel càlcul d'aquesta població equivalent. Suposo que aquí caldria implicar altres organismes com l'IBESTAT perquè es mulli i redacti metodologia sobre com determinar aquesta població.

Resposta: Efectivament no hi ha metodologia, però es té en compte la població fixa més la població flotant (turisme i segones residències) i la indústria. Si una

TALLER PARTICIPATIU EPTI 3 GESTIÓ DE LES AIGÜES PLUVIALS I RESIDUALS

aglomeració està relacionada a una EDAR es pot calcular de manera aproximada.

6. Xisco Garau. Calvià 2000. Les referències als PIGSS que deriven de la modificació del Reglament de DPH no apareix recollida als temes importants d'aquesta fitxa. També demana si hi haurà ajudes per poder desenvolupar-los, una part important és tot el tema de digitalització de xarxes i tractament posterior per poder aplicar models, en l'àmbit de les Illes Balears, són pocs els municipis que tenen aquesta informació en format GIS per poder fer tot aquest tractament.

Resposta: Es pot fer referència als PIGSS a la fitxa. De moment no hi ha ajudes previstes, es pot incloure com a proposta.

7. José Luis Madico. Demana si a aquesta fitxa es podria incloure un mapa de llocs a on seria possible la infiltració d'aigües pluvials.

Resposta: A aquesta fitxa no es considera el lloc adequat.

8. Ernest Santamaria - EMAYA. Convindria incloure els tancs de laminació al PHIB com a obres d'interès públic.

Resposta: Si es comuniquen els tancs de laminació que hi ha prevists i l'administració responsable, aquests s'inclouran en el programa de mesures del PHIB i seran considerats d'interès públic.

9. Francisca Mas - GOIB. En el llistat de les EDAR hi ha errades en el tractament que s'indica. Portinatx no té tractament secundari i, les EDAR que no compleixen no podem dir que tenen tractament secundari. A més Palma II no té tractament terciari, únicament fan un tractament per poder dur a terme el reg de jardins.

Resposta: Es proposa modificar la taula amb la informació comentada. A la taula es podria diferenciar secundari i secundari que no funciona.

10. Xisco Garau. Calvià 2000. En la gestió de les pluvials fa uns anys es va prohibir poder desinfectar-les, això en determinades circumstàncies dificulta la seva gestió. Així dins la xarxa pot haver-hi punts on l'aigua està estancada i genera males olors i demana si es pot dir qualque cosa a l'articulat.

Resposta: Des d'un punt de vista sanitari pot interessar desinfectar, però des

TALLER PARTICIPATIU EPTI 3 GESTIÓ DE LES AIGÜES PLUVIALS I RESIDUALS

d'un punt de vista ambiental no. Per desinfectar afegeixes clor i si després aquesta aigua va a un torrent pot provocar problemes en el medi. Per exemple, va passar en el torrent d'Algendar, pot causar la mort de bacteris o espècies.

TALLER PARTICIPATIU EPTI 4 GESTIÓ DE LES AIGÜES POTABLES I LES SEVES ZONES PROTEGIDES; DETECCIÓ DE FUITES

Sessió de 24 d'octubre de 2025

24 participants

Explicació del contingut de la fitxa pel cap de Servei de Planificació de la Direcció General de Recursos Hídrics, Sergi Martino.

PROPOSTES FETES O COMENTARIS DURANT EL DEBAT

1. Ernest Santamaria - EMAYA. Incideix en les captacions que dins els límits dels seus perímetres de protecció compten amb infraestructura o activitats que són prohibides i es pregunta sobre com cal actuar en cas de risc.

Resposta: Cal avaluar cada cas específicament, però especialment, cal tenir en compte que el RD 3/2023 requereix avaluar els riscos a les zones de captació d'aigua.

2. Juan Calvo - Aliança per l'aigua. S'incideix en l'ús dels recursos alternatius, essencialment l'aigua dessalinitzada, com a element per recuperar els aqüífers. Es considera necessari obligar a consumir aquesta aigua als municipis amb masses subterrànies en mal estat i amb disponibilitat, especialment en temporada baixa i en situacions de normalitat per sequera.

Resposta: S'està d'acord amb aquesta necessitat. Es pot plantejar una redacció al PHIB que comprometi més significativament al consum dels recursos alternatius.

3. DG de Salut Pública. L'anàlisi de riscos contemplat en el RD 3/2023 ha de suposar prendre mesures compensatòries, sempre que no es pugui eliminar l'activitat nociva. S'incideix en l'existència de nombroses xarxes que no compleixen.

Es demana que es revisi el redactat de la fitxa de l'ETI (pàg. 14) pel que fa a les zones de captació que han de realitzar l'avaluació i la gestió del risc, perquè en aquelles que abasteixen menys de 50 persones també s'han d'avaluar si existeixen serveis públics.

Es pregunta per les distàncies establertes als perímetres de protecció i s'explica que des de la DG no es té coneixement de la planta de desnitrificació biològica a

TALLER PARTICIPATIU EPTI 4 GESTIÓ DE LES AIGÜES POTABLES I LES SEVES ZONES PROTEGIDES; DETECCIÓ DE FUITES

Sa Pobla, incidint que aquest tipus de plantes són força problemàtiques.

Resposta: Es comparteix que l'anàlisi de riscos pot comportar l'eliminació d'activitats o l'establiment de mesures compensatòries. Es revisarà el redactat de la fitxa de l'ETI en el punt especificat. El quadre 16 de la normativa del PHIB vigent recull les activitats vers els perímetres de protecció amb indicació de les distàncies establertes.

4. Josep Maria Campanera. S'opina que cal desenvolupar normes d'explotació per a les pèrdues d'aigua i que el PHIB ha d'entrar en més detall en el seu diagnòstic.

Resposta: El RD 3/2023 contempla una nova avaluació de les fuites que hauran de ser reportades per part dels operadors al MITERD.

5. Roger Mas. AQUATEC. Es pregunta per quina metodologia se seguirà per establir els perímetres de protecció.

Resposta: De moment s'ha fet un primer pas definint el llistat de captacions de proveïment i es continuarà definit les zones de captació. S'està a l'espera que el MITERD estableixi els criteris al respecte.

TALLER PARTICIPATIU EPTI 5 CONSERVACIÓ I REQUERIMENTS HÍDRICS DE LES MASSES D'AIGUA EPICONTINENTALS

Sessió de 29 d'octubre de 2025

21 participants

Explicació del contingut de la fitxa pel cap de servei de Planificació de la Direcció General de Recursos Hídrics, Sergi Martino.

PROPOSTES FETES O COMENTARIS DURANT EL DEBAT

1. David Martínez. P.N. s'Albufera des Grau. El PORN tracta la protecció hídrica del P.N. establint limitacions i restriccions en l'ús d'aigua. En el PHIB es troba a faltar la previsió de redacció dels Plans d'explotació hídrica i es demana que s'incorporin.

Per altra banda, incideix en la interrupció del curs de diversos torrents que drenaven s'Albufera, a conseqüència de la construcció de vials per donar pas a la urbanització de Shangril·là. Planteja la necessitat de recuperar aquests cursos modificats per accions antròpiques.

TALLER PARTICIPATIU EPTI 5 CONSERVACIÓ I REQUERIMENTS HÍDRICS DE LES MASSES D'AIGUA EPICONTINENTALS

Resposta: No s'ha fet cap Pla d'explotació hídrica a les Balears ni tampoc s'han definit els seus continguts. Aquests plans s'han de fer quan les masses d'aigua subterrània es troben en mal estat quantitatiu. L'elaboració d'aquests plans requerirà la coordinació de diversos serveis. Seria necessari fixar un calendari per establir els mecanismes necessaris per a la seva redacció.

Es demana que es faciliti la informació de què disposi el P.N. per complementar l'inventari d'alteracions morfològiques i es considera factible eliminar aquelles infraestructures sense ús.

2. Ernest Santamaria - EMAYA. Observa que en els trams cimentats dels torrents inventariats a la fitxa no s'inclouen els trams urbans. També incideix en el fet que a moltes fonts s'està captant el 100% de l'aigua i pregunta quin plantejament s'ha previst per a la seva recuperació.

Resposta: Hi ha trams urbans dels torrents que són masses d'aigua superficial, però n'hi ha que no ho són. És el cas dels trams cimentats del nucli de Palma. L'establiment dels cabals ecològics s'haurà d'estudiar individualment. S'explica que a les renovacions de concessió s'estableix un càlcul teòric i el captador ha de fer un estudi dels cabals.

3. Pau Salort - EMAYA. S'ha de considerar la gestió conjuntament, tant pel que fa als cabals ecològics com per les necessitats de proveïment. Posa com a exemple els embassaments de Cúber i Gorg Blau, davant el perill que el subministrament es vegi compromès davant l'establiment dels cabals ecològics. Per altra banda, s'ha de tenir en compte que les presses poden ajudar a infiltrar l'aigua i poden ser útils. També es pregunta pels desbordaments de les EDAR a torrents.

Resposta: L'establiment dels cabals ecològic és necessari. Per a la seva implementació s'han de fer estudis de les necessitats hídriques aigües avall. Pel que fa a les presses és important establir la continuïtat fluvial dels cursos i avançar en la renaturalització dels espais. Respecte als desbordaments, van ser tractats a les sessions dels EPTI 3 i 4.

4. Caterina Amengual - DGRH. Palma està en procés de revisió de les concessions d'aprofitament d'aigua superficial, arran de l'aprovació del nou Pla General, la qual cosa suposa una oportunitat per a la revisió dels cabals.

TALLER PARTICIPATIU EPTI 5 CONSERVACIÓ I REQUERIMENTS HÍDRICS DE LES MASSES D'AIGUA EPICONTINENTALS

Resposta: Cal tenir en compte que les fonts es consideren com a captacions subterrànies, però en moltes ocasions poden tenir més relació amb les aigües superficials. Les concessions procedents de fonts han de tenir en compte l'art. 40 del PHIB sobre cabals i volums ecològics.

TALLER PARTICIPATIU EPTI 6 EXPLOTACIÓ SOSTENIBLE DE LES AIGÜES SUBTERRÀNIES I REPARTIMENT DE L'AIGUA ENTRE ELS DIFERENTS USOS I MUNICIPIS

Sessió de 30 d'octubre de 2025

24 participants

Explicació del contingut de la fitxa pel cap de secció del Servei d'Aigües Subterrànies de la Direcció General de Recursos Hídrics, Jordi Giménez.

PROPOSTES FETES O COMENTARIS DURANT EL DEBAT

1. Ajuntament des Mercadal. Es pregunta pel càlcul del percentatge explotació.

Resposta: S'obté a partir del balanç de masses. Les entrades s'estimen d'acord amb la precipitació, però condicionada al tipus de material. També es consideren altres entrades menors. Les sortides es comptabilitzen a partir de les extraccions d'abastiment, que són força reals, mentre que la resta, essencialment l'agricultura i el consum domèstic s'estimen. També es té en compte un marge per evitar la intrusió salina.

2. Ernest Santamaria - EMAYA. Demana perquè es fixa el 80% com a llindar d'explotació del recurs disponible. També per l'índex d'explotació establert del 121,33% de la massa 1814M2 Sant Jordi, que es considera molt elevat per les reduccions d'extracció produïdes en els darrers anys. Afegeix que en aquesta massa es drenen 6 hm³ per evitar la inundació de la zona.

Resposta: Si l'explotació supera el 80% del recurs disponible la massa d'aigua subterrània es considera en risc. Aquest llindar es recull a la Instrucció de Planificació Hidrològica.

La massa 1814M2 Sant Jordi es troba en mal estat per clorurs. El percentatge d'explotació té en compte les necessitats de sortida d'aigua per evitar la intrusió salina, que seran més importants en aquífers amb permeabilitats elevades com és el cas.

3. Inés Roig - Ibiza Preservation. Quines mesures es prendran o cal prendre per reduir el percentatge d'aigua no registrada dels proveïments.

TALLER PARTICIPATIU EPTI 6 EXPLOTACIÓ SOSTENIBLE DE LES AIGÜES SUBTERRÀNIES I REPARTIMENT DE L'AIGUA ENTRE ELS DIFERENTS USOS I MUNICIPIS

Resposta: A la normativa hi ha un percentatge màxim admès i a la fitxa de l'EpTI es planteja establir un sistema de penalitzacions en cas de superar el límit establert a la normativa. Per altra banda, els nous desenvolupaments urbanístics que es sotmeten a avaluació ambiental estratègica ordinària han de demostrar que els municipis estan complint amb els percentatges.

Francisca Panadés – Servei de Salut Ambiental. Afegeix que el RD 3/2023 incorpora l'avaluació de les fuites estructurals en les xarxes d'abastament com un element obligatori dins del Pla Sanitari de l'Aigua, ja que la pèrdua d'aigua durant la distribució pot suposar tant un malbaratament del recurs com un risc per a la qualitat sanitària de l'aigua subministrada. Per això, el decret estableix que els operadors han de mesurar, analitzar i reduir les fuites a les xarxes de distribució i comptar amb informació actualitzada que permeti identificar i corregir els punts crítics de pèrdues, reforçant així la seguretat i la gestió eficient de l'aigua de consum.

4. Francisca Panadés – Servei de Salut Ambiental. Pregunta per l'estat quantitatiu de municipis de la Serra de Tramunta com Deià, Sóller, Valldemossa o Banyalbufar amb problemes de proveïment, però on les masses es consideren en bon estat quantitatiu. Per altra banda, afegeix la necessitat d'un major control de pous il·legals, fuites i del creixement de municipis que no tenen prou suficiència hídrica.

Resposta: Molts de proveïments d'aquests municipis es realitzen únicament amb aigua de font i quan aquesta deixa de brollar no disposen de captacions per extreure l'aigua. Cal tenir en compte que els balanços es fan estadísticament i abasten sèries de dades de diversos anys. L'índex de sequera relaciona les cotes d'aigua i reflecteix la situació actual.

5. Pau Salort - EMAYA. Es demana quins requisits químics són necessaris per a la infiltració a les masses d'aigua subterrània dels excedents de fonts o zones de laminació de torrents.

Resposta: És essencial que l'estat químic sigui equivalent, s'ha d'estudiar el quimisme abans de la infiltració i determinar un control de seguiment.

6. Rotman Criollo - IMEDEA. Es demana augmentar l'equip de la DGRH per tal

TALLER PARTICIPATIU EPTI 6 EXPLOTACIÓ SOSTENIBLE DE LES AIGÜES SUBTERRÀNIES I REPARTIMENT DE L'AIGUA ENTRE ELS DIFERENTS USOS I MUNICIPIS

d'agilitzar el control dels aqüífers. També si el balanç de masses és públic i si es controlen les 1.184 concessions geotèrmiques. També vol saber com es controlen les sortides de les fonts (p.ex., de la Vila o de Sa costera). Es pregunta si tenint en compte que l'estat de les masses és molt similar en els darrers 20 anys, aquestes es poden recuperar o hem passat un punt d'inflexió en la recuperació de quantitat i qualitat.

Resposta: La DGRH està creixent en personal, així i tot, seria important augmentar els recursos humans. El balanç es fa per a cada PHIB i les dades es publiquen a la memòria. Les concessions geotèrmiques són majoritàriament en cicles tancats. S'estableixen uns condicionants que de vegades no es compleixen i no són controlats. De les fonts es controla l'aigua que és captada, recentment s'ha previst monitorar telemàticament els cabals de les fonts més importants. Sembla molt complex recuperar completament l'estat de les masses tenint en compte l'increment d'extraccions per poder satisfer les demandes del creixement substancial de població de les illes.

TALLER PARTICIPATIU EPTI 7 OPTIMITZACIÓ DE L'OFERTA DE RECURSOS DESSALINITZATS, ASSIGNACIÓ I GESTIÓ D'INFRASTRUCTURES DE DESSALINITZACIÓ

Sessió de 4 de novembre de 2025

25 participants

Explicació del contingut de la fitxa pel cap de l'Àrea de Construcció i Gestió de Proveïment i Dessaladores d'Abaqua, Santiago del Río.

PROPOSTES FETES O COMENTARIS DURANT EL DEBAT

1. Pere Nadal - EMAYA. Es pregunta si la producció elèctrica de les noves dessalinitzadores serà amb autoconsum.

Resposta ABAQUA: Comptaran amb plantes d'autoconsum, però aquestes plantes de producció no es dimensionen a les necessitats energètiques de les dessalinitzadores, perquè no poden produir prou energia.

2. Ernest Santamaria - EMAYA. Respecte a les ampliacions previstes de les IDAM de Mallorca (Alcúdia, Andratx, i remodelació de Palma), es demana pel cabal addicional que es podrà subministrar a les xarxes en els pròxims anys. S'opina que pot fer falta el doble de volum pels propers 15 anys a Mallorca i que aquesta situació implica que pugui ser complex reduir les extraccions de masses subterrànies en mal estat quantitatiu, perquè el volum d'aigua dessalinitzat no

TALLER PARTICIPATIU EPTI 7 OPTIMITZACIÓ DE L'OFERTA DE RECURSOS DESSALINITZATS, ASSIGNACIÓ I GESTIÓ D'INFRASTRUCTURES DE DESSALINITZACIÓ

serà suficient.

Resposta ABAQUA: Es planteja un volum addicional d'uns 8 hm³, però cal tenir en compte que el ritme de desenvolupament d'aquestes obres és diferent i on es podrà disposar amb major celeritat és a Alcúdia. Tenint en compte el creixement actual de la població, serà necessari un major volum i s'haurà de fer un replanteig.

3. Pau Salort - EMAYA. Pregunta pel percentatge de producció de les IDAM que es deixa d'emprar en temporada baixa. S'entén que actualment existeix un cert marge per aprofitar per recuperar l'estat de les masses d'aigua subterrània. També es demana si les extraccions de la planta del pou de sa Marineta són constants.

Resposta ABAQUA: Existeix un increment de producció en temporada baixa en el darrer any a Mallorca i Eivissa, però no a Menorca. Per exemple la IDAM de Palma ha passat d'una producció del 30% al 70%. Respecte al pou de sa Marineta existeixen unes limitacions d'extraccions establertes per unes directrius de la DGRH.

4. Caterina Amengual - DGRH. Es demana per la possibilitat que el PHIB pugui incorporar plànols associats a les noves infraestructures, encara que siguin traçats aproximats.

Resposta ABAQUA: Fins que no s'elaborin els projectes bàsics no es disposarà de traçats definitius. Ja hi ha possibles traçats dels estudis preliminars que es poden publicar.

5. Pere Nadal - EMAYA. Hi ha possibilitat d'abocar la salmorra juntament amb aigües procedents dels efluents de les EDAR per afavorir la dilució.

Resposta ABAQUA: Pot ser una bona solució, però requereix un volum mínim d'aigües procedents de les EDAR. Cal tenir en compte que a les EDAR el volum de sortida no és constant, i es pot donar la situació de no comptar amb suficient cabal de dilució, la qual cosa podria provocar l'aturada de la planta.

6. Sergi Martino (DGRH). Es demana pel projecte de dessalinitzadora d'EMAYA.

TALLER PARTICIPATIU EPTI 7 OPTIMITZACIÓ DE L'OFERTA DE RECURSOS DESSALINITZATS, ASSIGNACIÓ I GESTIÓ D'INFRASTRUCTURES DE DESSALINITZACIÓ

Resposta EMAYA: S'estan plantejant les possibilitats de construir una dessalinitzadora municipal amb un estudi preliminar de viabilitat. En tot cas, les decisions es prendran en funció de les garanties de proveïment que ofereixi l'ABAQUA.

7. Santiago del Río (ABAQUA). Es planteja la possibilitat d'incorporar operadors privats en la gestió de les infraestructures.

Resposta Caterina Amengual (DGRH). El nou PHIB és una oportunitat per involucrar aquests operadors.

8. Sergi Martino (DGRH). Es demana per les dessalinitzadores modulars o portàtils i la gestió de la salmorra que produeixen.

Resposta ABAQUA: Està prevista a Sant Antoni i es posarà en funcionament properament. També s'estan plantejant a Maó i Alcúdia per entrar en servei l'estiu vinent, però només són iniciatives. Cal entendre-les com a solucions provisionals per a situacions d'urgència. Pel que fa als abocaments, per a capacitats per davall de 3.000 m³/dia, no són necessàries les declaracions d'impacte mediambiental, però sí un seguit de permisos que poden dificultar la seva instal·lació.

TALLER PARTICIPATIU EPTI 8 ÚS DE LES AIGÜES REGENERADES I TANCAMENT DEL CICLE INTEGRAL DE L'AIGUA

Sessió d'11 de novembre de 2025

19 participants

Explicació del contingut de la fitxa pel cap de Servei de Planificació de la Direcció General de Recursos Hídrics, Sergi Martino.

PROPOSTES FETES O COMENTARIS DURANT EL DEBAT

1. Juan Calvo - Aliança per l'aigua. S'incideix que la problemàtica associada al clavegueram no mostra signes de millora. Planteja la necessitat de donar suport als ajuntaments per executar les tasques necessàries de millora i de sancionar si no s'efectuen.

Per altra banda, es proposa que el cànon de sanejament es pugui destinar a accions relacionades amb la reutilització, especialment la infiltració en aqüífers.

TALLER PARTICIPATIU EPTI 8 ÚS DE LES AIGÜES REGENERADES I TANCAMENT DEL CICLE INTEGRAL DE L'AIGUA

També es planteja que el desplegament de les xarxes de reutilització és molt costosa i que pot succeir que els usuaris potencials no la utilitzin. Pot ser més beneficiós potenciar els dispensadors d'aigües regenerades a les EDAR.

Resposta: El PHIB no té potestat per sancionar, és un Reial Decret i per sancionar és necessari una Llei. El cànon de sanejament s'ha de destinar a actuacions associades als serveis de la depuració.

2. Ernest Santamaria - EMAYA. Al llistat de basses de regadiu de la fitxa hi manca la bassa de reg agrícola del Pla de Sant Jordi de Son Guidet amb volums de reutilització d'aproximadament 5 hm³.

S'incideix en la necessitat que el concessionari de les aigües regenerades sigui el distribuïdor i no l'usuari final, perquè d'aquesta manera s'entorpeix l'ús.

Finalment, s'explica que EMAYA disposa d'una xarxa d'aigua regenerada que va quedar aturada, tot i que hi ha nombrosos usuaris que la podrien fer servir. La problemàtica està especialment associada a què la qualitat de l'aigua sigui prou adequada. En aquest mateix sentit s'opina que la possibilitat de sancionar les males pràctiques que afecten la salinitat de les aigües és molt important.

Resposta: La DG d'Agricultura facilita les dades d'aigües regenerades utilitzades per les comunitats de regants de les basses i no ha inclòs la del Pla de Sant Jordi. Es demana a EMAYA si pot facilitar els volums emprats procedents d'aquesta bassa.

Els plans de gestió del risc de l'aigua regenerada han de permetre a un titular de la concessió poder distribuir als usuaris finals, sense necessitat que aquests siguin concessionaris de les aigües.

Especialment en el cas de dessalinitzadores no autoritzades és necessari mobilitzar la denúncia, perquè actualment n'hi ha molt poques.

3. Francisca Panadés – Servei de Salut Ambiental. Es considera que el llimitar de 250 mg/L de clorurs és massa restrictiu per determinar l'ús de les aigües regenerades i que ha de ser variable segons el cultiu al qual es destini el reg.

Per altra banda, es considera que és necessari controlar l'ús de les aigües regenerades per garantir que s'utilitzen amb la qualitat exigida per la

TALLER PARTICIPATIU EPTI 8 ÚS DE LES AIGÜES REGENERADES I TANCAMENT DEL CICLE INTEGRAL DE L'AIGUA

normativa.

Resposta: El límit de clorurs no és un límit restrictiu, s'ha emprat per calcular els recursos regenerats disponibles i respon a la bona qualitat de la massa. Així i tot, per aquesta finalitat es pot considerar reduir-lo.

No tenim constància que no es faci vigilància de l'ús de les aigües regenerades. El darrer usuari és el responsable del control i ha d'aportar informació del seguiment a l'administració.

4. Caterina Amengual - DGRH. Es demana per la possibilitat que el PHIB pugui incorporar plànols associats a les superfícies susceptibles de ser regades amb aigües regenerades i de les xarxes de clavegueram afectades per una elevada salinització.

Respecte al cànon de sanejament, aquest queda curt al ser dirigit estrictament a la depuració, per això, proposa que es creï un altre cànon de millora de l'aigua, com ja han establert altres comunitats autònomes, que tenguin com a finalitat la protecció ambiental de les aigües.

També se sol·licita que el Pla de mesures del PHIB incorpori les actuacions d'altres administracions.

Resposta: Es considera possible incorporar plànols relacionats amb la salinitat de les xarxes de clavegueram, però es creu que no és propi de l'àmbit d'actuació del Pla els referents a les superfícies de cultiu.

L'opció d'establir un cànon de millora de l'aigua es veu d'interès i se'n pot fer referència a l'articulat del PHIB, però no és aquest l'instrument on ha de constar, sinó en una llei.

El Pla de mesures del PHIB recull les accions d'altres administracions com són, per exemple, les basses de reg.

5. Ajuntament des Mercadal. Es pregunta si es plantegen mesures específiques per les piscines de cloració salina. També si hi ha experiències positives/negatives de la reutilització d'aigües grises per vàters en habitatges plurifamiliars. Es considera important començar a demanar als gestors de les xarxes de sanejament que controlin els nivells de clorurs amb conductímetres

TALLER PARTICIPATIU EPTI 8 ÚS DE LES AIGÜES REGENERADES I TANCAMENT DEL CICLE INTEGRAL DE L'AIGUA

on les EDAR tenen nivells alts. Es planteja si administrativament els ajuntaments podrien reutilitzar l'aigua de les piscines que es vagin a buidar per a la neteja de carrers.

Resposta: Dins l'àmbit competencial de la DGRH no es plantegen mesures específiques per a les piscines de cloració salina. Es pot fer en les ordenances municipals, però, així i tot, cal diferenciar entre una planta d'osmosi que en continu aboca sals al clavegueram, que les piscines que només aboquen quan es netegen els filtres. Existeixen experiències de reutilització d'aigües grises per exemple a Sant Cugat. Cal plantejar, però, el dilema de traslladar el pes de la depuració de l'aigua als usuaris. En algunes EDAR ja s'estan controlant els nivells de clorurs.

6. Maria Carmen Moreno - Servei de Salut Ambiental. Seria interessant ampliar la distribució d'aigües regenerades per usos com la neteja viària i d'instal·lacions, actuacions de control d'emissió de partícules (regs en obres, pedreres...) i d'altres. Per a això, cal incentivar la distribució per arribar a petits usuaris.

Resposta Juan Calvo - Aliança per l'aigua: L'ABAQUA va voler promoure l'ús d'aigües regenerades per a petits consumidors. Es va plantejar que les EDAR disposin d'un dipòsit amb dispensador com tenen les dessalinitzadores. Tècnicament, és possible i molt més senzill que implantar una xarxa de distribució. Les ordenances d'estalvi d'aigua s'haurien d'ampliar a ordenances d'estalvi i reutilització per obligar a la recuperació d'aigües grises.

7. Ernest Santamaria - EMAYA. Fa anys que EMAYA intenta impulsar un projecte d'infiltració d'aigües regenerades al Pla de Sant Jordi, modificat en la darrera versió com a barrera front a la intrusió salina, però no ha sigut aprovat per la DGRH.

Resposta: Són interessants els projectes encaminats a incrementar el recurs a través de la infiltració. No es té constància d'haver rebut la darrera versió d'aquest projecte i s'examinarà en quin punt es troba.

Resposta Caterina Amengual - DGRH: Les experiències d'infiltració han d'anar lligades a projectes de recerca donades les moltes variables a controlar.

TALLER PARTICIPATIU EPTI 9 GESTIÓ DEL RISC D'INUNDACIÓ

Sessió de 19 de novembre de 2025

14 participants

Explicació del contingut de la fitxa pel cap de Servei de Gestió integral de risc d'inundacions de la Direcció General de Recursos Hídrics, José Morell.

PROPOSTES FETES O COMENTARIS DURANT EL DEBAT

1. Sergi Martino - DGRH. Per una banda, es demana si es preveuen accions per incrementar la infiltració amb solucions centrades en la natura i, per l'altra, s'indica que es tendeix molt poc a promoure la infiltració en les lleres dels nuclis urbans. També és molt reduïda la implementació de SUDS, necessaris a mesura que s'impermeabilitzen els espais, i que cal promoure encara que sigui amb petites actuacions com escocells o la pavimentació amb llambordes que permetin la infiltració.

Resposta Pep Morell - DGRH: El bosc permet reduir l'aigua que arriba als torrents, però existeix molta oposició per actuar en finques privades. En tot cas, s'opina que en els cabals generats per grans pluges aquestes solucions tenen poca transcendència, una vegada el terreny està saturat la infiltració és mínima. Respecte als nuclis urbans, cal considerar que la naturalització de la llera redueix la velocitat. Al Torrent Gros s'ha projectat la instal·lació de gabions per fomentar la infiltració. Pel que fa als SUDS s'opina que s'han d'acompanyar d'estudis.

2. Miquel Tomàs - RiscBal. S'incideix que existeixen corbes IDF i cartografia de mapes de retorn amb certa antiguitat i fets quan hi havia poques dades horàries de precipitació. En els darrers anys l'AEMET ha estès molt les xarxes de control de precipitació i, tenint en compte que els episodis d'inundació responen als màxims horaris, caldria treure el major aprofitament possible d'aquesta nova informació i actualitzar cartografia.

Resposta Pep Morell - DGRH: El CEDEX ha de presentar noves corbes i dades de pluviometria. En el present cicle es confia millorar la cartografia utilitzant aquesta informació.

3. Luis Blanes - COAIB. Es pregunta sobre la vigència de les ARPSI en el visualitzador IDEIB que consten com a capes en tramitació i possibles incongruències amb estudis hidrològics aprovats definitivament. També s'incideix amb la importància de la recuperació d'aljubs.

Resposta Pep Morell - DGRH: Fins que les ARPSI no siguin aprovades definitivament, han de conviure amb els estudis hidrològics aprovats.

TALLER PARTICIPATIU EPTI 9 GESTIÓ DEL RISC D'INUNDACIÓ

Resposta Sergi Martino - DGRH: Recorda que el PHIB vigent ja incorpora que les noves edificacions disposaran de sistemes de recollida de pluja, amb l'objectiu d'emmagatzemar-les per a un ús posterior. Aquesta mesura és obligatòria als nous habitatges unifamiliars i en la totalitat de les edificacions situades en sòl rústic.

4. Julián García-Comendador - RiscBal. La fitxa de l'ETI incorpora l'elaboració d'estudis d'anàlisi d'erosió als vessants de les conques, que es consideren de gran transcendència. S'explica que des de l'observatori RiscBal s'hi podrien fer aportacions i es demana per la seva planificació.

També s'incideix en la mesura associada a calibrar les sondes de conductivitat de les estacions foronòmiques amb l'objectiu d'incloure en els estudis la càrrega sòlida transportada en les avingudes extraordinàries. Es pregunta si estan instal·lades i què, en tot cas, s'aclareix que pels estudis de la càrrega sòlida caldria comptar amb turbidímetres, perquè els conductímetres permeten la mesura de la càrrega en dissolució.

A més, es reflexiona sobre la importància de les estacions hidromètriques com a sistemes d'alerta primerenca per reduir danys personals o econòmics, posant d'exemple els avisos obtinguts en les inundacions des Mercadal d'agost del 2024. Es creu molt positiu treballar en la integració de dades i el seu ús per a la confirmació dels avisos de l'AEMET.

Resposta Sergi Martino - DGRH: Els estudis d'anàlisi d'erosió als vessants estan previstos en el Pla de mesures del PHIB vigent. Van ser proposats per la Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal, que és qui assumeix la seva execució. Es desconeix el seu grau de desenvolupament.

Els estudis de càrrega sòlida transportada en les avingudes extraordinàries corresponen a una proposta per incorporar al PHIB de quart cicle. Cal assenyalar que per incorporar-la al Pla de Mesures és necessari determinar quina administració l'assumirà, que tal com passa amb moltes actuacions, no té per què ser la DGRH. Respecte als aparells de mesura, es recull l'error i es modificarà a la fitxa de l'ETI.

Resposta Pep Morell - DGRH: S'opina que no es pot dependre només de les estacions hidromètriques com a sistemes d'alerta, perquè moltes poden fallar, i que aquests també s'han de centrar en els avisos de l'AEMET. En tot cas, és un

TALLER PARTICIPATIU EPTI 9 GESTIÓ DEL RISC D'INUNDACIÓ

tema d'emergències.

TALLER PARTICIPATIU EPTI 10 GARANTIES DE SATISFACCIÓ DE LES DEMANDES DE PROVEÏMENT EN SITUACIONS DE NORMALITAT I DE SEQUERA

Sessió de 25 de novembre de 2025

17 participants

Explicació del contingut de la fitxa per la cap de secció del Servei de Planificació de la Direcció General de Recursos Hídrics, Maria Antònia Vanrell.

PROPOSTES FETES O COMENTARIS DURANT EL DEBAT

1. Pere Nadal - EMAYA. Es fa referència a l'Indicador de pressió humana (IPH) de l'IBESTAT pel fet que únicament ofereix les dades de població per illa i no per municipi. També es pregunta per les assignacions de recursos per municipis i la seva relació amb les concessions.

Resposta: A falta de tenir aquesta informació, el SEP de la DGRH estima la població estacional per municipi a partir de la població resident i les places turístiques. Cal tenir en compte que és una aproximació i que no té en compte la població de segones residències.

S'està estudiant la possibilitat de fer un repartiment dels recursos disponibles de cada massa per municipi i que sigui publicat al PHIB. Respecte a les concessions, cal tenir en compte que aquestes no s'ajusten a les disponibilitats de les masses, les poden excedir i haurien d'adaptar-s'hi.

2. Ernest Santamaria - EMAYA. Desataca la importància d'establir els criteris per determinar el repartiment de recursos de les masses. Explica que per tal de satisfer les demandes, entre altres opcions, EMAYA ha licitat l'estudi de viabilitat per construir una dessalinitzadora municipal. En tot cas, per al seu desenvolupament és necessari conèixer quin volum disposarà de recursos subterranis.

També incideix en la necessitat d'obligar a l'ús d'aigua regenerada, que no consta en les decisions que poden adoptar-se de la fitxa de l'EPTI 10, per exemple en el reg dels jardins privats.

Resposta: En aquesta fitxa no s'ha especificat l'ús de les aigües regenerades, en comptar amb la fitxa EPTI 8 que se centra exclusivament en aquest tema. Tanmateix, es pot afegir a la fitxa 10 noves substitucions de les fonts convencionals per aigua regenerada, que es pot exigir segons s'acordi i, especialment, l'obligació de connexió en cas de tenir-ne disponibilitat.

TALLER PARTICIPATIU EPTI 10 GARANTIES DE SATISFACCIÓ DE LES DEMANDES DE PROVEÏMENT EN SITUACIONS DE NORMALITAT I DE SEQUERA

3. Pere Nadal - EMAYA. Pregunta per l'establiment de quotes màximes de consums i com es poden articular.

Resposta: Normativament, es pot incloure en les ordenances d'estalvi d'aigua, per la qual cosa és necessària la col·laboració municipal. Per altra banda, tal com es disposa de la limitació de 250 l/hab/dia (que pot ser revisada), al PHIB es pot establir unes dotacions per places turístiques que no podrà ser superada.

4. Josep Maria Campanera. Es pregunta si el nou PHIB incorporarà una metodologia estàndard pel càlcul de la població equivalent anual d'un municipi.

Resposta: El PHIB no pot regular un càlcul de la població equivalent. De totes maneres, quan s'aplica s'explica quina metodologia s'ha utilitzat.

TALLER PARTICIPATIU EPTI 11 AVALUACIÓ DE L'EFICÀCIA DELS PLANS DE GESTIÓ SOSTENIBLE DE L'AIGUA I LES SEVES ACCIONS COM A EINA DE GESTIÓ D'ÀMBIT MUNICIPAL

Sessió de 27 de novembre de 2025

23 participants

Explicació del contingut de la fitxa per la cap de secció del Servei de Planificació de la Direcció General de Recursos Hídrics, Maria Antònia Vanrell.

PROPOSTES FETES O COMENTARIS DURANT EL DEBAT

1. Francisca Panadés – Servei de Salut Ambiental: En referència als pous de proveïment registrats amb altres usos o que bé no consten al cens d'Aigües subterrànies de la DGRH, al Servei de Salut Ambiental estan tots registrats perquè es van traspasar d'ofici, la qual cosa explica que no puguin constar al cens de la DGRH. Incideix en la necessitat de millorar la col·laboració entre els serveis d'Aigües Subterrànies i Salut Ambiental.

Resposta: Aquestes captacions han d'estar controlades tan sanitàriament com també regularitzades pel servei d'Aigües subterrànies.

2. Josep Maria Campanera. Respecte als indicadors de l'aigua comptabilitzada (aigua no registrada) com ara el percentatge d'aigua comptabilitzada, una idea seria alinear-se amb els indicadors recomanats en la nova normativa del MITERD inclosa en el RD 3/2023 i amb línia amb l'Associació Internacional de l'Aigua (IWA). Per exemple, es desaconsella l'ús de percentatges (% d'aigua no comptabilitzada) com a indicadors per l'establiment d'objectius (17% o 25%). Els

TALLER PARTICIPATIU EPTI 11 AVALUACIÓ DE L'EFICÀCIA DELS PLANS DE GESTIÓ SOSTENIBLE DE L'AIGUA I LES SEVES ACCIONS COM A EINA DE GESTIÓ D'ÀMBIT MUNICIPAL

percentatges són indicadors no fiables i no comparables entre diferents municipis a causa de les diferents característiques de les xarxes.

Resposta: Amb la nova normativa del MITERD canviarà el paradigma actual. Els responsables dels proveïments hauran de comunicar les dades directament i probablement la DGRH deixarà de recollir aquesta informació, perquè ja quedarà integrada en el sistema del ministeri.

S'utilitzaran una sèrie d'indicadors proposats per l'IWA, que tenen en compte un major nombre de variables. En tot cas, la implementació d'aquest nou sistema serà posterior a l'aprovació del PHIB de quart cicle i s'anima que en cas de tenir una proposta per comptabilitzar el volum no registrat s'aporti a l'ETI.

3. Ernest Santamaria - EMAYA. Cal tenir en compte que el volum d'aigua no comptabilitzat depèn de diversos factors que s'han de valorar. En aquells proveïments més grans existeixen més etapes incloses en el cicle de l'aigua i, en conseqüència, és més complex assolir els objectius fixats.

Resposta: Els volums d'aigua no associats a pèrdues que es comuniquen, per exemple en el cas del rebuig de les desnitrificadores, es tenen en compte a l'hora de comptabilitzar l'aigua no registrada. Amb el nou sistema del MITERD la informació sol·licitada serà més sectoritzada, el que permetrà discernir segons les etapes.

4. Pere Nadal - EMAYA. Seria important que la metodologia d'aigua no registrada que inclogui el PHIB s'aproximi al màxim a la que proposarà el MITERD.

Resposta: S'hi aproximarà. Però també es poden tenir en compte aquests altres indicadors i no establir percentatges globals.

5. Ernest Santamaria - EMAYA. Manifesta la seva preocupació pel fet que els informes que emet la DGRH sobre els PGSA no siguin vinculants i creu que pot entrar en incoherències amb el PHIB, per exemple entre els volums assignats d'una massa i els volums de captació dels municipis.

Resposta: Es pot estudiar les possibilitats jurídiques perquè en el pròxim PHIB aquests informes deixin de ser preceptius i passin a ser vinculants.

TALLER PARTICIPATIU EPTI 12 EFECTES DEL CANVI CLIMÀTIC SOBRE ELS RECURSOS HÍDRICS I MESURES PER MITIGAR EL CONSUM ENERGÈTIC EN EL CICLE DE L'AIGUA

Sessió de 16 de desembre de 2025

17 participants

Explicació del contingut de la fitxa per la tècnica del Servei de Planificació de la Direcció General de Recursos Hídrics, Maria Carmen Caballero.

PROPOSTES FETES O COMENTARIS DURANT EL DEBAT

1. Ernest Santamaria - EMAYA. La fitxa de l'EPTI indica que per estimar els recursos disponibles en horitzons futurs s'ha aplicat una disminució de les entrades naturals per precipitació del 0,33% anual. Considera que aquest valor hauria de ser variable per cada conca i es demana si està previst adaptar-lo.

Resposta: Aquest valor correspon a un càlcul del Centre d'Estudis i Experimentació d'Obres Públiques (CEDEX) que ja es va emprar en el PHIB de tercer cicle i que es va indicar que s'empràs si no hi havia disponibilitat de dades a més petita escala, com és el cas.

2. Juan Calvo - Aliança per l'aigua. L'ús de recursos alternatius per recuperar els aqüífers ha d'anar acompanyat d'una valoració d'alternatives. El PHIB hauria d'incorporar quin és l'impacte en emissions de les noves dessaladores que es proposen, que alimenti el debat sobre el seu ús amb dades científiques. Caldria potenciar més la recàrrega de l'aqüífer amb aigües regenerades.

Resposta: El PHIB haurà d'incorporar el contingut que exigeix l'article 20 de la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica sobre perspectiva climàtica en els instruments de planificació dins el procediment d'avaluació ambiental.

3. Josep Maria Campanera. La llei 10/2019 de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica de les Illes Balears estableix una reducció del 40% de les emissions pel 2030 respecte la base del 1990. Es coneixen les emissions originades pel cicle de l'aigua a les Illes Balears? I una previsió d'aquestes emissions en els propers anys segons les previsions del PHIB?

Resposta: L'Estudi Ambiental Estratègic del PHIB quantifica les tCO₂/any que el cicle integral de l'aigua a les Illes Balears genera aproximadament, principalment com a emissions indirectes pel consum elèctric.

4. R. Sanchís - Canvi Climàtic - CAIB. Es proposa que la planificació eviti o limiti

TALLER PARTICIPATIU EPTI 12 EFECTES DEL CANVI CLIMÀTIC SOBRE ELS RECURSOS HÍDRICS I MESURES PER MITIGAR EL CONSUM ENERGÈTIC EN EL CICLE DE L'AIGUA

les dessaladores privades, pel risc que representa la seva implementació sense haver-se considerat en una planificació.

Resposta: De moment no s'han implementat en urbanitzacions de la Demarcació. Es pot estudiar quines limitacions s'han de proposar per garantir-ne una implantació racional.

5. Inés Roig - Ibiza Preservation. Planteja si la quarta dessalinitzadora prevista a Eivissa és realment necessària i si està sostinguda per un estudi energètic.

Resposta: S'ha de treballar complementàriament per reduir la demanda per justificar la seva implementació.

6. Pere Nadal - EMAYA. S'explica que la instal·lació de plaques fotovoltaïques s'ha limitat per la normativa de sanitat. En dipòsits de distribució no es permet, només en els de capçalera, i es pregunta si el PHIB pot eliminar aquesta prohibició.

Resposta: Correspon a una restricció establerta per Sanitat, el PHIB no pot envair les seves competències.

7. Canvi Climàtic - CAIB. Es pregunta per la possibilitat d'implementar mesures per frenar el consum abusiu d'aigua en el reg de jardins.

Resposta: L'article 48 del PHIB estableix que tant en les zones verdes urbanes públiques com en les privades s'ha de prioritzar l'ús d'espècies vegetals autòctones i de baix consum d'aigua, així com fomentar sistemes de reg més sostenibles. En el cas dels espais públics, el reg s'ha de fer preferentment amb aigües pluvials o regenerades, sempre que no hi hagi impediments per motius de salut pública, i es promou també aquest criteri en jardins privats. Les normatives urbanístiques i les ordenances d'estalvi municipal són eines essencials per regular el consum en els jardins privats.

TALLER PARTICIPATIU EPTI 13 COORDINACIÓ ENTRE ADMINISTRACIONS, TRANSPARÈNCIA I PARTICIPACIÓ

Sessió de 18 de desembre de 2025

13 participants

Explicació del contingut de la fitxa per la cap de Departament Tècnic de la

TALLER PARTICIPATIU EPTI 13 COORDINACIÓ ENTRE ADMINISTRACIONS, TRANSPARÈNCIA I PARTICIPACIÓ

Direcció General de Recursos Hídrics, Margalida Comas.

PROPOSTES FETES O COMENTARIS DURANT EL DEBAT

1. Ernest Santamaria - EMAYA. Els tallers participatius del PHIB no són suficients perquè es fan cada 6 anys i en un format de dalt cap a baix. Fan falta reunions o tallers sectorials tècnics rutinaris, de forma anual o semestral, similar al comitè tècnic del Pla de vigilància del Pla director sectorial de residus de l'illa de Mallorca.

Són necessaris tallers participatius a on no només presentin coses l'administració sinó tots els participants. Sol·licitud de creació de comitès tècnics amb objectius clars, per exemple, un comitè tècnic d'aigües regenerades.

Resposta: Hi ha bons instruments com el Consell Balear de l'Aigua o les Juntes Insulars que es podrien aprofitar millor. Es podrien emprar les Juntes Insulars com a eina per crear els comitès tècnics, es poden convocar Juntes Insulars com a òrgans de consulta. Els vocals d'aquestes juntes poden proposar i aprovar reunions específiques temàtiques. També es poden convocar reunions tècniques directament. Es podrien fer comitès tècnics temàtics definits per sempre.

2. Margalida Comas - cap de Departament Tècnic DGRH. Per obtenir informació per elaborar el PHIB, seria possible qualche comitè tècnic amb varis sectors: gestors de proveïment, agricultura...

Resposta: La majoria de la recollida d'informació per elaborar el PHIB, la informació de base, s'ha recollit per elaborar els documents inicials. Ara s'haurà de recollir informació sobretot del programa de mesures, es poden fer reunions tècniques periòdiques. També hi haurà la consulta pública del projecte de Pla amb uns tallers sectorials preparats durant la consulta pública.

3. Rosa Maria Pieras - EMAYA. S'han d'anar fent reunions per anar comentant temàtiques concretes. No totes les reunions han de ser per resoldre problemes. S'ha d'iniciar una nova forma de coordinació entre Administracions, si no és per aquest cicle, es pot fer pel proper. Necessitat d'apropar-nos com a persones sense burocratitzar la participació.

Si mires el portal del MITERD, les Illes Balears no som les que aportam més dades públiques, s'haurien d'aportar.

TALLER PARTICIPATIU EPTI 13 COORDINACIÓ ENTRE ADMINISTRACIONS, TRANSPARÈNCIA I PARTICIPACIÓ

Resposta: La coordinació de les reunions temàtiques l'hauria de fer l'Administració competent en planificació de la Direcció General de Recursos Hídrics. S'està d'acord en què es comparteixen millor les coses quan les reunions no són tan burocràtiques.

4. Ernest Santamaria - EMAYA. En el PHIB la consolidació de les idees es fa cada 6 anys, però és necessari poder aportar informació entre les Administracions més vegades. Per això defensa el PERTE com a projecte pilot que estan fent ara des d'Emaya.

Resposta: S'està d'acord amb la importància dels tallers del PERTE, però potser s'haurien de liderar per una altra administració.